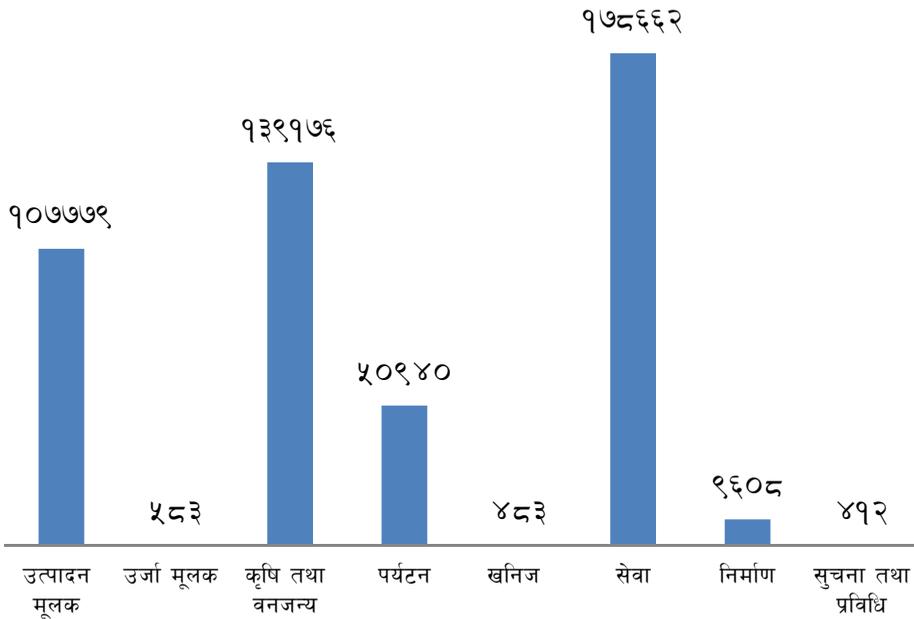


# लघु, घरेलु तथा साना उद्योग तथ्याङ्क

२०७७/०७८

शुरुदेखि आ.व. २०७७/७८ सम्म दर्ता कायम रहेका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको संख्या( वर्गीकरणको आधारमा)



नेपाल सरकार

उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय

उद्योग विभाग

त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं





# लघु, घरेलु तथा साना उद्योग तथ्याङ्क

२०७७/०७८



नेपाल सरकार

उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय

## उद्योग विभाग

त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं

फोन नं.: ०१-५३५९७९७, ४२६९३०२, ४२६९२०३, ४२५६९९३

फ्याक्स नं.: ०१-४२६९९९२

E-mail: [planning.doind@gmail.com](mailto:planning.doind@gmail.com)

Website: <http://www.doind.gov.np>

**लघु, धरेलु तथा साना उद्योग तथ्याङ्क २०७७/०७८ को प्रकाशनमा  
संलग्न सदस्यहरु:**

**विषेश सल्लाहकार :**

जीवलाल भुसाल

महानिर्देशक

**संयोजक :**

कृष्ण प्रसाद खरेल

निर्देशक (प्रा.)

**सदस्यहरु :**

ज्ञानेन्द्र पराजुली

निर्देशक

वेद प्रसाद ढकाल

निर्देशक (प्रतिनिधि-केन्द्रिय तथ्याङ्क विभाग)

गायत्री लम्साल

लेखा अधिकृत

सुर्य सुब्बा

मेकानिकल इन्जिनियर

पुष्पराज शिवाकोटी

तथ्याङ्क अधिकृत

टिकाराम वोस्ती

तथ्याङ्क सहायक

**व्यवस्थापन :**

केसब मैनाली

ना.सु.

**©उद्योग विभाग**

प्रकाशन प्रति :

मुद्रण : सिग्मा जनरल अफसेट प्रेस

सानेपा, ललितपुर

फोन ५५५४०२९



नेपाल सरकार  
उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय  
**उद्योग विभाग**  
त्रिपुरेश्वर, काठमाण्डौ

फोन नं.: ०१-५३५९७९७  
४२६९९०९  
४२५६९९३  
फ्याक्स: ४२६९९९२

## मन्तव्य

औद्योगिक क्षेत्रको विकासले देशको समग्र विकासमा अहं भूमिका खेलेको हुन्छ। सम्बद्ध नेपाल निर्माण गर्ने दीर्घकालिन सोचलाई मूर्त रूप दिन देशमा विद्यमान स्वदेशी नीजि एवं सार्वजनिक उद्यमहरूलाई प्राथमिकता र सहजीकरण गरी राष्ट्रिय अर्थतन्त्रलाई उत्पादनशील एवं आत्मनिर्भर बनाउन औद्योगिकीकरणको महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ। देशमा विद्यमान बेरोजगारी र अर्धबेरोजगारीको समस्यालाई न्यूनीकरण गर्दै विदेशिदै गरेका युवा जनशक्तिलाई स्वदेशमै रोजगारीको अवसर सिर्जना गरी अर्थतन्त्रलाई आत्मनिर्भर र दिगो बनाउनका लागि लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ।



नेपालले विश्व व्यापार संगठनमा आवद्ध भैसकेको परिप्रेक्ष्यमा स्थानीय श्रोत साधन, श्रम, सीप र प्रविधिको अधिकतम उपयोग गरी तुलनात्मक लाभका क्षेत्रहरू पहिचान गर्दै नेपालमा उत्पादित वस्तुहरूलाई गुणस्तरीय र प्रतिस्पर्धी बनाई आयात प्रतिस्थापन तथा निर्यात प्रवर्द्धनको माध्यमबाट देशको अर्थतन्त्रलाई सुदृढ बनाउन आवश्यक देखिन्छ। यसका लागि नेपाल सरकारले आवश्यक नीतिगत, कानूनी, संरचनागत व्यवस्था र समयसापेक्ष सुधार गर्दै आएको छ। प्रस्तुत लघु, घरेलु तथा साना उद्योग तथ्याङ्क पुस्तिकामा आर्थिक वर्ष २०७६/७७, गत आर्थिक वर्ष २०७७/७८ र सम्बन्धित प्रदेशको उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय वा अन्तर्गतको उद्योग, वाणिज्य तथा उपभोक्ता हित संरक्षण निर्देशनालय मातहत रहेका कार्यालयहरूबाट सम्पादित उद्योग दर्ता सम्बन्धी क्रियाकलापहरूको संक्षिप्त विवरण र मूलतः औद्योगिक तथ्यांकलाई जिल्लागत र प्रादेशिक रूपमा प्रस्तुत गर्ने प्रयास गरिएको छ। यसबाट आ.व. २०७६/७७, आ.व. २०७७/७८ लगायतका क्रियाकलाप र उपलब्धीहरूको जानकारी हुनुका साथै संघीय, प्रादेशिक र स्थानीय तहको औद्योगिक नीति, रणनीति, योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयनमा समेत सहयोग पुग्ने विश्वास लिएको छ।

अन्त्यमा यो पुस्तिका तयार गर्ने कार्यमा सूचना उपलब्ध गराउने प्रदेश निर्देशनालय, घरेलु कार्यालय र विवरण तयार गरी प्रकाशन गर्ने सम्पादन समितिका पदाधिकारी र अन्य सबै कर्मचारीहरूलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु।

जीवलाल भुसाल  
महानिर्देशक



## सम्पादकीय

देशको आर्थिक समृद्धि उद्योग क्षेत्रको विकास, विस्तार र प्रवर्द्धनमाथि निर्भर रहेको हुन्छ। विकासोन्मुख देशमा ठुला तथा मझौला उद्योगहरूको तुलनामा लघु, घरेलु तथा साना उद्योग क्षेत्रको महत्वपूर्ण योगदान रही आएको छ। नेपालको सन्दर्भमा कुल गार्हस्थ उत्पादनमा उद्योग क्षेत्रको योगदान करिब ५.६ प्रतिशत रहेकोमा यसको करीब ९० प्रतिशत योगदान घरेलु तथा साना उद्योगहरूको रहेको छ। विश्व व्यापार संगठनमा आवद्ध भै सकेको परिप्रेक्ष्यमा नेपालमा उत्पादित वस्तुहरूलाई बढी गुणस्तरीय बनाई प्रतिस्पर्धाको माध्यमबाट आयात प्रतिस्थापन तथा निर्यात प्रवर्द्धनमा जोड दिनको लागि घरेलु तथा साना उद्योगहरूको विकासमा सवैले ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ।

औद्योगिक क्षेत्रमा स्वदेशी तथा विदेशी लगानी आकर्षित गरी औद्योगिक पूर्वाधार निर्माण, मौजुदा औद्योगिक पूर्वाधारहरूको अधिकतम उपभोग गर्ने, औद्योगिक क्षेत्र तथा विशेष आर्थिक क्षेत्रहरूमा उद्योग स्थापना तथा संचालनका लागि आवश्यक सम्पूर्ण सुविधाहरू उपलब्ध गराउने, आयात प्रतिस्थापन तथा निर्यात प्रवर्द्धनमा जोड दिई औद्योगिक उत्पादकत्वमा वृद्धि गर्ने, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको प्रवर्द्धन गरी उत्पादनशील रोजगारीमा वृद्धि गरी गरिवी न्युनिकरण गर्दै राष्ट्रिय अर्थतन्त्रलाई सुदृढ र समृद्ध बनाउन उद्योग क्षेत्रको महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ। उद्यमशीलता प्रवर्द्धन गरी स्थानीयस्तरमा स्वेदशमै उपलब्ध कच्चा पदार्थ, श्रम, सीप र प्रविधि प्रयोग हुने लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको स्थापना र विस्तार गर्ने, उद्योग प्रवर्द्धन अन्तर्गत सीप विकास तालिमहरू प्रदान गरी स्वरोजगार/रोजगारी सृजना गर्ने र वैदेशिक रोजगारीलाई न्युनिकरण गर्ने कार्य लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको प्रवर्द्धन र विस्तारबाट मात्र सम्भव छ।

साविक घरेलु तथा साना उद्योग विभागले वार्षिक रुपमा विभाग र अन्तर्गतका जिल्लास्थित कार्यालयहरू तथा घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति अन्तर्गतका जिल्लास्थित कार्यालयहरूबाट सम्पादित क्रियाकलापहरू मूलतः उद्योग प्रशासन सम्बन्धी कार्यहरूको विवरण समावेश गरी **लघु,घरेलु तथा साना उद्योग तथ्याङ्क** पुस्तिका प्रकाशन गर्दै आइरहेको थियो। यस पुस्तिकामा साविक विभाग र मातहतका कार्यालयहरूमा दर्ता भएका उद्योगको संख्या, गत आर्थिक वर्ष २०७६/०७७, २०७७/०७८ र हालसम्म देशभरिमा दर्ता रहेका उद्योगहरूको विवरण विभिन्न आधारमा प्रस्तुत गरिएको छ। यस अंकमा औद्योगिक तथ्यांकलाई प्रदेशगत रुपमा समेत प्रस्तुत गर्ने प्रयास गरिएको छ जसबाट संघीय संरचना अनुरूप संघीय, प्रादेशिक र स्थानीय तहबाट समेत आद्योगिक नीति, योजना, कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्नमा सघाउ पुग्नेछ। यस प्रकाशनले उद्योग र विकास प्रति चासो राख्ने सम्बद्ध सवै पक्षलाई जानकारीमूलक सूचना उपलब्ध गराउन समेत उपयोगी हुने विश्वास लिएका छौं।

पुनश्च: तथ्याङ्क संकलन गर्ने क्रममा प्रदेश नं. १ को निर्देशनालयबाट प्राप्त तथ्याङ्कहरूलाई स्रोत तथ्याङ्कको रुपमा लिइएको छ भने अन्य प्रदेशहरूको तथ्याङ्क जिल्लागत रुपमा संकलन गरिएको छ। यसरी तथ्य संकलन गर्दा कुनै त्रुटि देखिएमा आगामी संस्करणमा सुधार गरिने छ। अन्त्यमा, यो पुस्तक तयार गर्ने कार्यमा रचनात्मक सहयोग गर्ने ७७ जिल्लाका घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयहरू लगायत सम्बन्धित सबैमा आभार व्यक्त गर्दै पुस्तकलाई प्रकाशन योग्य बनाउन आ-आफ्नो क्षेत्रबाट अमूल्य योगदान पु-याउनु हुने सम्पूर्ण व्यक्तित्वहरूलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछौं।



## विषय सूची

क्र.सं.	विषय	पेज नं.
१.	ऐतिहासिक पृष्ठभूमि	१
२.	कार्यक्षेत्र	१
३.	उद्योगको वर्गीकरण	२
४.	केन्द्रिय कारागार कारखाना	६
५.	लघु उद्यम विकास कार्यक्रम	६
६.	महिला उद्यमशीलता विकास कोष	१३
७.	अनुमति (इजाजत) :- औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७६ मा उल्लेख भए बमोजिम	२०
८.	बन्दी प्रशिक्षण कार्यक्रम	७६
९.	हस्तकला प्रवर्द्धन इकाई	७७

## तालिका सूची

१	महिला उद्यमशीलता विकास कोषबाट हालसम्म प्रदान गरिएको कर्जाको विवरण	१५
२.	ईजाजत आवश्यक पर्ने साना उद्योगको लागि ईजाजत प्रदान गरिएको विवरण	२१
३.	प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण प्रस्ताव (IEE) स्वीकृत गरिएका उद्योगहरूको जिल्लागत विवरण	२२
४.	प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण प्रस्ताव (IEE) स्वीकृत गरिएका उद्योगहरूको विषयगत विवरण	२५
५.	लघु घरेलु तथा साना उद्योगको दर्ता सम्बन्धी विवरण (वर्गिकरणको आधारमा)	२९
६.	साविक घरेलु तथा साना उद्योग विभाग र समिति अन्तर्गत दर्ता भएका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको दर्ता सम्बन्धी विषयगत विवरण (वर्गिकरणको आधारमा)	३०
७.	शुरु देखि आ.व. २०७७/७८ सम्म दर्ता कायम रहेका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको जिल्लागत विवरण (वर्गिकरणको आधारमा)	४२
८.	शुरु देखि आ.व. २०७७/७८ सम्म दर्ता कायम रहेका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको विवरण (कानूनी स्वरूपको आधारमा)	४५
९.	प्रादेशिक आधारमा घरेलु तथा साना उद्योगहरूको दर्ताको विवरण	५०
१०.	लघु, घरेलु र साना उद्योगको संख्या सम्बन्धी जिल्लागत विवरण	५४
११.	आ.व. ०७६/७७ मा दर्ता भएका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको विवरण (कानूनी स्वरूपको आधारमा)	५७

११.१ आ.व. ०७६/७७ मा ७७ जिल्लामा दर्ता भएका लघु,घरेलु तथा साना उद्योगहरूको विवरण (कानूनी स्वरूपको आधारमा)	५७
११.२ आ.व. ०७६/७७ मा ७७ जिल्लामा दर्ता भएका लघु,घरेलु तथा साना उद्योगहरूको विवरण (वर्गको आधारमा)	६०
१२. आ.व. ०७७/७८ मा दर्ता भएका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको विवरण (कानूनी स्वरूपको आधारमा)	६२
१२.१ आ.व. ०७७/७८ मा ७७ जिल्लामा दर्ता भएका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको विवरण (कानूनी स्वरूपको आधारमा)	६२
१२.२ आ.व. ०७७/७८ मा ७७ जिल्लामा दर्ता भएका लघु,घरेलु तथा साना उद्योगहरूको विवरण (वर्गको आधारमा)	६५
१३. १३.१ आ.व. ०७६/७७ मा ७७ जिल्लामा दर्ता भएका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगका उद्यमी, प्रस्तावित रोजगारी र लगानी सम्बन्धी संख्यात्मक विवरण	६८
१३.२ आ.व. ०७७/७८ मा ७७ जिल्लामा दर्ता भएका लघु,घरेलु तथा साना उद्योगका उद्यमी, प्रस्तावित रोजगारी र लगानी सम्बन्धी संख्यात्मक विवरण	७०
१४. घरेलु तथा साना उद्योगको फर्म वर्गिकरण अनुसार दर्ता	७३
१५. तात्कालिन घरेलु तथा साना उद्योग विभाग अन्तर्गतका जिल्लास्थित कार्यालयहरूबाट प्रदान गरिएको प्रशिक्षणमा सहभागी प्रशिक्षार्थीहरूको विवरण	७४
१६. आ.व. ०७४/०७५ मा साविक घरेलु तथा साना उद्योग विभाग अन्तर्गत कायालयबाट संचालित तालिममा सहभागी महिला तथा पुरुषहरूको संख्या	७५
१७. कारागार कारखानाहरूद्वारा बन्दी प्रशिक्षण कार्यक्रम	७६
१८. आ.व. २०७०/७१ देखि केन्द्रीय कारागार कारखानाद्वारा सञ्चालित बन्दी प्रशिक्षण कार्यक्रमको प्रगति विवरण	७६
१९. घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयका e-mail र सम्पर्क नम्बर	७८

## साविक घरेलु तथा साना उद्योग विभागको संक्षिप्त चिनारी

### १. ऐतिहासिक पृष्ठभूमि :

वि.सं.१९९६ सालमा व्यवसायिक तालिमको माध्यमबाट रोजगारीको अवसर सिर्जना गर्ने उद्देश्य लिई यस विभाग नेपाली कपडा र घरेलु ईलम प्रचार अड्डाको नाममा स्थापना भएको थियो । उक्त उद्देश्य परिपूर्तिको लागि आ.व २०१३/१४ मा घरेलु ईलम केन्द्र भनी नामाकरण गरियो र आ.व. २०२१/२२ मा अञ्चल केन्द्रको अवधारणा लिई मुलुकभर १४ अञ्चलमा केन्द्रहरू खडा गरी निर्धारित उद्देश्य अनुरूप व्यवसायिक तालिमहरू सञ्चालन गरिए । त्यसपछि क्षेत्रीय र जिल्ला स्तरीय कार्यालयहरू खुले । उद्योग प्रशासनको कार्य समेत गर्ने गरी वि.सं. २०३० सालमा विभागको कार्यक्षेत्र विस्तार गरियो र विभागको नाम घरेलु तथा ग्रामीण उद्योग विभाग रहयो । विस्तारित कार्यक्षेत्र अनुरूप ७५ वटै जिल्लामा जिल्लास्तरीय कार्यालयहरू स्थापना गरिए । वि.सं. २०४९ सालमा विभागको संरचनामा पुनः परिवर्तन भई साना उद्योगको समेत प्रशासन गर्ने गरी कार्यक्षेत्रमा थप विस्तार गरी “घरेलु तथा साना उद्योग विभाग” नामाकरण गरियो । यसै संरचना बमोजिम साविकका क्षेत्रीय कार्यालयहरू खारेज गरी जिल्ला स्तरीय कार्यालयमा कायम भयो । खास गरेर तालिम कार्यक्रममा दोहोरोपन (Duplication) हटाउन र मितव्ययिता अपनाउन ७५ जिल्लामध्ये २७ जिल्ला विभाग अन्तर्गत र ४८ जिल्ला घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति अन्तर्गत राखी कार्य संचालन गर्ने नीति अख्तियार गरियो । तर तालिम बाहेक उद्योग प्रशासनको हकमा विभागबाट अख्तियारी प्रदान गरी उक्त ४८ कार्यालय समेतलाई उद्योग प्रशासनको कार्यभार तोकिएको थियो ।

### २. कार्यक्षेत्र :

औद्योगिक नीति, २०४९ ले नेपालमा औद्योगिकरणको गतिलाई तीव्रता ल्याउन घरेलु तथा साना उद्योगको विकासलाई उच्च प्राथमिकता दिइएकोमा यसलाई अझ बढी दिगो औद्योगिक प्रवर्द्धनको लागि औद्योगिक नीति, २०६७ पारित भै कार्यान्वयनको चरणमा रहेको छ । सरकारले अंगिकार गरेको औद्योगिक नीतिको कार्यान्वयनका लागि उपयुक्त औद्योगिक वातावरणको सिर्जना गर्न औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७६ कार्यान्वयनमा रहेको छ । औद्योगिक नीतिले अंगिकार गरेको तथा औद्योगिक व्यवसाय ऐनद्वारा व्यवस्थित लघु, घरेलु तथा साना उद्योग सम्बन्धी कार्यहरू संचालन गर्ने जिम्मा उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय अन्तर्गतको साविक घरेलु तथा साना उद्योग विभागले निर्वाह गर्दै आएकोमा हाल जिल्ला कार्यालयहरू सम्बन्धित प्रदेश मातहत रहेका र सो कार्य प्रदेशको उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय अन्तर्गतको उद्योग, वाणिज्य तथा उपभोक्ता हित संरक्षण निर्देशनालय अन्तर्गत रहेको छ ।

### २.१ संगठनात्मक स्वरूप :

साविक घरेलु तथा साना उद्योग विभाग अन्तर्गत केन्द्रीय स्तरमा घरेलु तथा साना उद्योग प्रशिक्षण केन्द्र रहेको थियो भने तराई, पहाड र उपत्यका गरी काठमाडौं, ललितपुर, भक्तपुर, काभ्रेपलाञ्चोक, कास्की, पाल्पा, दाङ्ग, भूपा, मोरङ, सुनसरी, सिराहा, सप्तरी, महोत्तरी, धनुषा, सर्लाही, मकवानपुर, बारा, पर्सा, चितवन, रौतहट, नवलपरासी, कपिलवस्तु, रुपन्देही, बाँके, बर्दिया, कैलाली र कञ्चनपुर गरी जम्मा २७ जिल्लामा जिल्लास्तरीय

कार्यालय थिए । साविक घरेलु तथा साना उद्योग विभागको केन्द्रीय स्तरबाट औद्योगिक परामर्श सेवा, औद्योगिक स्कीमहरु तयारी, उद्योगहरुको प्राविधिक विश्लेषण, प्राविधिक सहयोग, उद्योगको ईजाजत, दर्ता र नविकरण तथा उद्योगको सुविधा एवं सहूलियत सम्बन्धी कार्य भएका थिए भने औद्योगिक सम्भाव्यता, विभिन्न तालिम कार्यक्रमहरु, उद्योग संचालनमा प्राविधिक सहयोग, उद्योग अनुगमन र उद्योग प्रशासन सम्बन्धी कार्यहरु जिल्ला स्थित कार्यालयबाट हुने गरेका छन् ।

साविक विभाग र अन्तर्गत कार्यालयहरुमा विभिन्न तहका प्रशासनिक तथा प्राविधिक कर्मचारी गरी जम्मा ३९९ जनाको स्थायी दरबन्दी कायम रहेको थियो भने हाते कागज, सिलाई, छाला वस्तु उत्पादन, सेरामिक लगायत प्रशिक्षण कार्यक्रम संचालन गर्न विभाग मातहतको घरेलु तथा साना उद्योग प्रशिक्षण केन्द्रमा उल्लेखित कार्यक्रमहरु संचालन गर्न सालबसाली रूपमा कायम रहने विभिन्न तहका ४९ जना अस्थायी दरबन्दी कायम रहेको थियो ।

**नोट:** १ मिति २०७६।१०।२८ देखि औद्योगिक व्यवसाय ऐन २०७३ लाई प्रतिस्थापन गरी औद्योगिक व्यवसाय ऐन २०७६ लागु भएको छ । सो ऐनमा भएका केही मुख्य प्रावधानहरु तल उल्लेख गरिएको छ

**नोट:** २ उद्योगको वर्गीकरण तथा स्थिर पूँजी वारेमा दफा १७ मा निम्नानुसारको व्यवस्था गरेको छ:-

### ३. उद्योगको वर्गीकरण:

**(क) लघु उद्यम:** अनुमति लिनु पर्ने उद्योग बाहेक देहायको अवस्था भएको उद्योगलाई लघु उद्यम मानिनेछ:-

- (१) घर जग्गा बाहेक बढीमा बीस लाख रुपैयाँसम्मको स्थिर पूँजी रहेको,
- (२) उद्यमी स्वयं उद्योगको सञ्चालन र व्यवस्थापनमा संलग्न रहेको,
- (३) उद्यमी सहित बढीमा नौजनासम्म कामदार रहेको,
- (४) वार्षिक कारोबार एक करोड रुपैयाँभन्दा कम रहेको,
- (५) इञ्जिन, उपकरण वा मेसिनको प्रयोग गरेको भएमा इञ्जिन, उपकरण वा मेसिनमा खपत हुने विद्युतीय ऊर्जा, इन्धन वा अन्य तेल इञ्जिनको क्षमता बीस किलोवाट वा सोभन्दा कम रहेको ।

**(ख) घरेलु उद्योग:** देहायको अवस्था भएको उद्योगलाई घरेलु उद्योग मानिनेछ:-

- (१) परम्परागत सीप र प्रविधिमा आधारित,
- (२) श्रममूलक र खास सीप वा स्थानीय कच्चा पदार्थ एवं स्थानीय प्रविधि, कला तथा संस्कृतिमा आधारित,
- (३) इञ्जिन, उपकरण वा मेसिनको प्रयोग गरेको भएमा बढीमा पचास किलोवाटसम्मको क्षमताको विद्युतीय ऊर्जा, प्रयोग गरेको,
- (४) अनुसूची-२ मा उल्लेख गरिएका घरेलु उद्योग ।

**(ग) साना उद्योग:** लघु उद्यम र घरेलु उद्योग बाहेकको पन्ध्र करोड रुपैयाँसम्म स्थिर पूँजी भएको उद्योग

**(घ) मझौला उद्योग:** पन्ध्र करोड रुपैयाँभन्दा बढी पचास करोड रुपैयाँसम्म स्थिर पूँजी भएको उद्योग,

**(ङ) ठूला उद्योग:** पचास करोड रुपैयाँ भन्दा बढी स्थिर पूँजी भएको उद्योग ।

(२) उपदफा (१) मा उल्लेखित उद्योगलाई त्यस्ता उद्योगबाट उत्पादन हुने वस्तु वा सेवाको प्रकृतिको आधारमा देहाय बमोजिम वर्गिकरण गरिएको छ:-

- (क) **ऊर्जामूलक उद्योग:** ऊर्जा उत्पादन गर्ने व्यवसायमा संलग्न अनुसूची(३ मा उल्लेखित उद्योगहरु,
- (ख) **उत्पादनमूलक उद्योग:** कच्चा पदार्थ, सहायक कच्चा पदार्थ वा अर्धप्रशोधित कच्चा पदार्थको प्रयोग वा प्रशोधन गरी मालवस्तु उत्पादन गर्ने उद्योगहरु,
- (ग) **कृषि तथा वन पैदावारमा आधारित उद्योग:** कृषि वा वन पैदावारमा आधारित कच्चा पदार्थबाट कुनै वस्तु उत्पादन गर्ने वा कृषि वा वन पैदावारसँग सम्बन्धित अनुसूची-४ मा उल्लेखित उद्योगहरु,
- (घ) **खनिज उद्योग:** खनिज उत्खनन् वा प्रशोधन गरी कुनै धातु वा धातु बाहेकका खनिज पदार्थ उत्पादन गर्ने उद्योगहरु,
- (ङ) **पूर्वाधार उद्योग:** भौतिक पूर्वाधार निर्माण गरी सञ्चालन गर्ने अनुसूची-५ मा उल्लेख गरिएका उद्योगहरु,
- (च) **पर्यटन उद्योग:** पर्यटन सेवासँग सम्बन्धित अनुसूची-६ मा उल्लेखित उद्योगहरु,
- (छ) **सूचना प्रविधि, सञ्चार प्रविधि तथा सूचना प्रसारण प्रविधिमा आधारित उद्योग:** सूचना सङ्कलन, प्रशोधन र प्रसारणका लागि प्रविधि प्रयोग गरी सूचना, सञ्चार वा सूचना प्रसारण प्रविधिको सेवा उपलब्ध गराउने अनुसूची-७ मा उल्लेखित उद्योगहरु,
- (ज) **सेवामूलक उद्योग:** सेवा उत्पादन वा प्रदान गर्ने अनुसूची-८ मा उल्लेखित उद्योगहरु ।

३. (दफा १०) लघु उद्यमको लागि अन्य सुविधा एवं सहूलियत: (१) प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यस ऐन बमोजिम लघु उद्यम दर्ता गर्दा कुनै शुल्क वा दस्तुर लाग्ने छैन ।

(२) यो ऐन प्रारम्भ हुँदाका बखत दर्ता भई सञ्चालनमा रहेका र यस ऐन बमोजिम दर्ता भई सञ्चालनमा आउने लघु उद्यमलाई शत प्रतिशत आयकर छुट हुनेछ ।

४. विवरण उपलब्ध गराउनु पर्ने बारे (दफा १३): (१) प्रत्येक उद्योगले व्यावसायिक उत्पादन वा कारोबार प्रारम्भ गरेपछि तोकिए बमोजिमको विवरण प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिले छ महिनाभित्र उद्योग दर्ता गर्ने निकाय समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम पेश गर्नु पर्ने विवरण तोकिए बमोजिम विद्युतीय माध्यमबाट समेत पेश गर्न सकिनेछ ।

(३) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै उद्योग एक आर्थिक वर्षभन्दा बढी बन्द भएमा वा कुनै कारणले उत्पादन वा कारोबार नभए पनि उक्त अवधिको शून्य विवरण बुझाउनु पर्नेछ ।

तर त्यस्तो उद्योगले उद्योग दर्ता गर्ने निकायलाई सो उद्योग बन्द भएको जानकारी गराई अभिलेखमा जनाएपछि बन्द भएको अवधिभरको विवरण बुझाउन आवश्यक पर्ने छैन ।

५. (दफा १४). उद्योग बन्द गरेमा जानकारी दिनुपर्ने: यस ऐन बमोजिम दर्ता भएको उद्योग सम्बन्धित उद्योगीले कुनै कारणले बन्द गरेमा वा उद्योगको व्यावसायिक उत्पादन वा कारोबार स्थगन गरेमा त्यसरी बन्द वा स्थगन गरेको मितिले तीस दिनभित्र त्यसको जानकारी उद्योग दर्ता गर्ने निकायलाई तोकिए बमोजिम दिनु पर्नेछ ।

६. (दफा ४३ को ५): कुनै उद्योगले दफा १३ बमोजिम तोकिएको विवरण तोकिएको अवधिभित्र उपलब्ध नगराएमा उद्योग दर्ता गर्ने निकायले त्यस्तो उद्योगलाई देहाय बमोजिमको जरिवाना लिन सक्नेछ :-

- (क) लघु उद्यमलाई एक हजार रुपैयाँ,  
(ख) घरेलु तथा साना उद्योगलाई पाँच हजार रुपैयाँ,  
(ग) मझौला उद्योगलाई दश हजार रुपैयाँ,  
(घ) ठूला उद्योगलाई पच्चीस हजार रुपैयाँ,  
औद्योगिक तथा लगानी प्रवर्द्धन बोर्ड सम्बन्धी व्यवस्था

७. (दफा २०) बोर्डको गठन: (१) देहाय बमोजिमको एक औद्योगिक तथा लगानी प्रवर्द्धन बोर्ड गठन गरिएको छ:-

- |  |                |
|--|----------------|
| (क) उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्री वा राज्यमन्त्री  | - अध्यक्ष      |
| (ख) सदस्य, राष्ट्रिय योजना आयोग (उद्योग क्षेत्र हेर्ने)  | - सदस्य        |
| (ग) गभर्नर, नेपाल राष्ट्र बैङ्क  | - सदस्य        |
| (घ) सचिव, मन्त्रालय (उद्योग सम्बन्धी विषय हेर्ने)  | - सदस्य        |
| (ङ) सचिव, अर्थ मन्त्रालय   | - सदस्य        |
| (च) सचिव, श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय   | - सदस्य        |
| (छ) सचिव, भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय                                       | - सदस्य        |
| (ज) सचिव, वन तथा वातावरण मन्त्रालय   | - सदस्य        |
| (झ) प्रमुख कार्यकारी अधिकृत, लगानी बोर्ड नेपाल   | - सदस्य        |
| (ञ) सहसचिव, औद्योगिक तथा लगानी प्रवर्द्धन महाशाखा, मन्त्रालय                                     | - सदस्य        |
| (ट) अध्यक्ष, नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ   | - सदस्य        |
| (ठ) अध्यक्ष, नेपाल उद्योग परिसंघ   | - सदस्य        |
| (ड) अध्यक्ष, नेपाल घरेलु तथा साना उद्योग महासंघ  | - सदस्य        |
| (ढ) अध्यक्ष, महिला उद्यमी महासंघ   | - सदस्य        |
| (ण) उद्योग क्षेत्रका विज्ञहरुमध्येबाट कम्तीमा एकजना महिला उद्यमी सहित मन्त्रालयबाट मनोनीत दुईजना | - सदस्य        |
| (त) महानिर्देशक, उद्योग विभाग  | - सदस्य-सचिव । |

- (२) उपदफा (१) को खण्ड (क) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि मन्त्रालयमा मन्त्री र राज्यमन्त्री दुवै नियुक्त भएको अवस्थामा राज्यमन्त्री बोर्डको सदस्यको रूपमा रहनेछ ।
- (३) बोर्डले आवश्यक देखेमा सम्बन्धित विषयको विज्ञ, नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकारको कुनै पदाधिकारी वा अधिकृत कर्मचारीलाई बोर्डको बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।
- (४) बोर्डको बैठक कम्तीमा दुई महिनाको एक पटक र आवश्यकता अनुसार जुनसुकै बखत बस्न सक्नेछ ।
- (५) बोर्डको सदस्य सचिवले बोर्डको अध्यक्षसँगको परामर्शमा बोर्डको बैठकमा पेश हुने कार्यसूची निर्धारण गरी सोको जानकारी बोर्डको बैठक बस्नुभन्दा कम्तीमा चौबीस घण्टा अगावै सबै सदस्यलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
- (६) बोर्डको बैठकमा निर्णयको लागि पेश हुने कुनै कार्यसूचीको सम्बन्धमा बोर्डको कुनै सदस्यको निजी सरोकार वा स्वार्थ रहेको भएमा त्यस्तो कार्यसूचीका सम्बन्धमा हुने निर्णय प्रक्रियामा निजले भाग लिनु हुँदैन ।

- (७) उपदफा (६) विपरीत हुने गरी निर्णय भएको देखिएमा त्यस्तो निर्णय स्वतः बदर हुनेछ ।
- (८) बोर्डले गरेका निर्णयहरू सदस्य-सचिवले प्रमाणित गरी राख्नु पर्नेछ ।
- (९) बोर्डको सचिवालय विभागा रहनेछ ।
- (१०) बोर्डको बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि बोर्ड आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

२७. महिला उद्यमीका लागि थप सुविधा: (१) प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि महिला उद्यमीको मात्र स्वामित्व रहने गरी उद्योग वा फर्म दर्ता गराएमा त्यस्तो उद्योग वा फर्म दर्ता गर्दा कानून बमोजिम लाग्ने दस्तुर वा शुल्कमा पैंतीस प्रतिशत छुट हुनेछ ।

- (२) प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि महिला उद्यमीको मात्र स्वामित्व रहने गरी दर्ता गएको उद्योगमा प्रयोग गरिने औद्योगिक सम्पत्ति दर्ता गराउँदा प्रचलित कानून बमोजिम लाग्ने दस्तुरमा बीस प्रतिशत छुट हुनेछ ।
- (३) महिला उद्यमीले कुनै औद्योगिक क्षेत्र र औद्योगिक ग्रामभित्र नयाँ उद्योग स्थापना गर्न चाहेमा त्यस्तो क्षेत्र सञ्चालन गर्ने निकायले स्थान उपलब्ध गराउन प्राथमिकता दिनु पर्नेछ ।
- (४) महिला उद्यमीको मात्र स्वामित्व रहेको उद्योगले आफ्नो औद्योगिक उत्पादन निर्यात गर्ने प्रयोजनको लागि कर्जा माग गरेमा महिला उद्यमीको व्यवसायको वित्तीय स्थितिको आधारमा महिला उद्यमीको लागि कर्जा उपलब्ध गराउने कोषबाट बैङ्किङ प्रणाली मार्फत् तोकिए बमोजिम निर्यात कर्जा उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।

**प्रदेश अन्तर्गत रहेका घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयहरू :-**

**प्रदेश नं. १**

ताप्लेजुङ्ग, पाँचथर, इलाम, भ्र्पापा, मोरङ्ग, सुनसरी, धनकुटा, तेह्रथुम, भोजपुर,संखुवासभा, सोलुखुम्बु, खोटाङ्ग, ओखलढुङ्गा, उदयपुर

**प्रदेश नं. २**

सिराहा, सप्तरी, महोत्तरी, धनुषा, सर्लाही, बारा, पसा, रौतहट

**बागमती प्रदेश**

सिन्धुली, रामेछाप, दोलखा, चितवन, मकवानपुर, काठमाडौं, ललितपुर, भक्तपुर, काभ्रे, सिन्धुपाल्चोक, नुवाकोट, रसुवा, धादिङ्ग

**गण्डकी प्रदेश**

कास्की, लमजुङ्ग, तनहुँ, मनाङ्ग, गोरखा, स्याङ्जा, बाग्लुङ्ग, मुस्ताङ्ग, म्याग्दी, नवलपुर (बर्दघाट सुस्ता पूर्व), पर्वत

**प्रदेश नं. ५**

कपिलवस्तु, पाल्पा, अर्घाखाँची, गुल्मी, परासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम), रोल्पा, रुकुम पुर्व, दाङ्ग, प्यूठान, बाँके, बर्दिया

## कर्णाली प्रदेश

रुकुम पश्चिम, सल्यान, सुर्खेत, दैलेख, जाजरकोट, कालीकोट, मुगु, हुम्ला, जुम्ला, डोल्पा

## सुदूरपश्चिम प्रदेश

बाजुरा, बझाङ्ग, अछाम, डोटी, कैलाली, कञ्चनपुर, डडेलधुरा, बैतडी, दार्चुला

### ४. केन्द्रीय कारागार कारखाना:

काठमाण्डौ, बागदरबारको दक्षिणपट्टि केन्द्रीय कारागार भित्र केन्द्रीय कारागार कारखाना संचालित छ। कारागारका बन्दीहरूले जेलबाट छुटेपछि आय आर्जन गरी समाजमा घुलमिल भएर बस्न सक्नु भन्ने उद्देश्यले सो कारागारका कैदीहरूलाई तानबाट कपडा बुन्ने तालिम दिइन्छ। यसले गर्दा बन्दी समयमा पनि बन्दीहरूले सीप आर्जनका अतिरिक्त केही आय आर्जन गर्न सक्छन्। शुद्ध सुतिका कपडाहरू जस्तै साडी, सिरक, डसनाको पल्ला, खोल, लबेदा सुरुवाल, तौलिया, रुमाल आदि चाहिएमा सो कारखानाबाट खरिद गर्न र बनाउने अर्डर दिई प्राप्त गर्न सकिन्छ।

### ५. लघु उद्यम विकास कार्यक्रम

लघु उद्यम विकास कार्यक्रमलाई क्रमशः ७५ जिल्लामा विस्तार गर्दै लैजाने नेपाल सरकारको नीति अनुसार लघु उद्यम विकास परियोजना मोडेलको आन्तरिकीकरण गरी नेपाल सरकारले लघु उद्यम विकास कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिने उद्देश्यले पहिलो चरणमा (आ.व. २०६६ /६७) देखि ०७०।७१ सम्म साविक घरेलु तथा साना उद्योग विभाग/विकास समिति अन्तर्गतका ५४ जिल्लाहरूमा यो कार्यक्रम लागू भएको थियो। साविक विभाग अन्तर्गत जम्मा २४ जिल्ला - भापा, मोरङ, सुनसरी, सप्तरी, सिराहा धुनषा,महोत्तरी, सर्लाही, रौतहट, वारा, पर्सा मकवानपुर चितवन, काभ्रे, कास्की, पाल्पा, नवलपरासी, रुपन्देही, कपिलवस्तु, दाङ्ग, बाँके, बर्दिया, कैलाली र कञ्चनपुर) र समिति अन्तर्गत ३० जिल्लामा यो कार्यक्रम सञ्चालित थियो। हाल यो कार्यक्रम नेपाल सरकार मातहत रही सबै जिल्लामा लागू भएको छ।

### ५.१ लघु, घरेलु तथा साना उद्योग विकास कोष

विश्व व्यापार संगठन (WTO) मा नेपालको प्रवेशसँगै लघु, घरेलु तथा साना उद्योग व्यवसायका क्षेत्रमा थप अवसर र चुनौतीहरू सृजना भएको सन्दर्भमा उद्योगी व्यवसायीहरूलाई छाता संस्थाहरूको समन्वयमा प्रविधि सेवा, क्षमता विकास, बजार पहुँच, अध्ययन, अनुसन्धान जस्ता क्षेत्रहरूमा सहयोग गरी लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको विकास र सम्बर्द्धनको लागि पूर्वाधार निर्माण, क्षमता विकास, प्रविधि हस्तान्तरण, बजारीकरणमा सहयोग गर्न सरकारले कोषको व्यवस्था गरेको छ। कार्य सञ्जाल विस्तार र पूर्वाधार विकासका लागि संस्थागत टेवा पुऱ्याई लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको विकासका लागि कार्य गर्न आर्थिक वर्ष २०६१/६२ को बजेट बक्तव्य मार्फत नेपाल सरकारले एक कोषको स्थापना गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरे बमोजिम लघु, घरेलु तथा साना उद्योग विकास कोष सञ्चालन विनियमावली २०६२ र लघु, घरेलु तथा साना उद्योग विकास कोष सञ्चालन कार्यविधि, २०६८ जारी गरिएको छ। कोषको केन्द्रीय संचालन तथा व्यवस्थापन समिति निम्नानुसार रहेको छ।

(क)	सचिव, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	अध्यक्ष
(ख)	सहसचिव, राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	सदस्य
(ग)	सहसचिव, अर्थ मन्त्रालय	सदस्य
(घ)	सह-सचिव, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	सदस्य
(ङ)	अध्यक्ष, नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ	सदस्य
(च)	अध्यक्ष, नेपाल घरेलु तथा साना उद्योग महासंघ	सदस्य
(छ)	महानिर्देशक, साविक घरेलु तथा साना उद्योग विभाग	सदस्य सचिव

## ५.२ लघु, घरेलु तथा साना उद्योग कर्जा प्रवाह मूल कोष:

उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय अन्तर्गत साविक घरेलु तथा साना उद्योग विभाग, घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति अन्तर्गत केन्द्रिय तथा जिल्लास्तरीय कार्यालयहरु र सो मन्त्रालय अन्तर्गत स्वदेशी वा वैदेशिक सहयोगमा संचालित लघु उद्यम विकास कार्यक्रम, ग्रामीण व्यवसाय सहयोग कार्यक्रम, व्यवसाय सम्बर्द्धन कार्यक्रम लगायतका आयोजनाहरुद्वारा संचालन गरिने सीप विकास, उद्यमशीलता विकास तालिम प्रदान गरे पश्चात उद्योग स्थापना गरी संचालन गर्न आवश्यक पर्ने कच्चा पदार्थ तथा मेशिन, यन्त्र, उपकरण खरीदको लागि आवश्यक पर्ने पूंजीका निमित्त “लघु, घरेलु तथा साना उद्योग कर्जा व्यवस्थापन समन्वय समिति” ले तोके बमोजिमका प्रचलित कानून बमोजिम सम्बन्धित निकायमा दर्ता भएका र वित्तिय मध्यस्थको काम गर्न नेपाल राष्ट्र बैंकबाट अनुमति पाएका बैंक, वित्तिय संस्था, सहकारी संस्था वा गैर सरकारी संस्थाद्वारा कर्जा प्रवाह गर्ने व्यवस्था गरिएको छ ।

यसरी कर्जा उपलब्ध गराउने प्रयोजनका लागि समन्वय समितिले निर्णय गरे बमोजिमको बैंकमा र हने गरी एउटा “लघु, घरेलु तथा साना उद्योग कर्जा प्रवाह मूल कोष” स्थापना गरिने व्यवस्था “लघु, घरेलु तथा साना उद्योग कर्जा व्यवस्थापन निर्देशिका, २०६३” ले गरेको छ । यस कर्जा प्रवाह कार्यक्रमलाई व्यवस्थित गर्न केन्द्रीयस्तरमा निम्न बमोजिमको “लघु, घरेलु तथा साना उद्योग कर्जा व्यवस्थापन समन्वय समिति” को व्यवस्था गरिएको छ ।

- महानिर्देशक, उद्योग विभाग -संयोजक
- कार्यकारी निर्देशक, साविक घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति -सहसंयोजक
- नायव कार्यकारी निर्देशक/ विभागीय प्रमुख, (प्रशिक्षण विभाग, घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति) -सदस्य
- समन्वय समितिले तोकेको विज्ञ वा वित्तिय संस्थाका प्रतिनिधि -सदस्य (बढीमा तीन जना)
- निर्देशक, उद्योग विभाग -सदस्य सचिव

कर्जा प्रवाह कार्यक्रमलाई जिल्लास्तरमा प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्न सघाउ पुऱ्याउन निम्नानुसारको जिल्लास्तरीय “लघु, घरेलु तथा साना उद्योग कर्जा प्रवाह व्यवस्थापन समिति” को व्यवस्था रहेको छ ।

- विभाग/समितिको जिल्लास्तरीय घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयका प्रमुख - संयोजक
- कर्जा प्रवाहमा संलग्न वित्तिय संस्थाको प्रमुख - सदस्य
- लगानीमा संलग्न वित्तिय संस्थाको कर्जा हेर्ने अधिकृत - सदस्य
- जिल्ला विकास समितिको उद्यम विकास हेर्ने अधिकृत - सदस्य
- प्राविधिक, विभाग/समितिको जिल्लास्तरीय कार्यालय - सदस्य-सचिव

यस कार्यक्रमको थालनी भएपछि आर्थिक वर्ष २०६५/६६ सम्ममा कर्जा लगानी भएको छ भने साविकको कर्जा प्रवाह निर्देशिका खारेज भई नयाँ “लघु, घरेलु तथा साना उद्योग कर्जा व्यवस्थापन निर्देशिका, २०६३” स्वीकृत भई प्रक्रियागत कार्यान्वयनको चरणमा रहेको छ। लघु, घरेलु तथा साना उद्योग विकास कोष र लघु, घरेलु तथा साना उद्योग कर्जा प्रवाह मूल कोषलाई एकिकृत गरी एउटै कोष बनाई उद्योग विकासका लागि अनुदान तथा ऋण कार्यक्रमलाई एकिकृत रूपमा सञ्चालन गर्ने तयारी गरिएको छ। आ.व. २०७४/०७५ मा लघु, घरेलु तथा साना उद्योग विकास कोषको सूचना प्रकाशन भए बमोजिम १२९ प्रस्तावहरूको २,४८,३५,००० (रु. दुई करोड अठ्चालिस लाख पैतीस हजार) अनुदान रकम स्वीकृत भई वितरणको क्रममा रहेको छ।

### ५.३ व्यवसाय सम्बर्द्धन कार्यक्रम:

घरेलु तथा साना उद्योग विभाग अन्तर्गत संचालित व्यवसाय सम्बर्द्धन कार्यक्रम एउटा नयाँ व्यावसायीक कम्पनी सृजना गर्ने बिल्कुलै भिन्न तरिका हो। यसले नयाँ उद्यमीहरूलाई कार्य गर्ने ठाउँ र सहयोगको वातावरण श्रृजना गरि विकसित र सफल उद्यमी तयार गर्दछ। सीप तथा नौलो व्यवसायिक योजना भएका तर आर्थिक तथा उचित वातावरणको अभाव भएका व्यक्तिहरूलाई Incubation Center मा राखी व्यवसायको पूर्ण विकासको लागि आवश्यक पर्ने पूर्वाधारहरू, वातावरण र चाहिने सबै खालका व्यवस्थापन, बजार विकास, वित्त व्यवस्था आदि विषयमा आवश्यक मद्दत गरिन्छ। व्यवसाय सम्बर्द्धन कार्यक्रमले नवीन सोच र विचारलाई सक्षम र प्रतिस्पर्धि व्यावसायमा रूपान्तरण गराउने दृष्टिकोण राखेको छ। यसको मुख्य उद्देश्य नविनतम प्रविधि समेतको उपयोग गरेर उच्च मूल्यका वस्तु तथा सेवा उत्पादन गर्ने सृजनशील, प्रतिस्पर्धी र सक्षम व्यवसायी तयार पार्न सहयोग पुऱ्याउने रहेको छ।

- |           |  |
|-----------|--|
| दृष्टिकोण | – नविन सोच र विचारलाई सक्षम र प्रतिस्पर्धि व्यवसायमा रूपान्तरण गराउने।   |
| उद्देश्य  | – नविनतम प्रविधि समेतको उपयोग गरेर उच्च मूल्यका वस्तु तथा सेवा उत्पादन गर्ने।<br>– सृजनशील प्रतिस्पर्धि र सक्षम व्यवसायी तयार पार्न सहयोग पुऱ्याउने। |

#### लक्ष्य

- सफल व्यवसायीहरू तयार पार्ने
- व्यवसाय सम्बर्द्धन सेवाका लागि आवश्यक पूर्वाधार विकास गर्ने
- नविन प्रविधिको अनुसन्धान र विकासलाई उपयोग गरेर साना तथा घरेलु उद्योगको विकासमा टेवा पुऱ्याउने
- मुलुकका अन्य भागमा पनि व्यवसाय सम्बर्द्धन केन्द्र स्थापना गर्न प्रेरणादायी भूमिका खेल्ने एवं सहयोग गर्ने
- व्यवसाय सम्बर्द्धनका लागि आवश्यक पर्ने विभिन्न क्षेत्र, श्रोत र निकायहरू बीच संजाल स्थापना गर्ने

व्यवसाय सम्बर्द्धन कार्यक्रमलाई प्रक्रियागत रूपमा भन्नु पर्दा सबैभन्दा पहिला नयाँ तथा सकारात्मक विचार राख्ने व्यक्तिहरूबाट प्रस्ताव आवाहन गरिन्छ। त्यो प्रस्तावलाई विज्ञहरूद्वारा छनौट वा रद्द गरिन्छ। यदि प्रस्ताव छनौट भएमा उनीहरूलाई निम्न सहयोग तथा सुविधाहरू दिएर एक सफल व्यवसायीको रूपमा तयार गर्ने क्रममा एक निश्चित अवधि सम्मका लागि व्यवसाय संवर्द्धन कार्यक्रममा सहभागी गराई निम्न कुराहरूको व्यवस्था गरिन्छ। जस्तै :

- कार्यक्षेत्र र कम्प्युटर लगायत कार्यालय सम्बन्धी उपकरण एवं इन्टरनेट र संचार सुविधा।
- पूँजी व्यवस्थापन सम्बन्धि परामर्श
- बजार व्यवस्थापन तथा लेखा सम्बन्धी प्रशिक्षण र परामर्श सेवा

- प्राविधिक प्रशिक्षण, परामर्श, प्रयोगशाला प्रयोग र परिक्षण सम्बन्धी सुविधाको लागि सहयोग ।
- व्यवसाय स्थापना सम्बन्धी कानूनी तथा प्रशासनिक सहायता ।
- बौद्धिक सम्पत्ति संरक्षण सम्बन्धी परामर्श र सहयोग ।
- सम्बर्द्धन अवधि पूरा भएपछि पनि सर्म्पर्क, अनुगमन, परामर्श र सहयोगको नियमित व्यवस्था ।

### ५.३.१. व्यवसाय सम्बर्द्धन कार्यक्रमका प्रक्रिया

- व्यवसायीक सोच र योजना सहित निवेदन दिनु पर्छ ।
- कार्यक्रमको उद्देश्य निति र छनौट लागि तोकिएका योग्यताका आधारमा व्यवसाय शुरु गर्न चाहनेलाई व्यवसाय सम्बर्द्धन कार्यक्रममा भर्ना गरिन्छ ।
- सामान्यतया संभाव्य र कार्यन्वयन हुन सक्ने व्यवसायीक सोच भएकालाई मात्र भर्ना गरिन्छ ।
- There are two types of incubators: In-house and Virtual.

### ५.३.२. कार्यक्रम संचालन गर्न गठित संचालक समिति

• महानिर्देशक, उद्योग विभाग	अध्यक्ष
• विश्वविद्यालयहरुबाट १ जना	सदस्य
• अनुसन्धानमूलक वा वैज्ञानिक संस्थाहरुबाट १ जना	सदस्य
• सूचना प्रविधि क्षेत्रबाट १ जना	सदस्य
• उद्यमी व्यवसायीहरुको संस्थाबाट १ जना	सदस्य
• व्यवसाय विकास सम्बन्धी विशेषज्ञ मध्येबाट १ जना	सदस्य
• प्रमुख, व्यवसाय सम्बर्द्धन कार्यक्रम	सदस्य सचिव

हाल यस व्यवसाय सम्बर्द्धन कार्यक्रमबाट २० जना प्रशिक्षार्थी व्यवसायी Graduate भैसकेका छन् र हाल सो कार्यक्रममा थप प्रशिक्षार्थी छनौट कार्य हुन सकेको छैन ।

### ५.३.३. Graduate भैसकेका प्रशिक्षार्थी व्यवसायीहरु:

#### १. मातृभूमि चूलो जडान उद्योग

प्यूठान धर्मावति निवासी श्री मधुकर के.सी.द्वारा आविष्कार गरिएको Air Supply Disc जसको प्रयोगले इन्धनको प्रयोगमा करिब ८०% सम्म कमि ल्याई वातावरणमैत्री समेत रहेको छ । हाल यस उद्योगले काठमाडौं, गोंगबुस्थित आफ्नो कार्यस्थल मार्फत तराईका कञ्चनपुर लगायतका जिल्लाका साथै पहाडी भेगका जिल्लाहरुमा आधुनिक चूलोको इतिहासमा छुट्टै किर्तिमान कायम गर्न सफल देखिन्छ । आउँदो आ.व. मा २००० चूलोको विक्री वितरण गर्ने लक्ष्य यस उद्योगले लिएको छ ।

#### २. सुसाम फुड प्रडक्स प्रा.लि.

काठमाडौंको सुनार गाउँस्थित घरबाट वार्षिक ४,६०० के.जी. लप्सी तथा अमला क्याण्डीको उत्पादनबाट शुरु गरेको यस उद्योगको हालको उत्पादन करिब ९,६०० के.जी. रहेको छ । गुणस्तरमा शुद्धता तथा कुनै किसिमको केमिकल नमिसाइएका यस उद्योगका उत्पादनहरुले हाल आएर स्वदेशी बजारका साथै विदेशी बजार लिन उत्तिकै सफल देखिएको छ ।

### ३. वेभ फिउजन् प्रा.लि.

नेपालका एक सय एक वटा पर्यटकीय श्रेत्रहरूको विस्तृत जानकारीका साथै अनलाइन होटल बुकिङको व्यवस्था समेत राखेर संचालन गरिएको यस सेवामूलक उद्योगले हाल [www.101nepal.com](http://www.101nepal.com) मार्फत आफ्ना सेवाहरू दिँदै आएको छ। यसका अतिरिक्त अन्य अनलाइन सेवा समेत स्वदेश तथा विदेशमा दिइरहेको छ।

### ४. हिमालयन अगर्बत्ति उद्योग

विशुद्ध प्राकृतिक जडिबुटिको मिश्रणबाट उत्पादन हुने यस उद्योगका उत्पादनहरू बजारमा अखण्ड अगर्बत्तिको ट्रेडमार्कबाट उपलब्ध छन्। धुलिखेलबाट उत्पादन गर्दै आएको यस उद्योगका उत्पादनलाई वैदेशिक बजारमा लैजाने प्रयास भइरहेको छ।

### ५. अणिमा भिजुअल एण्ड रिसर्च सर्भिस सेन्टर

प्रेरणा तथा ज्ञानवर्द्धक डकुमेन्ट उत्पादन गर्ने लक्ष्य सहित स्थापना भएको यस उद्योगले विभिन्न किसिमका यस्ता चेतनामूलक श्रव्यदृष्य बनाएर विभिन्न संचार माध्यमलाई बिक्री वितरण गर्दै आइरहेको छ।

### ६. कर्णाली इनोभेटिभ टेक्नोलोजी डेभलपमेन्ट

वर्तमान विद्युत आपूर्तिको समस्यालाई मध्यनजर गरी बैज्ञानिक माइकल फेराडेको सिद्धान्तअनुसार चाइनिज डाइनामाको प्रयोगबाट portable manpower driving generator नामक यन्त्रको आविष्कार जुम्ला निवासी श्री टक्कवहादुर नेपालीले गरेका छन्। यस आविष्कारको माध्यमबाट सामान्यतया शारीरिक व्यायामका अलावा अँध्यारोपनाबाट मुक्त हुनुका साथै घरायसी कार्यका लागि प्रयोग हुने उपकरणहरू समेत चलाउन सकिने हुँदा यो यन्त्र ग्रामीण तथा शहरी क्षेत्रका मानिसहरूका लागि लाभदायक हुने देखिन्छ।

### ७. राष्ट्रिय पहाडी क्षेत्र विकास परिषद्

सजिवनको खेती गरी नमूनाको रूपमा प्रोत्साहनका साथै उत्पादित सजिवनको तेल निकाली विक्री वितरण गर्ने उद्देश्य लिएको यस उद्योगले सजिवनको दाना तथा वेर्ना उत्पादन तथा विक्री वितरणको कार्य गर्दै आएको छ। यसका कार्यका उद्यमी गोरखा निवासी श्री काशीराज मरहठ्ठा हुनुहुन्छ। प्रतिवर्ष ७ के.जी. सम्म उत्पादन हुने तथा उक्त बोटबाट ५० वर्षसम्म उत्पादन लिन सकिने यस उद्योगको लक्ष्य रहेको छ।

### ८. एभर ग्रिन हर्बल एण्ड कस्मेटिक प्रा.लि.

विराटनगरका उद्यमी श्री गोपाल काफ्लेद्वारा सञ्चालित यस कम्पनीले सबै वर्गलाई लक्षित गरि प्राकृतिक जडिबुटिको प्रयोगबाट हर्बल सेम्पो, साबुन, टुथपाउडर, केस तेल, मालिस तेल, फेस क्रिम जस्ता सौन्दर्य प्रसाधन उत्पादन गर्दै आएको छ। मानिसहरू दिनका दिन प्राकृतिक सामानहरूको प्रयोग गर्न चाहिरेको यो Go Green को economy Senario मा यसका शुद्ध प्राकृतिक हर्बल उत्पादनले ग्राहकको चाहना पूरा गरि सन्तुष्टि दिन सक्ने देखिन्छ। यसका साथै विदेशमा समेत पुऱ्याउने लक्ष्य राखिएको छ।

### ९. काठमाडौँ म्याकेरोनी प्रा.ली.

काठमाडौँ धापासीका श्री शिवहरी प्रसाईद्वारा सञ्चालित यो संस्थाले गुणस्तरीय स्पागेटीलाई बजारमा ल्याउने लक्ष्य अनुरूप म्याकेरोनि स्पागेटी, चाउमीन, चाउचाउ जस्ता खाद्यवस्तु उत्पादन गर्दै आएको छ। खाद्य

बस्तुको यो प्रकारमा रहेको वैदेशिक आयात लाई विस्थापित गर्ने गरि स्वदेशीमै उच्च गुणस्तरको उत्पादन गर्ने लक्ष्य लिएको छ ।

#### १०. वान पिस फेसन हाउस

निम्न तथा मध्यम बर्गीय उपभोक्तालाई समेत लक्षित गरि काठमाडौंको कपनमा महिला उद्यमी संगिता लामाद्वारा one piece fashion house को स्थापना गरिएको छ । मौलिक डिजाइन तथा सृजनशिलतालाई ध्यानदिने यस फेसन हाउसले तयारी पोशाक अर्डर लिई डिजाईनका साथै हाते इम्ब्राइडरीको कार्यका साथै सुलभ दरमा विविध पोशाकहरु बिक्रिबितरणको कार्य समेत गर्दै आएको छ ।

#### ११. नेपाल इन्फो पार्क

नयाँ सोच तथा विचार भएका उर्जाशिल युवाहरुको संगठन रहेको यस उद्योगले विभिन्न किसिमका भिडियो उत्पादन गरि अनलाइन गराउने तथा विक्री वितरण गर्ने उद्देश्य रहेको छ । यस उद्योगले हाल आएर वातावरणसम्बन्धी चेतनामूलक विषयमा केन्द्रीत रही आफ्नो सेवामूलक व्यवसाय संचालन गर्दै आइरहेको छ । यस संस्थाबाट यस व्यवसाय संबर्द्धन कार्यक्रममा काठमाडौं कोटेश्वरका सौरभ ढकाल संलग्न हुनुहुन्छ ।

#### १२. प्रगति हस्त कला उद्योग

भापा निवासी शान्तिरमण पनेरुद्वारा संचालित यस उद्योगले बालवालिकाको सिकाईलाई रुचीपूर्ण बनाई कम समयमा सरलहंगले सिक्न सक्ने विविध किसिमका शैक्षिक सामग्रीको श्रृजना गर्नुका साथै यस्ता सामग्रीको उत्पादन तथा बिक्रि वितरणको कार्यलाई देश व्यापी बनाउने लक्ष्य राखेको छ ।

#### १३. अनमोल जडिबुटि उद्योग

गोदावरी स्थित फमबाट अनमोल ब्राण्डका जडिबुटि तथा कस्मेटिक का विभिन्न सामग्रीहरु उत्पादन र कोटेश्वरबाट विक्री गरिरहेको यस उद्योगका उत्पादनहरुलाई विस्तार गरी वैदेशिक बजारमा पुऱ्याउने उद्देश्य रहेको छ । यस उद्योगका उद्यमी श्री मानबहादुर साउद हुनुहुन्छ ।

#### १४. शिवाकोटी व्याग उद्योग

विभिन्न किसिमका व्यगहरु उत्पादन तथा विक्री वितरण गर्ने लक्ष्य लिएको कोटेश्वरका श्री खडानन्द शिवाकोटीद्वारा सञ्चालित यस उद्योगले कोटेश्वरमा आफ्नो उत्पादन कार्य गरी मैतिदेवी स्थित शोरुमबाट आफ्नो कारोवार संचालन गर्दै आइरहेको छ ।

#### १५. उद्यमीको नाम:- सीता सुवेदी/रमा रेग्मी

उद्योग/कम्पनीको नाम:- रुची अचार उद्योग, उद्योग/कम्पनीको ठेगाना :- ललीतपुर म.न.पा.-२५, नख्खुडोल

टेलिफोन नं.:- ०१५५९९७४२, उत्पादित वस्तु -विभिन्न स्वादका अचार, कूल पुँजी लगानी रु.:- १०,००,०००/

रोजगारी संख्या:- ५ जना

लगानीमा प्रतिफल वार्षिक रु.:- लगानीको २५ प्रतिशत

**१६. उद्यमीको नाम:- दुधकला बोगटी**

उद्योग/कम्पनीको नाम:- हिमालय ट्याण्डीक्राफ्ट उद्योग, उद्योग/कम्पनीको ठेगाना:- बुढानीलकण्ठ न.पा.-३, काठमाडौं ।

उत्पादित वस्तु:- अल्लो र हेम्प कटन कपडा,वार्षिक विक्री परिमाण हाल:- रु. ३६ लाख बराबर

कूल पुँजी लगानी रु.:- २,५००००/, बजारको अवस्था:- बजारको अभाव/बजारको पर्यप्तता/अन्य - पुँजीको कमी

रोजगारी संख्या:- ३५ जना, लगानीमा प्रतिफल वार्षिक रु.:- लगानीको २० प्रतिशत

**१७. उद्यमीको नाम:- गणेश ऐडी**

उद्योग/कम्पनीको नाम:- फरेष्ट्री हेम्प व्याग उद्योग,उद्योग/कम्पनीको ठेगाना:- बुढानीलकण्ठ न.पा.-२, काठमाडौं  
email:- forestfnepal@gmail.com, Website:-www.hempbazarnepal.com

टेलिफोन नं.:- ०१४७०१०९६, उत्पादित वस्तु:- हस्तकलाजन्य विभिन्न भोला,टोपी,पर्स आदि

कूल पुँजी लगानी रु.:- २५,००,०००, बजारको अवस्था:- बजारको अभाव/बजारको पर्यप्तता/अन्य - पुँजीको कमी

रोजगारी संख्या:- ६०

व्यवसाय सम्बद्धन कार्यक्रममा आवद्ध भएपछि प्राप्त उपलब्धी :-

- व्यवसाय सम्बन्धी आवश्यक प्रशासनिक सिप प्राप्त गरेको ।
- बजारीकरण सम्बन्धी ज्ञान हासिल गरेको ।
- पुँजी व्यवस्थापन सम्बन्धी ज्ञान हासिल गरेको ।
- व्यापार व्यवसाय बारे आत्मविश्वास बढेको ।

**१८. उद्यमीको नाम:- नरेन्द्र बहादुर साउद**

उद्योग/कम्पनीको नाम:- श्री लक्ष्मी हातेकागज उद्योग,उद्योग/कम्पनीको ठेगाना:- मध्यपुर ठिमी न.पा.-१३, नयाँ ठिमी, भक्तपुर

email:- nsaud451@gmail.com,उत्पादित वस्तु :- नेपाली हाते कागज तथा हाते कागजजन्य वस्तुहरु

वार्षिक विक्री परिमाण हाल:- रु. चालीस लाख बराबरको,कूल पुँजी लगानी रु. :- रु. बीस लाख

बजारको अवस्था:- बजारको अभाव/बजारको पर्यप्तता/अन्य- बजारको खाँचो नभएको, रोजगारी संख्या:- १५ जना

लगानीमा प्रतिफल वार्षिक रु.:- लगानीको २० प्रतिशत बराबर

### १९. उद्यमीको नाम:- प्रेम बहादुर हमाल

उद्योग/कम्पनीको नाम:- नमुना कृषि तथा भेटनरी प्रा.लि., उद्योग/कम्पनीको ठेगाना:- ताप्ली गाउँपालिका-१, ओख्ले, उदयपुर

email:- hamalprem9@gmail.com, सम्पर्क व्यक्तिको नाम:- प्रेम बहादुर हमाल,

उत्पादित वस्तु:- सुन्तला, (पहिला अनार खेतीबाट व्यवसाय शुरु गरेको), वार्षिक विक्री परिमाण, हाल:- १७ टन, कूल पुँजी लगानी रु.- बीस लाख

रोजगारी संख्या:- प्रत्यक्ष-२, अप्रत्यक्ष-५० जना, लगानीमा प्रतिफल वार्षिक रु.- आठ लाख पचास हजार

### २०. उद्यमीको नाम:- उज्ज्वल चापागाउँ

उद्योग/कम्पनीको नाम:- द हिमालयन र्याबिट फार्म, उद्योग/कम्पनीको ठेगाना-बलम्बु, काठमाण्डौं

email: thehimalayanrabbitfarm@gmail.com, Website:- www.thehimalayanrabbitfarm.com

उत्पादित वस्तु:- खरायोको मासु तथा खरायोको बच्चाहरु, वार्षिक विक्री परिमाण हाल:- १५०००००

रोजगारी संख्या:- प्रत्यक्ष-३, अप्रत्यक्ष-२० जना

नोट: १. क.सं. १५ देखि क.सं. २० सम्मका प्रशिक्षार्थीहरुलाई यस आ.व. २०७६/७७ मा Business Incubation Program अन्तर्गत Graduate गरिएको छ ।

२. नयाँ प्रशिक्षार्थी भर्ना प्रकृत्यामा नीतिगत व्यवस्था हुन आवश्यक देखिएकोले नयाँ व्यवसायी प्रशिक्षार्थी छनोटको प्रकृत्या हालको लागि अगाडि बढाइएको छैन ।

### ६. महिला उद्यमशीलता विकास कोष

औद्योगिक नीति २०६७ ले महिला उद्यमीहरुलाई विशेष सहूलियत र सुविधा प्रदान गर्ने नीति लिए अनुसार महिला उद्यमशीलतालाई प्रवर्द्धन, विकास र विस्तार गराई राष्ट्रिय विकास अभियानमा महिलालाई संलग्न गराउन महिला उद्यमीद्वारा उद्योग स्थापना, संचालन, उद्यम व्यवसायमा थप प्रविधि विस्तार, बजार विस्तार तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता कार्यमा कर्जा प्रवाह मार्फत सघाउ पुऱ्याउने उद्देश्यले महिला उद्यमशीलता विकास कोष (संचालन) कार्यविधि, २०६९ जारी गरी आ.व. २०७१/७२ बाट यो कार्यक्रम लागु गरिएको छ । विना धितो (परियोजना धितो राखेर) न्यूनतम रु १ लाख देखि रु ५ लाख सम्म वार्षिक ६ प्रतिशत व्याजमा कर्जा प्रवाह गर्ने गरिएको छ ।

### ६.१ महिला उद्यमशीलता विकास कोषको उद्देश्य

- १) लघु, घरेलु तथा साना उद्योगका लागि महिला उद्यमीलाई सरल सहज ढंगले विना धितो कर्जा उपलब्ध गराउने ।
- २) महिलालाई कर्जा प्रवाह गरी उद्यमशीलताको माध्यमबाट महिलाको आर्थिक तथा सामाजिक स्तर उकास्नको लागि सहयोग पुऱ्याउने ।
- ३) महिला उद्यमशीलताको विकास, विस्तार एवं प्रवर्द्धन गर्न सहयोग गर्ने ।

४) लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको माध्यमद्वारा महिलालाई उद्योग व्यवसाय सञ्चालन प्रक्रियामा संलग्न गराउने ।

**६.२ महिला उद्यमशीलता विकास कोष सञ्चालनका लागि केन्द्रीयस्तरमा रहने केन्द्रीय कोष सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समिति:-**

- |   |             |
|---|-------------|
| १) महानिर्देशक, साविक घरेलु तथा साना उद्योग विभाग                               | -संयोजक     |
| २) कार्यकारी निर्देशक, घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति                        | -सदस्य      |
| ३) उपसचिव, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय, नीति विश्लेषण महाशाखा         | -सदस्य      |
| ४) प्रतिनिधि, महिला विकास विभाग   | -सदस्य      |
| ५) प्रतिनिधि, महालेखा नियन्त्रकको कार्यालय                                      | -सदस्य      |
| ६) प्रतिनिधि, नेपाल राष्ट्र बैंक  | -सदस्य      |
| ७) प्रतिनिधि, नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ                                       | -सदस्य      |
| ८) प्रतिनिधि, नेपाल घरेलु तथा साना उद्योग महासंघ                                | -सदस्य      |
| ९) प्रतिनिधि, महिला उद्यमी महासंघ, नेपाल  | -सदस्य      |
| १०) प्रतिनिधि, राष्ट्रिय लघु उद्यमी महासंघ, नेपाल                               | -सदस्य      |
| ११) उपसचिव, साविक घरेलु तथा साना उद्योग विभाग                                   | -सदस्य सचिव |
| १२) केन्द्रीय समितिले आवश्यकता अनुसार विशेषज्ञलाई बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ । |             |

**६.३ जिल्लामा रहेका उद्यमशील महिलालाई सहज, सरल र प्रभावकारी रूपमा कर्जा प्रवाह गरी कोषको समुचित प्रयोग गर्न सघाउ पुऱ्याउनको लागि जिल्लास्तरमा रहने कोष व्यवस्थापन जिल्ला समिति:-**

- |  |             |
|--|-------------|
| १) कार्यालयको प्रमुख   | -संयोजक     |
| २) महिला विकास अधिकृत, महिला तथा बालबालिका कार्यालय                          | -सदस्य      |
| ३) प्रतिनिधि, कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय                                | -सदस्य      |
| ४) प्रमुख, जिल्लास्थित कर्जा प्रवाह गर्ने अनुमती पाएको बैंक                  | -सदस्य      |
| ५) प्रतिनिधि, जिल्लास्थित उद्योग वाणिज्य संघ                                 | -सदस्य      |
| ६) प्रतिनिधि, जिल्लास्थित नेपाल घरेलु तथा साना उद्योग महासंघ वा संघ          | -सदस्य      |
| ७) प्रतिनिधि, जिल्लास्थित लघु उद्यमी संघ नेपाल                               | -सदस्य      |
| ८) प्रतिनिधि, जिल्लास्थित महिला उद्यमी संघ नेपाल                             | -सदस्य      |
| ९) कार्यालय प्रमुखले तोकेको कार्यालयको कर्मचारी                              | -सदस्य सचिव |
| १०) जिल्ला समितिले आवश्यकता अनुसार विशेषज्ञलाई बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ । |             |

**६.४ महिला उद्यमशीलता विकास कोषबाट कर्जा लिन चाहने महिला उद्यमीहरूले आफु संलग्न जिल्लास्थित छत्रा संस्थाको सिफरिस सहित देहाय बमोजिमका कागजातहरू संलग्न राखी सम्बन्धित कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।**

- १) आफुले गर्न चाहेको व्यवसाय वा उद्यमको विवरण,
- २) कर्जा लगानी गर्ने प्रस्तावित उद्योग व्यवसाय वा उद्यमको योजना (स्कीम),
- ३) कर्जा लगानी गर्न माग गरेको रकम,

- ४) नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- ५) जुन उद्योग व्यवसाय वा उद्यममा कर्जा लगानी गर्न चाहेको हो सो संस्था प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता, नविकरण भएको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- ६) कर्जा माग गर्ने संस्था जुन छाता संस्थाको सदस्य हो सो जिल्लास्थित छाता संस्थाको सिफरिस,

तालिका नं. १

महिला उद्यमशीलता विकास कोषबाट हाल सम्म प्रदान गरिएको कर्जाको विवरण

आ.व. ०७१/०७२

सि.नं.	जिल्ला	कर्जा प्रदान गरिएका संस्थाहरूको संख्या	प्रस्तावकले माग गरेको रकम	स्वीकृत माग रकम
१	काठमाडौं	३१	१४७०००००	३७०००००
२	भक्तपुर	१३	६५०००००	१५५००००
३	ललितपुर	३	१४९७०००	४५००००
४	मकवानपुर	२	१५३९५००	२५००००
५	कैलाली	२३	११४०७४००	२७०००००
६	खोटाङ	१३	४७८५०००	१६०००००
७	प्युठान	२५	९९७०२०२	२९०००००
८	बाग्लुङ	२	२२५००००	२०००००
९	बाजुरा	१	७५००००	१५००००
१०	कालीकोट	६	३९५१२६०	८०००००
	<b>जम्मा</b>	<b>११९</b>	<b>५७३५०३६२</b>	<b>१४३०००००</b>

आ.व. ०७२/०७३

सि.नं.	जिल्ला	कर्जा माग गर्ने प्रस्तावकको संख्या	कर्जा प्रदान गरिएका संस्थाहरूको संख्या	प्रस्तावकले माग गरेको रकम	स्वीकृत माग रकम
१	काठमाडौं	१९	१२	७६५००००	१५०००००
२	भक्तपुर	१७	१५	६२०००००	१७०००००
३	ललितपुर	५	१	२०००००	१५००००
४	मकवानपुर	१२	१०	४६०००००	११५००००
५	खोटाङ	२८	२६	१३१८००००	२८५००००
६	प्युठान	२०	१९	६५३४८४४	२३५००००
७	बाजुरा	११	६	२४०००००	७५००००
८	कालीकोट	८	८	८०३३४१०	९०००००
९	पाँचथर	१६	१५	५७४१५००	१९०००००
१०	संखुवासभा	३	३	१५०००००	४५००००
११	धनुषा	२	१	३२५०००	१०००००
१२	कास्की	२६	२६	१४४०००००	३२५००००

सि.नं.	जिल्ला	कर्जा माग गर्ने प्रस्तावकको संख्या	कर्जा प्रदान गरिएका संस्थाहरुको संख्या	प्रस्तावकले माग गरेको रकम	स्वीकृत माग रकम
१३	पर्वत	२०	१५	८७१०८५०	१६५००००
१४	नवलपरासी	८	७	३४५००००	९०००००
१५	बाँके	२	२	११२००००	२५००००
१६	डोटी	२०	५	९००००००	५५००००
१७	बैतडी	१९	१४	५४१०८४५	१५५००००
१८	सिन्धुपाल्चोक	६	६	२५९६३७०	६०००००
१९	काभ्रेपलाञ्चोक	१८	१५	७३४००००	१७०००००
२०	धादिङ	१७	१७	८००००००	२०५००००
२१	गोरखा	६	६	२८०००००	७५००००
	<b>जम्मा</b>	<b>३२५</b>	<b>२२९</b>	<b>११९१९२८१९</b>	<b>२७०५००००</b>

आ.व. ०७३/०७४

सि.नं.	जिल्ला	कर्जा माग गर्ने प्रस्तावकको संख्या	कर्जा प्रदान गरिएका संस्थाहरुको संख्या	प्रस्तावकले माग गरेको रकम	स्वीकृत माग रकम
१	काठमाडौं	३४	२५	१४४६१७५५	५४०००००
२	भक्तपुर	३२	२८	१३५२००००	५५५००००
३	ललितपुर	६	६	३००००००	१००००००
४	मकवानपुर	२३	१७	६९०००००	२९९००००
५	कैलाली	४८	४५	२१८५००००	९८९७०००
६	खोटाङ	१५	१२	२७२०६००	२२९३०००
७	प्युठान	२५	१३	३५५०४७९।५	३०५२०००
८	बाजुरा	१८	१४	५६०००००	२९३००००
९	कालीकोट	१७	१७	९५६८७००	३६५००००
१०	पाँचथर	३२	२७	१३५०००००	५१५००००
११	सप्तरी	१४	६	२०७८२५०	१२६२०००
१२	धनुषा	८	३	१४०००००	५०००००
१३	कास्की	७	६	४००००००	१२५००००
१४	नवलपरासी	१४	१२	६०२६०००	२३५००००
१५	बाँके	२७	२२	११२५००००	४५६००००
१६	डोटी	२१	२१	७५०००००	४२५५०००
१७	बैतडी	२३	२२	६९९००००	४३३००००
१८	दोलखा	१७	१२	७५८३०००	२४७००००
१९	सिन्धुपाल्चोक	१३	१०	४६५००००	१७५००००
२०	काभ्रेपलाञ्चोक	१३	११	५५०००००	२००००००

सि.नं.	जिल्ला	कर्जा माग गर्ने प्रस्तावकको संख्या	कर्जा प्रदान गरिएका संस्थाहरुको संख्या	प्रस्तावकले माग गरेको रकम	स्वीकृत माग रकम
२१	धादिङ	२७	१८	७१०००००	३५४५०००
२२	नुवाकोट	२७	२३	१३५१६८६२	६८५००००
२३	गोरखा	५	४	१३५००००	८०५०००
२४	इलाम	१९	१४	७००००००	३४०००००
२५	धनकुटा	६६	५७	२८५०००००	१३१५००००
२६	सुनसरी	४९	४३	३५५०३५००	१००५००००
२७	तेह्रथुम	२२	१६	७००००००	२९०००००
२८	सोलुखुम्बु	३	२	१००००००	६०००००
२९	उदयपुर	५४	४८	२४९७५४५७	१०९०००००
३०	सिन्धुली	३१	८	३६०००००	१३०००००
३१	पर्सा	१०	४	१४०००००	७५५०००
३२	चितवन	५	३	७४५०००	५३३०००
३३	तनहु	१६	१६	१०५१००००	२९५००००
३४	गुल्मी	२	१	५०००००	२०००००
३५	रुपन्देही	१६	७	३७१००००	१२०००००
३६	पाल्पा	३	३	१३५००००	५५००००
३७	रोल्पा	१२०	९८	६३१००७३७	२२८६७०७०
३८	दाङ	३०	२७	१२८०००००	६९७००००
३९	बर्दिया	१५	१२	५६०००००	२३५००००
४०	सुर्खेत	४२	२६	१३९५६२५२८	५९०००००
४१	कपिलवस्तु	४	०		०
४२	कंचनपुर	१४	६	३९०००००	१४५००००
	<b>जम्मा</b>	<b>९८७</b>	<b>७६५</b>	<b>३९८२६६५९३</b>	<b>१६५८६४०७०</b>

**महिला उद्यमशिलता विकास कोषको स्वीकृत कर्जा रकम**

आ.व. २०७४/०७५

३४ जिल्ला (यस वर्ष लागु भएका)				४१ जिल्ला (विगत वर्षहरु देखि लागु भएका)			
सि.नं.	जिल्ला	संख्या	स्वीकृत रकम	क्र.स.	जिल्ला	संख्या	स्वीकृत रकम
१	ताप्लेजुङ	११	१५०००००	१	पाचथर	१५	३२०००००
२	भापा	१९	३००००००	२	इलाम	२४	४७०००००
३	मोरङ	३२	४५०००००	३	सुनसरी	१७	३१०००००
४	भोजपुर	४	५०००००	४	धनकुटा	२५	५२०००००
५	ओखलढुङ्गा	२	७०००००	५	तेह्रथुम	३१	४३०००००
६	संखुवासभा	०	०	६	खोटाङ	९	१५०००००

३४ जिल्ला (यस वर्ष लागु भएका)				४१ जिल्ला (विगत वर्षहरू देखि लागु भएका)			
सि.नं.	जिल्ला	सख्या	स्वीकृत रकम	क्र.स.	जिल्ला	सख्या	स्वीकृत रकम
७	सिराहा	५	६०००००	७	सोलुखुम्बु	१	१०००००
८	महोत्तरी	७	९०००००	८	उदयपुर	२०	२६०००००
९	सर्लाही	३	३०००००	९	सप्तरी	०	०
१०	रौतहट	३	७०००००	१०	धनुषा	७	११०००००
११	बारा	१	२०००००	११	सिन्धुली	१३	१९०००००
१२	रामेछाप	०	०	१२	दोलखा	१५	२५०००००
१३	रसुवा	२८	५६०००००	१३	सिन्धुपाल्चोक	०	
१४	लम्जुङ	१२	१९०००००	१४	नुवाकोट	२६	४३०००००
१५	मनाङ	४	५०००००	१५	काभ्रे	१३	२२०००००
१६	मस्ताङ	१	३०००००	१६	भक्तपुर	२५	४००००००
१७	म्याग्दी	७	९०००००	१७	ललितपुर	१२	१६०००००
१८	बाग्लुङ	२	४०००००	१८	काठमाडौं	३४	४७०००००
१९	पर्वत	१८	३००००००	१९	पर्सा	५	८०००००
२०	स्याङ्जा	३८	६७०००००	२०	मकवानपुर	११	१३०००००
२१	अर्घाखाँची	३	३०००००	२१	चितवन	५	६०००००
२२	कपीलवस्तु	६	७०००००	२२	धादिङ	१५	२३०००००
२३	दैलेख	३	५०००००	२३	तनहु	१२	१९०००००
२४	सल्यान	१	१०००००	२४	गोरखा	०	०
२५	रुकुम	६	९०००००	२५	कास्की	६	६०००००
२६	जाजरकोट	८	१२०००००	२६	पाल्पा	३	६०००००
२७	डोल्पा	५	१३०००००	२७	गुल्मी	५	८०००००
२८	मुगु	०		२८	नवलपरासी	८	११०००००
२९	हुम्ला	६	१३०००००	२९	रुपन्देही	१६	१७०००००
३०	जुम्ला	२	५०००००	३०	प्युठान	१२	२४०००००
३१	अछाम	०	०	३१	रोल्पा	२३	३७०००००
३२	बझाङ	०	०	३२	दाङ	१६	३८०००००
३३	दाचुला	९	१४०००००	३३	बाँके	०	०
३४	डडेलधुरा	४	५०००००	३४	वर्दिया	४	७०००००
जम्मा रकम		२५०	४०९०००००	३५	कालीकोट	६	१२०००००
				३६	सुर्खेत	१७	२७०००००
				३७	बाजुरा	७	१२०००००
३४ जिल्लाको माग रकम			४०९०००००	३८	बैतडी	१०	११०००००
४१ जिल्लाको माग रकम			८४७०००००	३९	डोटी	१३	२२०००००
७५ जिल्लाको माग रकम			१२५६०००००	४०	कैलाली	३१	४७०००००
				४१	कञ्चनपुर	१३	२३०००००
				जम्मा		५२५	८४७०००००

आ. व. २०७१/७२ मा देशका विभिन्न १० जिल्ला (खोटाङ्ग, मकवानपुर, काठमाण्डौ, ललितपुर, भक्तपुर, बागलुङ्ग, प्युठान, कालिकोट, कैलाली र बाजुरा) का विभिन्न ११९ महिला उद्यमीहरूलाई रु.१,४३,००,०००/- कर्जा स्वीकृत गरिएको छ । त्यस्तै आ.व. २०७२/७३ मा थप १६ जिल्ला (पाँचथर, संखुवासभा, सप्तरी, धनुषा, कास्की, पर्वत, नवलपरासी, बाँके, डोटी, बैतडी, दोलखा, सिन्धुपाल्चोक, काभ्रेपलाञ्चोक, धादिङ्ग, नुवाकोट र गोरखा) समेत जम्मा २६ जिल्लाका विभिन्न २२९ महिला उद्यमीहरूलाई रु.२,७०,५०,०००/- कर्जा स्वीकृत गरिएको छ । आ.व. २०७३/७४ मा थप २० जिल्ला (इलाम, धनकुटा, सुनसरी, तेह्रथुम, सोलखुम्बु, उदयपुर, सिन्धुली, पर्सा, चितवन, तनहुँ, गुल्मी, रुपन्देही, पाल्पा, कपिलवस्तु, रोल्पा, दाङ्ग, बर्दिया, सुर्खेत, जुम्ला र कञ्चनपुर) समेत गरी जम्मा ४६ जिल्लाका विभिन्न ७६५ महिला उद्यमीहरूलाई रु.१६,५८,६४,०७०/- कर्जा स्वीकृत गरिएको थियो । यसैगरी आ.व. २०७४/७५ मा ७५ जिल्लाका ७७५ महिला उद्यमीहरूको रु. १२,५६,००,००० ।-(बाह्र करोड छपन्न लाख रुपैयाँ) कर्जा वितरण भएको थियो ।

नोट : १. आ.व. २०७५/७६ मा सूचना आह्वान नभएकोले कर्जा वितरण नभएको ।

नोट : २ औद्योगिक व्यवसाय सम्बन्धी प्रचलित कानूनलाई संशोधन र एकीकरण गर्न बनेको विधेयकले औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७६ को दफा ५१ मा औद्योगिक तथा लगानी प्रवर्द्धन कोष सम्बन्धि निम्नानुसार को व्यवस्था गरेको छ:

१) **औद्योगिक तथा लगानी प्रवर्द्धन कोष:** नेपाल सरकारले मुलुकको औद्योगिक लगानी प्रवर्द्धन तथा संरक्षणका लागि एक औद्योगिक तथा लगानी प्रवर्द्धन कोष स्थापना गर्नेछ ।

उक्त कोषमा देहाय बमोजिमको रकम रहनेछ :-

- (क) नेपाल सरकारबाट प्राप्त रकम,
- (ख) स्वदेशी संघ, संस्था वा व्यक्तिबाट प्राप्त रकम,
- (ग) यो ऐन प्ररम्भ हुँदाका बखत कायम रहेका लघु, घरेलु तथा साना उद्यम विकास कोष, लघु, घरेलु तथा साना उद्योग कर्जा प्रवाह कोष, प्रविधि विकास कोष, महिला उद्यमशीलता विकास कोष, जोखिम पूँजि (क्यापिटल) कोष, रुग्ण उद्योग पुनरूत्थान, पुनर्निर्माण तथा व्यवस्थापन कोष र औद्योगिक लगानी संरक्षण तथा प्रवर्द्धन कोषबाट भएको लगानी फिर्ता बापत प्राप्त वा त्यस्तो कोषमा रहेको रकम,
- (घ) विदेशी सरकार, अन्तराष्ट्रिय संघ संस्थाबाट प्राप्त हुने द्विपक्षीय वा बहुपक्षीय अनुदान वा सहयोगको रकम, तर विदेशी सरकार, अन्तराष्ट्रिय संघ संस्थाबाट अनुदान वा सहयोग प्राप्त गर्नु अघि नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालयको स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

उक्त कोषको रकम देहायको कार्यमा खर्च गर्न सकिनेछ:-

- (क) लघु उद्यम, घरेलु तथा साना उद्योग विकास,
- (ख) प्रविधि विकास,
- (ग) औद्योगिक प्रवर्द्धन,
- (घ) रुग्ण उद्योग पुनरूत्थान, पुनर्निर्माण तथा व्यवस्थापन ,
- (ङ) महिला उद्यमशीलता विकास ।

**७. अनुमति (इजाजत):- औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७६ मा उल्लेख भए बमोजिम**

अनुसूची-१

(दफा ८ सँग सम्बन्धित)

अनुमति लिनु पर्ने उद्योगहरु

१. हातहतियार, गोलीगट्टा, बारूद वा विस्फोटक पदार्थ उत्पादन गर्ने उद्योग,
२. सुरक्षात्मक छपाई (सेक्युरिटी प्रिन्टिङ), मुद्रा तथा सिक्का उत्पादन गर्ने उद्योग,
३. चुरोट, बिँडी, खैनी, सिगार तथा सुर्तीजन्य पदार्थ मुख्य कच्चा पदार्थ हुने वस्तु एवं विद्युतीय चुरोट उत्पादन गर्ने उद्योग,
४. माइक्रोब्रुअरी, बियर, मदिरा वा मदिराजन्य पदार्थ उत्पादन गर्ने उद्योग,
५. ढुङ्गा गिट्टी, बालुवा उत्खनन, प्रशोधन गर्ने उद्योग,
६. रेडियो सञ्चार सम्बन्धी उपकरण उत्पादन गर्ने उद्योग,
७. बहुमूल्य खनिज तथा पेट्रोलियम पदार्थ उत्खनन जस्ता उद्योग,
८. लिक्वीफाइड पेट्रोलियम ग्यास (एल.पी.जी.) रिफिलिङ गर्ने उद्योग,,
९. ड्रोन उत्पादन वा ड्रोनको माध्यमबाट सेवा प्रवाह गर्ने सबै प्रकारका उद्योग,
१०. प्रचलित कानून बमोजिम अनुमति लिनु पर्ने अन्य उद्योग ।

यसरी अनुमति लिनुपर्ने उद्योगहरुको लागि निम्न अनुसार प्रक्रिया पुन्याई दरखास्त दिनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ ।

अनुमति लिनुपर्ने उद्योग स्थापना गर्न चाहनेले निम्न कागजात संलग्न गरि विभाग अन्तर्गतको सम्बन्धित कार्यालयमा निवेदन दिनुपर्छ ।

- नागरिकताको फोटोकपी (प्रतिलिपि),
- उद्योगको कानुनी हैसियत स्पष्ट हुने कागजात (जस्तै प्रा.लि.भए प्रबन्धपत्र, नियमावली र कम्पनी दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि, साभेदारी भए कबुलियतनामा),
- अनुमति फाराम (क फाराम),
- स्कीम,
- वातावरण संरक्षण नियमावली, २०५४ अनुसार प्रारम्भिक वातावरणिय परिक्षण प्रस्ताव (Initial Environmental Examination) गर्नुपर्ने उद्योगले IEE प्रयोजनको लागि राष्ट्रियस्तरको पत्रिकामा जग्गाको कि.नं., क्षेत्रफल तथा राय सुभाष दिने स्थान समेत खुलाई १५ दिने सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गर्नुपर्नेछ । उक्त सूचना सम्बन्धित गा.वि.स./न.पा.मा टाँस गरी सोको मुचुल्का र सूचनामा उल्लेखित प्रस्ताव सम्बन्धमा राय सुभाष परे, नपरेको भन्ने गा.वि.स./ना.पा.को सिफारिस सहितको पत्र,
- सर्जिमिन मुचुल्का,
- वातावरण संरक्षण नियमावली, २०५४ को अनुसूची ३ बमोजिम कार्यसूची र ५ बमोजिम IEE प्रतिवेदन,
- मदिरा उद्योगको हकमा मदिरा निषेधित क्षेत्र होइन भन्ने सम्बन्धित जि.वि.स. को पत्र,
- आवश्यक अन्य कागजात ।

साविक विभाग र अन्तर्गतका जिल्लास्तरीय कार्यालय एवं घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति अन्तर्गतका जिल्लास्तरीय कार्यालयहरुबाट आर्थिक वर्ष २०५०।५१ देखि आर्थिक वर्ष २०७५।७६ सम्म साना उद्योगको लागि दिइएको अनुमति विवरण तालिका नं. २ र ३ मा देखाइएको छ।

### तालिका नं २

पछिल्लो विवरण प्राप्त नभएकोले Data Trend अध्ययनको लागि पुरानै विवरण समावेश गरिएको

ईजाजत आवश्यक पर्ने साना उद्योगको लागि इजाजत प्रदान गरिएको विवरण		
क्र.सं.	आर्थिक वर्ष	इजाजत प्रदान गरिएको संख्या
१	२०५०।५१	२४४
२	२०५१।५२	२८६
३	२०५२।५३	२२१
४	२०५३।५४	२३४
५	२०५४।५५	१९
६	२०५५।५६	५
७	२०५६।५७	४१
८	२०५७।५८	४
९	२०५८।५९	५६
१०	२०५९।६०	५२
११	२०६०।६१	४२
१२	२०६१।६२	६१
१३	२०६२।६३	४१
१४	२०६३।६४	५०
१५	२०६४।६५	२४
१६	२०६५।६६	५१
१७	२०६६।६७	३
१८	०६।७६८	४
१९	०६।८।६९	९
२०	०६९।७०	०
२१	०७।०।७१	१
२२	०७।०।७२	१५
२३	०७।२।०७३	१०
२४	०७।३।०७४	१
२५	०७।४।०७५	५
	<b>जम्मा</b>	<b>१४७९</b>

माथिको तालिका नं १ मा घरेलु तथा साना उद्योग विभाग अन्तर्गतका कार्यालयहरूबाट आ. व. २०५०।५१ देखि हालसम्म साना उद्योगहरूको लागि ईजाजत प्रदान गरिएको विवरण प्रस्तुत गरिएको छ। सो अवधिमा जम्मा १४७९ वटा उद्योगहरूलाई ईजाजत प्रदान गरिएकोमा आ. व. २०५१।५२ मा सबैभन्दा बढी २८६ वटा र आ. व. २०६९।७० तथा आ. व. २०७५।७६ मा कुनैपनि उद्योगहरूलाई ईजाजत प्रदान नगरिएको।

आर्थिक वर्ष २०५६ बैसाख देखि २०७५।७६ सम्म विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयहरूबाट प्रारम्भिक वातावरण सम्बन्धी प्रस्ताव (IEE) स्वीकृत भएका उद्योगहरूको जिल्लागत तथा विषयगत विवरण तल तालिकाहरूमा देखाइएको छ।

**तालिका नं. ३**  
**प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण प्रस्ताव (IEE)**  
**स्वीकृत गरिएका उद्योगहरूको जिल्लागत विवरण**

पछिल्लो विवरण प्राप्त नभएकोले Data Trend अध्ययनको लागि पुरानै विवरण समावेश गरिएको

क्र.सं.	जिल्ला	आ.व. २०५६ बैशाख देखि ०६६/०६७	आ.व. २०६७।६८	आ.व. २०६८।०६९	आ.व. २०६९।०७०	आ.व. २०७०।७१	आ.व. २०७१।७२	आ.व. २०७२।७३	आ.व. २०७३।७४	आ.व. २०७४।७५	आ.व. २०७५।७६	जम्मा
१	भक्रापा	५१	९	१	३	२	४	३	५	११	०	८९
२	मोरङ	१३१	४	०	७	३	६	५	९	१३	०	१७८
३	सुनसरी	७९	११	०	५	१	११	८	९	४	९	१३७
४	सिराहा	७४	२	१	७	६	२	१२	६	७	०	११७
५	सप्तरी	४६	०	३	६	८	६	३	३	४	१०	८९
६	महोत्तरी	३८	२	०	९	२	७	३	७	१२	०	८०
७	धनुषा	८९	०	०	११	११	५	२	८	४	०	१३०
८	सर्लाही	५९	०	१	०	११	९	४	१८	१६	०	११८
९	रौतहट	६१	३	०	५	९	६	१५	१९	९	०	१२७
१०	चितवन	८४	५	०	०	६	२	२	६	४	०	१०९
११	मकवानपुर	७१	२	०	०	१	२	२	१	२	१	८२
१२	बारा	१५९	७	०	४	९	७	५	१९	३२	०	२४२
१३	पर्सा	१०७	२	०	७	४	५	७	५	६	०	१४३
१४	काठमाडौं	२१९	५	०	२	३	३	४	०	५	४	२४५
१५	ललितपुर	६७	०	०	०	२	२	२	२	२	२	७९
१६	भक्तपुर	१९	१	०	०	०	१	१	०	१	०	२३
१७	काभ्रे	३६	२	३	२	०	३	४	११	११	०	७२
१८	कास्की	३८	१	०	०	०	०	०	०	१	०	४०
१९	पाल्पा	४	०	०	२	०	०	०	०	२	०	८

क्र.सं.	जिल्ला	आ.व. २०५६ वैशाख देखि ०६६/०६७	आ.व. २०६७/६८	आ.व. २०६८/६९	आ.व. २०६९/७०	आ.व. २०७०/७१	आ.व. २०७१/७२	आ.व. २०७२/७३	आ.व. २०७३/७४	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	जम्मा
२०	परासी (वर्दघाट सुस्ता पश्चिम)	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१
२१	नवलपुर (वर्दघाट सुस्ता पूर्व)	६१	७	०	२	४	१	०	४	४	०	८३
२२	रुपन्देही	१७३	३	०	३	५	५	५	५	१०	०	२०९
२३	काभिलवस्तु	७४	१	०	१६	७	१२	४	८	१४	३	१३९
२४	बाङ्ग	२८	२	३	८	३	०	२७	५	५	०	८१
२५	बाँके	६०	४	०	०	८	८	१८	३	८	०	१०९
२६	बर्दिया	१०	२	०	०	१	३	१९	४	४	०	४३
२७	कैलाली	३३	१	५	८	६	१७	४०	२	३	०	११५
२८	कञ्चनपुर	३५	०	१	८	१	३	४४	५	३	०	१००
२९	विभाग/ अन्य	५६	०	८६	०	०	०	६		०	०	१४८
३०	धनकुटा	३	०	०	०	०	२	१	०	१	०	७
३१	सिन्धुपाल्चोक	३	०	०	०	०	५	१	३	३	०	१५
३२	धादिङ्ग	१७	२	०	०	१	११	१७	१४	५	१	६८
३३	लमजुङ्ग	४	१	०	०	०	३	०	०		०	८
३४	तनहु	७	०	०	०	०	१	२	२	३	०	१५
३५	पर्वत	७	०	०	०	०	१	१	०		०	९
३६	सुर्खेत	५	०	०	०	१	१	०	०		०	७
३७	नुवाकोट	७	०	०	१	०	८	३	५	१	०	२५
३८	दोलखा	२	०	०	०	१	१	०	०	१	०	५
३९	रसुवा	१	०	०	०	०	०	०	०		०	१
४०	स्याङ्जा	९	०	०	०	१	०	०	०		०	१०
४१	गुल्मी	१	०	०	०	०	१	२	०		०	४
४२	अर्घाखाँची	३	०	०	०	०	०	०	४		०	७
४३	मुस्ताङ्ग	३	३	०	०	०	०	१	०		१	८
४४	दैलेख	१	०	०	०	०	०	०	०		०	१
४५	पाचथर	१	१	०	१	३	१	१	१	१	०	१०

लघु, घरेलु तथा साना उद्योग तथ्याङ्क (उद्योग विभाग) २०७७/०७८

क्र.सं.	जिल्ला	आ.व. २०५६ बैशाख देखि ०६६/०६७	आ.व. २०६७/६८	आ.व. २०६८/०६९	आ.व. २०६९/०७०	आ.व. २०७०/७१	आ.व. २०७१/७२	आ.व. २०७२/७३	आ.व. २०७३/७४	आ.व. २०७४/७५	आ.व. २०७५/७६	जम्मा
४६	हुम्ला	१	०	०	०	०	०	०	०		०	१
४७	उदयपुर	२	०	०	२	०	०	०	०	२	०	६
४८	बागलुङ्ग	४	०	०	०	०	०	०	१		०	५
४९	गोरखा	१	०	०	६	१	०	२	०	१	०	११
५०	म्याग्दी	१	०	०	०	०	०	०	०		०	१
५१	संखुवासभा	१	२	०	०	१	०	०	०		०	४
५२	ईलाम	१	०	०	०	०	१	०	०		०	२
५३	रोल्पा	०	१	०	०	०	०	०	०	१	०	२
५४	जुम्ला	०	१	०	०	१	१	०	०		०	३
५५	खोटाङ्ग	०	१	०	०	०	०	०	०		०	१
५६	तेह्रथुम	०	०	०	३	०	०	०	०		०	३
५७	ताप्लेजुङ्ग	०	०	०	०	१	०	०	०		१	२
५८	सोलु	०	०	०	१	०	०	०	०		०	१
५९	सिन्धुली	१	०	०	०	०	१	२	१	१	०	६
६०	बझाङ्ग	०		०		०	०	१	०		०	१
६१	बाजुरा	०								२	०	२
६२	डडेलधुरा	०		०		०	०	१	०		०	१
६३	रामेछाप	०		०		०	०	०	०	१	०	१
<b>जम्मा</b>		<b>२०४८</b>	<b>८८</b>	<b>१०४</b>	<b>१२९</b>	<b>१२४</b>	<b>१६८</b>	<b>२८०</b>	<b>१९५</b>	<b>२२०</b>	<b>३३</b>	<b>३३८९</b>

माथिको तालिकामा घरेलु तथा साना उद्योग विभाग अन्तर्गतका कार्यालयहरूबाट आ.व. २०५६ बैशाख देखि २०७५/७६ सम्म प्रारम्भिक वातावरणीय प्रस्ताव (IEE) स्वीकृत भएका घरेलु तथा साना उद्योगहरूको जिल्लागत विवरण प्रस्तुत गरिएको छ। सो अवधिमा जम्मा ३३८९ वटा घरेलु तथा साना उद्योगहरूको प्रारम्भिक वातावरणीय प्रस्ताव (IEE) स्वीकृत गरिएकोमा काठमाडौँमा सबैभन्दा बढी २४५ वटा उद्योगहरूको प्रारम्भिक वातावरणीय प्रस्ताव (IEE) स्वीकृत गरिएको छ। भूकम्प प्रभावित भक्तपुरका ५९ वटा फिक्स चिमनी (Natural Draught) इट्टा उद्योगहरूको प्रारम्भिक वातावरणीय प्रस्ताव (IEE) समितिको निर्णय अनुसार यस विभागबाट प्रविधि परिवर्तन गरी फिक्स चिमनी (Forced Draught) कायम गरिएको माथिको तथ्याङ्कमा समावेश गरिएको छैन।

तात्कालिन विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयहरूबाट (IEE) स्वीकृत गरिएका उद्योगहरूको विषयगत विवरण तलको तालिकामा देखाईएको छ।

तालिका नं. ४

प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण प्रस्ताव (IEE) स्वीकृत गरिएका उद्योगहरूको विषयगत विवरण

क्र.सं.	विषय	२०५६ वैसाख देखि ०६७/६८ सम्म	आ.ब.								जम्मा
			२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	
१	प्लाष्टिक, ईटा, भुसेइटा, क्रसर/ टायल	१२१९	३१	११०	९६	९०	२३८	१४८	१४१		२०७३
२	कलर ल्याव फोटो धुलाई	२२	०								२२
३	डाइङ्ग (रंगाई)	२७	०			२			४		३३
४	कोल्ड स्टोरेज (सित भण्डार)	२९	०								२९
५	कखुरा पालन र कृषिदाना	५०				९		२			६१
६	जिंक अक्साइड, लिड अक्साइड, क्लोराइड	६	०			६					१२
७	मासु प्रशोधन	३	०								३
८	कन्फेक्सनरी	९	०			४					१३
९	सोडियम सिलिकेट, एसिड	२	०						१		३
१०	चप्पल	४	१								५
११	एल.पी.जी. (ग्यास)	२०	२								२२
१२	कृषि मल	५	०								५
१३	सलाई	२	०		१						३
१४	डेरी	९९	०					१			१००
१५	साबुन, फिनेल आदि	२२	०		१			२			२५
१६	कृषि औजार	२	२	१							५
१७	ब्याट्री प्लेट समेत, ब्याट्री सेपरेटर	९	०		२	२		३			१६
१८	रंग रोगन	४८	५	२							५५
१९	पेपर रिसाइक्लिन	२	०								२
२०	मस्क्वीटो नेट	४	०								४

लघु, घरेलु तथा साना उद्योग तथ्याङ्क (उद्योग विभाग) २०७७/०७८

क्र.सं.	बिषय	२०५६ बैसाख देखि ०६७/६८ सम्म	आ.ब.								जम्मा
			२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६*	
२१	डाइसेल ब्याट्री	१	०	१		३					५
२२	फोटोकपी फ्याक्स मेसिन समेत	१	०								१
२३	मदिरा,	२६	७	१		१			२		३७
२४	वर्कशप	९५	०								९५
२५	पेपर/पल्प	२१	१								२२
२६	कैमिकल/पेन्ट्स	२९	०	१	८	४		१०	५		५७
२७	छाला/हड्डी सम्बन्धी	६	०		१		१		१		९
२८	डिस्पोजेबल	१	०								१
२९	कार्वन	१	०	१	१	३					६
३०	पशु औषधि	३	२								५
३१	रबर	११	२		१				२		१६
३२	फुड	३६	०								३६
३३	मैनवती	१	०								१
३४	कृषि उत्पादन	४	०						५		९
३५	थिनर	३	१								४
३६	पाइप	२	०								२
३७	सुती	१	०								१
३८	प्लाइवुड	३६	१४	२				४	११		६७
३९	मेटल/स्टील सम्बन्धी	३९	१						७		४७
४०	बोन	१	०					१			२
४१	सिमेन्ट	२	०								२
४२	टपेन्टाइन	१२	०	१	१						१४
४३	खांडसारी तथा चिनी	१५	१								१६
४४	फोम	९	१					१			११
४५	आयुर्वेद	४०	०	१				१	१		४३
४६	एलोपैथिक	३	०								३
४७	सामिल/टिम्बर	१५	३				११	४	७		४०
४८	कस्मेटिक	४	०								४
४९	ग्यालभनाइज	१	०		१				१		३
५०	आयल	१२	०		१						१३

क्र.सं.	बिषय	२०५६ वैसाख देखि ०६७/६८ सम्म	आ.ब.								जम्मा
			२०६६/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६*	
५१	फाइबर	२	०								२
५२	पोलिमर	२	०								२
५३	वेट ब्रिकेट	१	०								१
५४	बलपेन	१	०								१
५५	पी.भी.सी. केबुल	५	०								५
५६	कत्था	९	१								१०
५७	ग्रिज मोबिल	३	०		२		३				६
५८	पानी तान्ने पम्प	२	०								२
५९	इलोट्रोनिक्	२	०					१			३
६०	टेक्सटायल	१	०						१		२
६१	इन्जिनियरिङ	१	०								१
६२	राफ्टिङ	१	०								१
६३	टायर रिसोलिड	२	०								२
६४	पर्यटन	१	०								१
६५	रड तथा वायर	१०	०								१०
६६	गर गहना	२	०								२
६७	मिनरल वाटर	४	०								४
६८	कोइला चिप्स	१	०								१
६९	विजुली	१	०								१
७०	इलेक्ट्रीक भेङ्कल	१	०								१
७१	सिरिन्ज	१	०								१
७२	इन्जिन आयल	२	०	१							३
७३	प्याकेजिङ्ग	१०	०					१			११
७४	स्यांस सिलिन्डर रिफिलिङ	१	०					१			२
७५	परिस्मना	१	०								१
७६	चिया	२	०								२
७७	जडिबुटि	१४	०	१							१५
७८	भेनियर	३	४	१	१	६					१७
७९	चुन उद्योग	२	०		१			१			४

क्र.सं.	बिषय	२०५६ बैसाख देखि ०६७/६८ सम्म	आ.व.								जम्मा	
			२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६*		
८०	एडहेसिव	२	०									२
८१	अक्सीजन(02)	१	०									१
८२	मासि	१	०									१
८३	ब्राण्डी, वाइन र साइडर	०	९			२०	१०					३९
८४	लाउण्ड्री	१	१	१					२			५
८५	फोब्रिक	१	०			५						९
८६	आल्मोनियम भांडा	०			१							१
८७	मेट्रेक्स फर्म	०			१							१
८८	थर्मो प्लान्ट	०			१							१
८९	थर्मोकोल	०			१							१
९०	हार्पिक	०			१							१
९१	खरिडुङ्गा	०			१							१
९२	लुब्रिकन्ट	०							२			२
९३	भेनियर	०						६				६
९४	विविध	२७	१२	४	०	५	२०	६	२९			१०३
जम्मा		२१३६	१०४	१२९	१२४	१६८	२८०	१९५	२२०	३३		३३८९

\* विषयगत विवरण प्राप्त नभएको

माथिको तालिकामा तात्कालिन घरेलु तथा साना उद्योग विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयहरुबाट आ.व. २०५६ बैसाख देखि २०७५/७६ सम्म प्रारम्भिक वातावरणीय प्रस्ताव (IEE) स्वीकृत भएका घरेलु तथा साना उद्योगहरुको विषयगत विवरण प्रस्तुत गरिएको छ। सो अवधिमा जम्मा ३३८९ वटा घरेलु तथा साना उद्योगहरुको प्रारम्भिक वातावरणीय प्रस्ताव (IEE) स्वीकृत गरिएकोमा सबैभन्दा बढी प्लाष्टिक, ईटा, क्रसर सम्बन्धी २०७३ वटा उद्योगहरुको प्रारम्भिक वातावरणीय प्रस्ताव (IEE) स्वीकृत गरिएको थियो।

#### ११. उद्योग दर्ता तथा नविकरण :-

आर्थिक वर्ष २०५१/५२ देखि २०७७/७८ सम्म दर्ता गरिएका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरुको विवरण तलका तालिकाहरुमा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ५

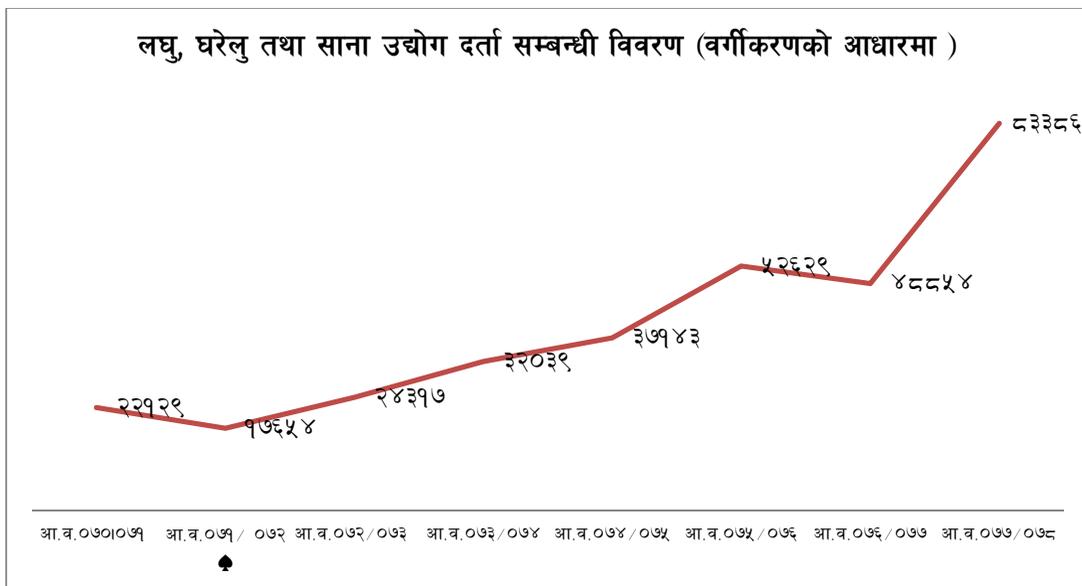
लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको दर्ता सम्बन्धी विवरण (वर्गीकरणको आधारमा)

लघु, घरेलु तथा साना उद्योग दर्ता सम्बन्धी विवरण (वर्गीकरणको आधारमा )											
क्र.सं.	उद्योगको वर्ग	आ.व.२०१९/०२० देखि आ.व.०६९/१७० सम्मको जम्मा	आ.व.०७०/७१	आ.व.०७१/०७२	आ.व.०७२/०७३	आ.व.०७३/०७४	आ.व.०७४/०७५	आ.व.०७५/०७६	आ.व.०७६/०७७	आ.व.०७७/०७८	मूल जम्मा
१	उत्पादनमूलक	९२००८	५७१८	४५४४	४९६९	६४६३	७७२५	८४०२	५८९५	९६९९	१४५३९५
२	उर्जा मूलक	१२७२	१३	१४	८०	३३	१७	१८	१	७	१४५५
३	कृषि तथा वनजन्य	८६९७	३८००	४३८०	७६६०	९२८२	१२२५६	१७६८७	२२०९७	४८८५२	१३४७११
४	खनिज	१७८६९	३००६	१९८८	३१५५	४२०७	४१३५	४९६९	१	३	३९३३३
५	पर्यटन	१०८४	४	२	५९	८२	४०	३	४९९७	५६९३	११९६४
६	सेवामूलक	७४८९०	९५०४	६४०४	८१७०	११३२७	११७७	२०८९९	१४८७९	१८२१८	१७६००८
७	निर्माण	८७६२	८४	३२२	२३२	६२०	१०८९	५५७	९०३	८८६	१३४५५
८	सूचना तथा प्रविधि	०	०	०	०	२५	१६४	९४	८१	४८	४१२
	<b>जम्मा</b>	<b>२०४५८२</b>	<b>२२१२९</b>	<b>१७६५४</b>	<b>२४३१७</b>	<b>३२०३९</b>	<b>३७४३३</b>	<b>५२६२९</b>	<b>४८८५४</b>	<b>८३३८६</b>	<b>५२२७३३</b>

विभाग र अन्तर्गतका २७ जिल्ला को मात्र

माथिको तालिकामा आ.व. २०५१/०५२ देखि आ.व. ०६९/१७० सम्मको जम्मा २०४५८२ उद्योग रहेको मा आ.व. २०७७/०७८ मा यो संख्या ५२२७३३ पुगेको छ। आ.व. २०७१/०७२ को तात्कालिन समिति तर्फको उद्योग दर्ता संख्या (८७१७) वर्गीकरणको आधारमा प्राप्त नभएको देखिन्छ। उक्त तथ्यांक हेर्दा सबैभन्दा बढी सेवामूलक उद्योगको दर्ता नै बढि देखिन्छ।

उक्त तथ्याङ्कलाई तलको Trend Line मा प्रस्तुत गरिएको छ



तालिका नं. ६  
साविक घरेलु तथा साना उद्योग विभाग र समिति अन्तर्गत दर्ता भएका  
लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको दर्ता सम्बन्धि विषयगत विवरण  
(वर्गिकरणको आधारमा)

(नोट-हाल वर्गीकरणको आधारमा विवरण प्राप्त नभएकोले Data Trend अध्ययनको लागि पुरानै तथ्यांक राखिएको)

१. उत्पादनमूलक

क्र.सं.	उद्योगको किसिम	आ.व.										कुल जम्मा
		आ.व. ०४/११/२ देखि आ.व. ०६/१६/७ सम्म	१८ ०४/०५/०६	१९ ०५/०६/०७	२० ०६/०७/०८	२१ ०७/०८/०९	२२ ०८/०९/१०	२३ ०९/१०/११	२४ १०/११/१२	२५ ११/१२/१३	२६ १२/१३/१४	
१	खाद्य प्रशोधन (फलफूल समेत)	१८४	१८९	३५८	३५९	१२३	१२३	११६	१६९	२०३		६५६७
२	मिल	२३७५४	३२५	२७९	१३६	७	७	२०२	२९४	३५३		२५७६९
३	मिल सटर	०	०	०	०	३१६	३१६	९५	१३८	१६६		७१५
४	पेय पदार्थ (फलफूलको जुस, स्क्वास)	३२२	३	१०	१२०	३२	३२	०	०	०		४८७
५	सुती, बिडी	५६४	५७	४०	४	१	१	१७	२५	३०		७८७
६	कपडा उत्पादन/सिरक डसना	१९२५	५	९	१२०	३७	३७	११९	१७३	२०८		२६६३
७	गार्मेट तथा सिलाई	०	०	०	०	४१	४१	६	९	१०		६६
८	मेटल उद्योग/बाक्स बनाउने	५४६	८९	४६	२२६	९	९	०	०	०		९८२
९	होजरी	१५७६	४	२	२३५	२	२	१६	२३	२८		१८९५
१०	कार्पेट	२०१७	५	७४	१२६	०	०	१२१	१७६	२१२		२७३१
११	छाला प्रशोधन तथा छाला वस्तु	८१०	९	३१	६५	७४	७४	९	१३	१६		१०२७
१२	तयारी पोशाक तथा डाका उत्पादन	२१४१	१२०	२११	४९६	१०२	१०२	४३२	६२९	७५५		४९४६
१३	बेतवास तथा काठका फर्निचर	६८९८	८९	९६	१२६	४८७	४८७	४	६	७		७७५९
१४	फायबर फर्निचर	०	०	०	०	१३	१३	२३	३४	४०		११०
१५	स्टेशनरी तथा कागज	१४८३	१०	४५	५६	२२	२२	२	३	३		१६६०



क्र.सं.	उद्योगको किसिम	आ.व.										कुल जम्मा
		आ.व. ०४/१/१२ देखि आ.व. ०६/६/१७ सम्म	१४ ०६/३/०६	१७ ०६/३/०६	२३ ०६/३/०६	२४ ०६/३/०६	२५ ०६/३/०६	२६ ०६/३/०६	२७ ०६/३/०६	२८ ०६/३/०६	२९ ०६/३/०६	
४०	दाना उद्योग	४२२	१७	१७	२३	३४	३४	५	३०	४४	५२	६४१
४१	तेल मिल	१८५	३	३	८	९३	९३	४०	६	९	१०	३५६
४२	आगवती	५२९	४६	४६	५०	१३१	१३१	७७	२९	४२	५१	९७८
४३	केमिकल	२७६	०	०	०	०	०	१	३	४	५	२८९
४४	कपड वायर	१७	३	२	०	६	०	०	०	०	०	२८
४५	मेटल क्रोट	५४	२	२	०	०	०	२	७	१०	१२	८९
४६	उड कार्मिङ	८	२	२	०	०	०	०	०	०	०	१२
४७	रेन्जीनका ब्याग तथा जुता/कपडाका जुता	६०	४५	४५	९२	०	०	२४	३	४	५	२६३
४८	ऐना फिटिङ	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२
४९	श्रृंगारका सामानहरु	९१	५	५	१	०	०	१	०	०	०	९८
५०	चिया प्रशोधन	७८	२	२	०	८	८	६	६	९	१०	१२१
५१	डेरी उद्योग	१९२	३६	३९	२३	२१	२१	४३	४३	६३	७५	५३५
५२	मैनवती	२५७	४५	४५	३९	५८	५८	७२	३९	५७	६८	६६०
५३	मस्कवीटो नेट	८	०	०	०	०	०	०	०	०	०	८
५४	सोडियम सिल्वेट	१	०	०	०	३	३	३	०	०	०	४
५५	जुताका पालिस तथा साम(नहरु	४५	२७	२७	०	३	३	९	०	०	०	११०
५६	खुकुरी उद्योग	१४	०	०	७	०	०	१	१	१	२	२५
५७	चून उद्योग	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२
५८	रोजिन एण्ड पेट	४७	२	२	१	८३	८३	२	०	०	०	१३७
५९	मसला उद्योग	३४०	३२	३२	६२	२८	२८	१५	४२	६१	७३	६८१
६०	उखु सक्कबर उत्पादन	२३६	३५	३५	५	१४	१४	१	०	०	०	३२४
६१	प्लविङ्ग/सेतीटरी	९४	०	२	०	३	३	१	०	०	०	१००
६२	मोजायक टायल	२	२	२	०	०	०	१	०	०	०	७
६३	कागजका कार्टुनबक्स	२१	०	०	०	०	०	४	५	७	९	४६
६४	मल उत्पादन	५	०	०	०	३	३	८	०	०	०	१६
६५	डटपेनको रिफिल	४	०	०	०	०	०	२	०	०	०	६

क्र.सं.	उद्योगको किसिम	आ.व.										कुल जम्मा			
		आ.व. ०१/१/१२ देखि आ.व. ०६/६/७ सम्म	५ ७ ७ ०२												
६६	मार्बल ढुङ्गा	३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	४
६७	बलपेन	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२
६८	पोलिथिन पाइप, ब्याग	७४	४०	९	०	२	३	३	३	३	३	३	३	३	१२८
६९	हस्तकला (थाङ्गा, मूर्तिकला)	३९६	८	१२	२५५	३६	१४	१४	१४	२०	२४	२४	२४	२४	७७९
७०	डिजिटल वाटर/पानी	२६	३१	४६	३२	३	३	३	३	३	३	३	३	३	१४५
७१	दन्तमन्थन	७	१	२	०	३	०	०	०	०	०	०	०	०	१३
७२	मदिरा (डिजिटलरी)	८	२	३	१	०	४	२	३	३	३	३	३	३	२६
७३	पशुपछीको औषधि	८	०	०	०	२	२	२	२	३	३	३	३	३	२०
७४	जिक सलफेट उत्पादन गर्ने	४	०	०	०	०	०	२	३	३	३	३	३	३	१२
७५	व्यापारिक कम्प्लेक्स (आवास भवन)	४	०	०	०	०	०	०	०	०	१०	१२	१२	१२	३३
७६	डिस्पोजेबल	१३	०	०	०	१३	०	०	०	०	०	०	०	०	२६
७७	घरजग्गा खरिद विक्री	४	०	०	०	४	०	०	०	०	०	०	०	०	८
७८	सुती कपडा रंगई, थुलाई, छपाई	२	८	९	४	२७	८	०	०	०	०	०	०	०	५८
७९	अल्टो कपडा	८९	१	२	०	८२	१६	०	०	०	०	०	०	०	१९०
८०	अलैची	६	०	०	०	२	०	०	०	०	०	०	०	०	८
८१	राडीपाखी/जुटको ढरी	१४२	३७	३९	०	५	०	०	०	०	०	०	०	०	२२३
८२	हाते होजियारी	३१६	१	३	०	१२६	३	०	०	०	०	०	०	०	४४९
८३	अदुवा प्रशोधन	१४	०	१	०	२३	०	०	०	०	०	०	०	०	३८
८४	अंगोरा होजियारी	७	०	०	०	०	०	१५	२२	२२	२६	२६	२६	२६	७०
८५	डिजिटलरी	२	१	७	१	०	३	०	०	०	०	०	०	०	१४
८६	कक्रिट ब्लक	६८	३	१	४	८	०	०	०	०	०	०	०	०	८४
८७	पान मसला	३१	२	१	५	२	७	६	९	९	१०	१०	१०	१०	८१
८८	कफी प्रशोधन	२९	०	०	२	१	१८	०	०	०	०	०	०	०	५८
८९	प्लाडउड, सनमाइका	४४	०	१९	०	६	०	०	०	०	०	०	०	०	६९
९०	ढुगा क्रसर (क्रसर)	८७	०	३	१	९	१	०	०	०	०	०	०	०	१०१
९१	सिस्नो पाउडर	१	०	०	०	१	०	१	९	९	१६	१६	१६	१६	४०

क्र.सं.	उद्योगको किसिम	आ.व.										कुल जम्मा	
		आ.व. ०४/१५/२ देखि आ.व. ०६/१६/७ सम्म	५ ७/१७/०८	६ १७/०८	७ १७/०८	८ १७/०८	९ १७/०८	१० १७/०८	११ १७/०८	१२ १७/०८	१३ १७/०८		
९२	बरफ	४३	०	०	५	३९	१४	०	०	०	०	१०४	
९३	निर्माण	८६	०	०	०	०	२	०	०	०	०	८८	
९४	चक्र	१	०	०	०	५	१०	०	०	०	०	१६	
९५	झोला	०	६	१	०	१५	८	२०	२९	३५	३५	१२२	
९६	भनियार उद्योग	०	८	२	२	१२	१३	१०	१५	१७	१७	८५	
९७	फार्निचर	०	२६७	३७५	४५४	३१५	२८३					१६९४	
९८	अचार	०	३	१२	१०	३६	२५					८६	
९९	वेकरी	०	२२	८५	११	६	३६					१९४	
१००	मिठाई, चक्रोट, स्वीट सुपारी	०	१३	२९	४७	५६	५६	१२	१७	२१	२१	२५१	
१०१	कत्था	०	१	१	०	४८	११	४	६	७	७	७८	
१०२	पाउरोटी (वेकरी)	०	१२	१५	४६	१०५	३४	९५	१३८	१६६	१६६	६११	
१०३	कपास उद्योग	०	३	४	३	१०	११	८	१२	१४	१४	६५	
१०४	हयाघरी	०	१	१	०	०	२	०	०	०	०	४	
१०५	सजिवन तेल	०	१	१	०	०	३	२	३	३	३	१३	
१०६	दुना टपरी	०	०	०	०	१४	६	१५	२२	२६	२६	८३	
१०७	प्लेट कचौरा	०	०	०	०	०	११	०	०	०	०	११	
१०८	केवल वायर	०	०	०	०	५	६	८	१२	१४	१४	४५	
१०९	सर्फ सोडा	०	०	०	०	२९	२१	१७	२५	३०	३०	१२२	
११०	गलैचा	०	०	०	०	५६	२३	१४	२०	२४	२४	१३७	
१११	गुण उद्योग तथा भेली उत्पादन	०	०	०	०	५६	५	६९	१०१	१२१	१२१	३५२	
११२	पानी, पानी प्रशोधन	०	०	०	०	३६	७०	०	०	०	०	१०६	
११३	भिनरल वाटर	०	०	०	०	२२	२६	८	१२	१४	१४	८२	
११४	घ्यु कुमारी प्रशोधन	०	०	०	०	०	४	१२	१७	२१	२१	५४	
११५	कुटाणी पिसानी	०	०	०	०	०	२०	०	०	०	०	२०	
११६	राइस मिल	०	०	०	०	०	७२	०	०	०	०	७२	
११७	भुल, कुचो, नाडलो, वासको मूढा बनाउने	०	०	०	०	०	५६	५	७	९	९	७७	

क्र.सं.	उद्योगको किसिम	आ.व.											कुल जम्मा				
		आ.व. ०५१।५२ देखि आ.व. ०६६।६७ सम्म	५५५.५०८	५५६.५०८	५५७.५०८	५५८.५०८	५५९.५०८	५६०.५०८	५६१.५०८	५६२.५०८	५६३.५०८	५६४.५०८					
११८	गुडिया उत्पादन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
११९	भाडा बर्तन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१२०	सैनटरी प्याड बनाउने	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१२१	फर्निचर आयस	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१२२	घुम्टी उत्पादन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१२३	फुलको माला	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१२४	सस उत्पादन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१२५	चामलको पिठो उत्पादन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१२६	लप्सीको माडा बनाउने	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१२७	घरेलु हस्तकला	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१२८	मुरही	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१२९	लाहको चुरा (मढी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१३०	ब्रिकेट बनाउने	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१३१	स्टेशनरी तथा कागज	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१३२	घरेलु उद्योग	७०९	२३६७	१९७२	१२९२	११७	५०	१२२	१७८	१७८	१७८	१७८	१७८	१७८	१७८	१७८	१७८
१३३	अन्य उत्पादनमूलक जम्मा	७४२०८	४६९६८	५१४५	५०७६	५२९३	४००४	३४९९	४९७८	४९७८	४९७८	४९७८	४९७८	४९७८	४९७८	४९७८	४९७८

♣ साविक विभाग अन्तर्गतका २७ जिल्ला को मात्र

♣# विषयगत विवरण प्राप्त नभएको

## २ कृषि तथा वनजन्य

क्र.सं.	उद्योगको किसिम	आ.व.											कुल जम्मा				
		२०५१।५२ देखि ०६६।०६७ सम्मको जम्मा	५५५.५०८	५५६.५०८	५५७.५०८	५५८.५०८	५५९.५०८	५६०.५०८	५६१.५०८	५६२.५०८	५६३.५०८	५६४.५०८					
१	कृषि फर्म	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२	एकीकृत कपी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
३	नर्सरी	५१९	३०	३५	९३	२२६	२२६	२२६	२२६	२२६	२२६	२२६	२२६	२२६	२२६	२२६	२२६

क्र.सं.	उद्योगको किसिम	२०४१।४२ देखि ०६६।०६७ सम्मको जम्मा	१५.०३.२०२	०३.१२.२०२	०१।०३.२०२	७०००	६०७००	६०७००	२०१६००	२०१६००	२०१६००	२०१६००	२०१६००	२०१६००	कूल जम्मा
४	च्याउ खेती	०	०	०	०	०	०	०	१७	२०				४०	
५	कृषि तथा पशुपालन(चियाखेती समेत)	१५९४	१०९	२५९	५२०	१७९८	२४४	२७१	३५१	४२३				५६०९	
६	कुखुरा पालन अण्डा तथा चल्ला उत्पादन	७८९	१९३	३७७	३७३	४६८	११४२	९२०	११९२	१४३६				६८९०	
७	मौरी पालन	४१९	४	२५	१४	३५३	३९	५२	६७	८१				१०५४	
८	फलफूल तथा तरकारी खेती	०	०	०	०	०	१६३	२१९	२८४	३४२				१००८	
९	केरा खेती	०	०	०	०	०	०	४०	५२	६२				१५४	
१०	चिया खेती	२१६	३	५	५२	७०	७	१	१	२				३५७	
११	डेरी उद्योग/ चिस्याउने	२१	५९	६८	४०	३२५	१०५	६८	८८	१०६				८८०	
१२	माछापालन	९	३६	६३	५२	१०२	२७२	३३६	४३५	५२४				१८२९	
१३	बांगुर पालन	०	०	०	०	०	१८७	५४	७०	८४				३९५	
१४	बाख्रापालन	०	०	०	०	०	१०५	१२२	१५८	१९०				५७५	
१५	भैसीपालन	०	०	०	०	०	११८	६६	८६	१०३				३७३	
१६	पाडापालन	०	०	०	०	०	२६	१	१	२				३०	
१७	गाइपालन	०	०	०	०	०	२४९	१६६	२१५	२५९				८८९	
१८	घाँस उत्पादन	०	०	०	०	०	०	८	१०	१२				३०	
१९	जडिवुटी प्रशोधन	०	४	६	३७	२२५	५	१	१	२				२८१	
२०	प्राङ्गरिक मल	०	०	०	०	५५	०	०	०	०				५५	
२१	पशुपक्षी	०	०	०	०	०	०	११८	१५३	१८४				४५५	
२२	पशुपालन	०	०	०	०	१२८	२८८	५९४	७७०	९२७				२७०७	
२३	काठ फर्निचर	०	०	०	०	०	२७	३९	५१	६१				१७८	
२४	काठ चिरान	०	०	०	०	०	२६	१७	२२	२७				९२	
२५	फ्रेस हाउस	०	०	०	०	०	१३	११	१४	१७				५५	
२६	पटेर उद्योग	०	०	०	०	०	०	२	३	३				८	
२७	अप्टिच	०	०	०	०	०	०	१	१	२				४	
२८	अन्य	१२४७	४१७	७२६	२४३	५०	१७	६४	८३	१००				२९४७	
	जम्मा	४८१४	८५५	१५६४	१४६४	३८००	४२८०	४१८३	५४१९	६५२८				४२६५९	

साविक विभाग र अन्तर्गतका २७ जिल्ला को मात्र

विषयगत विवरण प्राप्त नभएको



५. पर्यटन उद्योग

क्र.सं.	उद्योगको किसिम	आ.ब.										कुल जम्मा	
		२०५१/५२ देखि ०६६०/६७ सम्मको जम्मा	१५/७३/७३	१६/७३/७३	१७/७३/७३	१८/७३/७३	१९/७३/७३	२०/७३/७३	२१/७३/७३	२२/७३/७३	२३/७३/७३		२४/७३/७३
१	खाना नास्ता, बास	०	०	०	०	४५२	२१६	३२१	३२१	०	२७६	०	१२६५
२	होटल तथा रेस्टुरेण्ट एण्ड बार	७५७६	११५०	१६०३	१७६१	६५१	९००	१३३७	१३३७	११५३	११५३	०	१७०८१
३	ट्राम्बल एण्ड ट्रेकिङ	२६४०	७८५	५०१	५५२	६११	८००	७००	७००	६०४	६०४	०	७७३९
४	प्यारा ग्लाइड	०	१	०	०	७४	०	१	१	१	१	०	७७
	अन्य	२	४११	९०२	४८५	९०२	०	४८७	४८७	४२०	४२०	०	३९१७
	जम्मा	१०२१८	१७०७	३००६	२७९८	३००६	१९८८	२८४६	२८४६	२४५४	२४५४	२९०५	३२९८४

♣ साविक विभाग र अन्तर्गतका २७ जिल्ला को मात्र

♣ विषयगत विवरण प्राप्त नभएको

६ सेवा मूलक

क्र.सं.	उद्योगको किसिम	आ.ब.										कुल जम्मा	
		२०५१/५२ देखि ०६६०/६७ सम्मको जम्मा	१५/७३/७३	१६/७३/७३	१७/७३/७३	१८/७३/७३	१९/७३/७३	२०/७३/७३	२१/७३/७३	२२/७३/७३	२३/७३/७३		२४/७३/७३
१	फोटो स्टुडियो कलर ल्याब तथा फोटो गाफी सम्बन्धी काम गर्ने	५८९	२४	५१७	३४	३८	४३	५७	५७	५६	५६	०	१३५५
२	छपाई तथा प्रकाशन रिक्लम प्रिन्ट	२७२१	९७	४४७	१५०	३८	९८	१३०	१३०	१२७	१२७	०	४१४९
३	दयाम्सी सेवा	२९७	०	३८	६	४	१०	१३	१३	१३	१३	०	३८१
४	ब्यूटी पार्लर	२५४३	६७	६१०	१८५	६१०	३९९	५३०	५३०	५१८	५१८	०	५७१२
५	यातायात तथा दुबानी	२१४४	९९	३०२	९८	३०२	१३७	१८२	१८२	१७८	१७८	०	३२९०
६	शीत भण्डार	८५	०	३११	२१	०	०	०	०	०	०	०	४१७
७	सञ्चार	२२५४	६१	४६	४६	४६	२२	२९	२९	२९	२९	०	२५७०
८	सिलाई केन्द्र	३९७८	७२	८०५	१८०	१६३	३७१	४९२	४९२	४८२	४८२	०	६६६८

क्र.सं.	उद्योगको किसिम	आ.व.										कुल जम्मा
		२०५१/५२ देखि ०६/०६७ सम्मको जम्मा	५ ७ ०२	६ ७ ०२	७ ७ ०२	८ ७ ०२	९ ७ ०२	१० ७ ०२	११ ७ ०२	१२ ७ ०२	१३ ७ ०२	
९	रियल स्टेट, ठेक्कापट्टा	६१७	६१	७५	७५	१६१	२००	१४०	१८२	२०३	२९६	१६७६
१०	परामर्श, कानुनी, प्राविधिक	४५००	९२	१०५	१०५	५९२	६८०	२२८	३०३	३०३	२९६	६९६१
११	विज्ञापन	१९३१	१०	१९	१९	४३९	२२	६४	८५	८५	८३	२६७०
१२	प्रशिक्षण केन्द्र	६४८१	१९९	२१८	२१८	२०७	४३२	४१०	५४४	५३२	५३२	९३३५
१३	स्वास्थ्य/सर्जिकल	४०७	१०	१७	२८	५०१	३६	११४	१५१	१४८	१४८	१४१२
१४	प्यायोलोजी / फिजियोथेरापी	०	०	०	०	०	५६	५२	६९	६८	६८	२४५
१५	स्वास्थ्य क्लिनिक, पोली क्लिनिक, अल्ट्रा साउन्ड	०	०	०	०	०	१८	४०८	५४२	५३०	५३०	१४९८
१६	मनोरञ्जन तथा चलचित्र	९९८	६	७	२१	१२५	४२	१५	२०	१९	१९	१२५३
१७	वर्कशप इन्चिनियरिङ्ग सेवा	३८४२	५९	८६	१३६	५५५	५१२	३	४	४	४	५२०१
१८	ड्राई क्लिनिक	१२३	८	२७	६	२६	३६	१५	२०	१९	१९	२८०
१९	हाउस वायरेङ्ग	९८६	२	४२	४	७१	०	०	१	१	१	११०७
२०	सुरक्षा गार्ड	२५२	२	२	०	०	०	९३	१२१	११८	११८	५८८
२१	भन्सार क्लियरेन्स	२	०	०	०	२	०	४	५	५	५	१८
२२	चिया प्याकिङ्ग कफी अन्य	८३९	१४	१४२	६५	५६	२५	०	१	१	१	११४३
२३	सूत प्याकेजिङ्ग	०	०	०	०	०	१६	५	७	६	६	३४
२४	अन्य प्याकेजिङ्ग सामान	०	०	०	०	०	१६	७४	९८	९६	९६	२८४
२५	बैदेशिक रोजगार	३२	०	१९	०	३	०	५९	७८	७७	७७	२६८
२६	केबल नेट वर्क	१८५	२	०	०	०	०	६५	८४	८५	८४	४२२
२७	इलेक्ट्रिकल सेक्टर (मर्मत केन्द्र)	७६१	४१	७५	०	४२१	३१	४९	६५	६५	६५	१५०७
२८	मर्मत सेवा (मोबाइल, घडी, रेडियो, गाडी)	०	०	०	०	०	०	२३४	३११	३०४	३०४	८४९
२९	अन्य मर्मत सेवा	०	०	०	०	०	१५२	२६	३५	३५	३५	२४७
३०	आर्ट (पोन्टिङ्ग, थिल्यकला केन्द्र, पेन्टिङ्ग पोन्टिङ्ग)	४४९	१५	१६८	३७८	३९६	१	२२	२९	२९	२९	१४८७
३१	कस्मेटिक्स (पालिस, टीका, परफ्युम)	२४४	०	७४	६	१८	३	५	७	६	६	३६३
३२	टोकिनकल इन्टिग्रेटेड	१५७	२	१४	१०	२	४	१	१	१	१	१९२
३३	कम्प्युटर ट्रेनिङ्ग	४३१९	९३	१८४	१८७	३८७	२८१	१९	२५	२५	२५	५५२०



७. पूर्वाधार

विषयगत विवरण	आ.व.										कुल जम्मा
	०५१५२ देखि ०६३०६७ सम्मको जम्मा	५३७३०८	६३७३०९	७३७३१०	८३७३११	९३७३१२	१०३७३१३	११३७३१४	१२३७३१५	१३७३१६	
निर्माण सेवा	८३७४	२७०	१०५	८०	३९	१३६	४२३	८३८	०	१०५२८	
इन्धन र यस पाइप जडान	०	०	०	०	२६	०	९	४	०	४१	
अन्य	०	०	१२	०	१९	०	५०	२२	३५९	४७३	
जम्मा	८३७४	२७०	११७	८०	८४	१३६	३२२	८६४	३५९	११०४२	

♣ साविक विभाग अन्तर्गतका २७ जिल्ला को मात्र

♣# विषयगत विवरण प्राप्त नभएको

८. सूचना तथा प्रविधि

क्र.सं.	विषयगत विवरण	आ.व.										कुल जम्मा
		०५१५२ देखि ०६३०६७ सम्मको जम्मा	५३७३०८	६३७३०९	७३७३१०	८३७३११	९३७३१२	१०३७३१३	११३७३१४	१२३७३१५	१३७३१६	
१	कम्प्युटर इन्स्टिच्युट र प्रविधि सम्बन्धि	०	०	०	०	०	०	३%	०	४%	४%	
२	अन्य सूचनामूलक जम्मा	०	०	०	०	०	०	३	१००	१०३	१०३	
	१-८ सम्मको कुल जम्मा	१५६३४३	१४६६१	१८०२२	१५५५६	१६४११	१३११०	२४३१७	३२०३९	३५४४३	३६३१४०	

♣ साविक विभाग अन्तर्गतका २७ जिल्ला को मात्र

♣# विषयगत विवरण प्राप्त नभएका

तालिका नं. ७

शुरु देखि आ.व. २०७७/७८ सम्म दर्ता कायम\* रहेका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको जिल्लागत विवरण (वर्गीकरणको आधारमा)

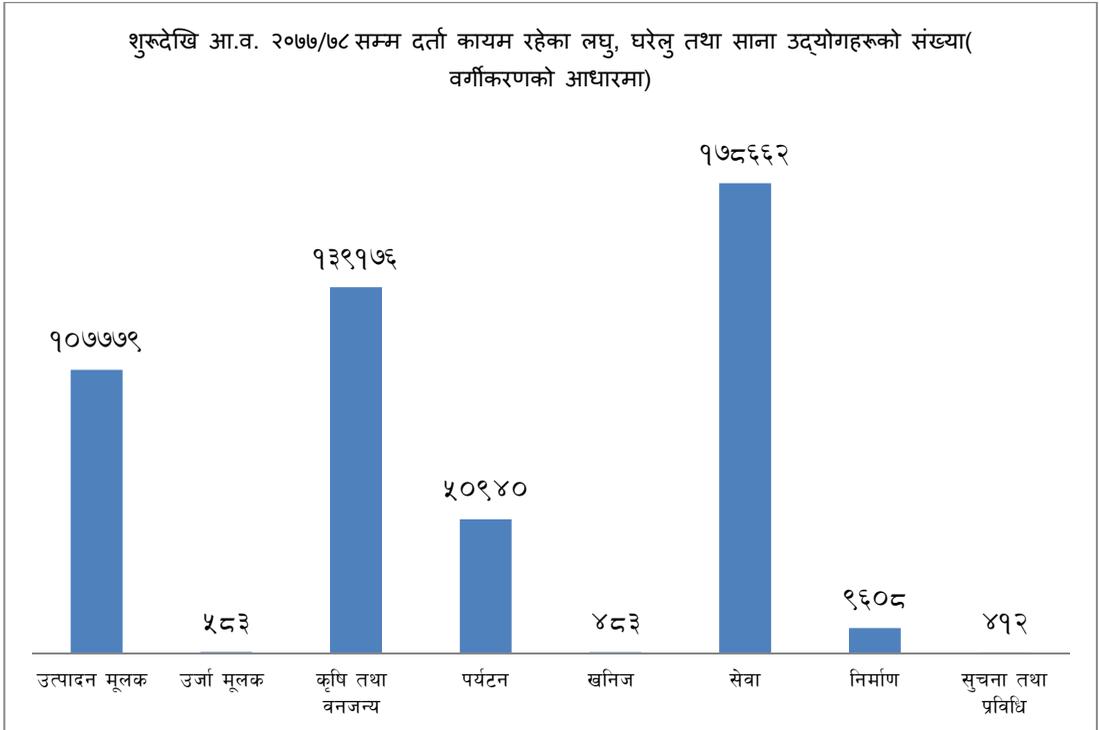
सि.नं.	जिल्ला	उत्पादन मूलक	उर्जा मूलक	कृषि तथा वनजन्य	पर्यटन	खनिज	सेवा	पूर्वाधार	सुचना तथा प्रविधि	जम्मा	लगत कट्टा	कूल जम्मा कायम*
१	ताप्लेजुङ्ग	१५३	३	५३५	१५६	१	६१३	३२	८	१५०१	१२	१४८९
२	पाचथर	१९३	४	९५१	१७	०	५८९	१५१	०	१९०५	१२	१८९३
३	इलाम	२८५	२७	२३३९	१९९	३	१११७	९६	३	४०६९	१०३	३९६६
४	भापा	४५३८	१५	४१४२	१९५	३	४३४४	३१८	१	१३५५६	१८७	१३३६९
५	मोरङ्ग	४८९०	५	४४३४	१९२	१	३७९४	६६१	०	१३९७७	२०७	१३७७०
६	सुनसरी	३३१५	३	२५६६	६५६	०	३०५७	८४२	०	१०४३९	१३६	१०३०३
७	धनकुटा	३३३	५	१९५३	३३१	३	८७०	१०	७	३५१२	३८	३४७४
८	तेह्रथुम	३२९	३	५७४	१९	०	५१६	९३	६	१५४०	१७	१५२३
९	भोजपुर	२१९	१	१३१६	३२	१	६३२	२८	०	२२२९	१८	२२११
१०	सखुवासभा	२९२	१	९१५	१५८	६	७८३	११७	११	२२८३	१४	२२६९
११	सोलुखुम्बु	२४५	७	१२९४	३२६	२	७५६	४५	२	२६७७	२०	२६५७
१२	खोटाङ्ग	१६२	६	१२५४	१४	०	९९४	६	२	२४३८	७	२४३१
१३	ओखलढुङ्गा	१२९	२	८४०	१६८	१	६३८	८	०	१७८६	१३	१७७३
१४	उदयपुर	६७७	७	१४४६	८१	३	१७३२	१३५	६	४०८७	३२	४०५५
निर्देशनालय (प्रदेश नं. १)		२	०	४	०	०	१	०	०	७	०	७
१५	सिराहा	२३६९	०	२६५६	७६	०	४७५८	११	०	९८७०	२३५	९६३५
१६	सप्तरी	१०५८	२	१३११	१८१	२०	२३८९	१७५	०	५१३६	१०१	५०३५
१७	महोत्तरी	१७२७	०	१३१६	८७	०	३१७८	४७१	०	६७७९	४०१	६३७८
१८	धनुषा	१८६९	३	२२४२	४९२	०	५०३२	७	२८	९६७३	१५१	९५२२
१९	सर्लाही	२८९४	०	१३४७	३४५	०	२७३६	३८२	०	७७०४	१२६	७५७८
२०	बारा	२०१४	३	२७१९	२६	२	३०७०	२५	०	७८५९	१११	७७४८
२१	पर्सा	३९४०	०	१७२२	१२	०	५५२८	४९२	०	११६९४	३३३	११३६१
२२	रौतहट	१४१८	०	२५०५	७२८	०	२१६१	४२०	०	७२३२	०	७२३२
२३	सिन्धुली	४३८	५	२४७०	७७	१८	१९५५	२	०	४९६५	५४	४९११
२४	रामेछाप	२६६	१५	१३२५	५२१	१७	११५२	१५	०	३३११	५५	३२५६
२५	दोलखा	३३१	५	१८७७	४०४	३	१२२०	३७	०	३८७७	९८	३७७९
२६	चितवन	४५९१	१३	६३३५	१९४४	०	३३७९	४	८	१६२७४	५५७	१५७१७
२७	मकवानपुर	१८५३	०	३२७४	१	०	६०२२	५	०	१११५५	३७६	१०७७९
२८	काठमाडौं	१४३७५	२१६	२२५९	१२३५५	२	३०५६८	१०८६	११७	६०९७८	४७८	६०५००
२९	ललितपुर	७२७८	६	१८०७	१०३३	०	७८२२	४४	४७	१८०३७	३८५	१७६५२
३०	भक्तपुर	२९००	०	१२५०	८२५	०	२९७८	५६४	०	८५१७	१७७	८३४०
३१	काभ्रेपलान्चोक	११८२	९	४०२४	१२७५	०	३४३२	१	८	९९३१	९६	९८३५
३२	सिन्धुपाल्चोक	३५०	३	१०५८	१०९	३३	१७८६	१४६	०	३४८५	४६	३४३९

सि.नं.	जिल्ला	उत्पादन मूलक	उर्जा मूलक	कृषि तथा वनजन्य	पर्यटन	खनिज	सेवा	पूर्वाधार	सुचना तथा प्रविधि	जम्मा	लगत कट्टा	कूल जम्मा कायम*
३३	नुवाकोट	८९९	२	२८६०	८१२	२२	१८६४	४	१	६४६४	६०	६४०४
३४	रसुवा	२२६	०	७८६	२०६	२	४३७	८८	७	१७५२	०	१७५२
३५	धादिङ्ग	६४६	८	२७७५	४८५	३९	२२१७	२७८	६	६४५४	६०	६३९४
३६	कास्की	३७२९	१	३४५८	५७१३	०	५१०३	०	४९	१८०५३	५५९	१७४९४
३७	लमजुङ्ग	५९३	९	१६३०	२११	३	१५६३	६६	०	४०७५	६९	४००६
३८	तनहु	१३७०	१५	३७६१	१९३३	४५	२६९५	१३८	२	९९५९	३५१	९६०८
३९	मनाङ्ग	६३	०	११३	१७८	५	९५	४	०	४५८	४	४५४
४०	गोरखा	४३७	२९	१८३०	१२६५	१८	१४१७	९५	१	५०९२	५१	५०४१
४१	स्याङ्गजा	१३७७	५	१७६२	६२२	१३	१५४०	१२६	५	५४५०	१३४	५३१६
४२	बाग्लुङ्ग	३९०	१०	६८१	३५४	१२	९६६	५०	०	२४६३	१२४	२३३९
४३	मुस्ताङ्ग	७१	१	३६९	३०२	२	१८८	४१	०	९७४	१६	९५८
४४	म्याग्दी	३५१	५	८६७	२८२	७	८४५	७३	०	२४३०	३८	२३९२
४५	नवलपुर (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)	३७६	०	८४१	४४८	०	६०८	९	०	२२८२	१०८	२१७४
४६	पर्वत	५१६	०	९६७	६०५	१	९३७	९८	२	३१२६	८७	३०३९
४७	कपिलवस्तु	२६२०	०	२३६२	७८	०	३४७४	४८	१४	८५९६	२१३	८३८३
४८	पाल्पा	६४४	०	८९०	८७९	०	१३६१	१०	०	३७८४	१०४	३६८०
४९	अर्घाखाची	४६१	४	९७२	२३८	०	११३०	१३१	१६	२९५२	१०३	२८४९
५०	गुल्मी	४३५	०	१०१५	१२२५	११	१३०९	१	७	४००३	१९८	३८०५
५१	परासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम)	२१६७	७	३४६६	१७३९	०	३१४४	०	३	१०५२६	१६४	१०३६२
५२	रुपन्देही	७११८	७	२३४२	२६४८	०	४८०६	०	१	१६९२२	४३२	१६४९०
५३	रोल्पा	३२८	३	१५७०	५७६	१	९५९	९२	०	३५२९	७३	३४५६
५४	रुकुम पूर्व	३४	०	२३७	२९	०	५०	२	०	३५२	७	३४५
५५	दाङ्ग	१९५४	०	४२३२	९०७	१	२७३१	२४७	०	१००७२	४४१	९६३१
५६	प्युठान	३४४	५	११०१	९१	१५	१४५०	६१	१	३०६८	७०	२९९८
५७	बाके	२८६४	४	२८५०	१४४१	०	२६३२	१	३	९७९५	२८७	९५०८
५८	बर्दिया	१८७५	०	२५४२	४८७	०	३४५२	०	६	८३६२	१८८	८१७४
५९	रुकुम पश्चिम	३८४	३	६४२	७२	३	६३७	१४३	१	१८८५	५१	१८३४
६०	सल्यान	२२९	८	७६५	३६८	५	९३४	२११	०	२५२०	३	२५१७
६१	सुर्खेत	१२९८	१८	३००६	२८५	१६	३२१७	१३७	०	७९७७	१२५	७८५२
६२	दैलेख	४५९	३	१६२४	५७७	२	१०८५	५२	०	३८०२	२७	३७७५
६३	जाजरकोट	२०७	१	८२५	५६	६	६१०	६१	०	१७६६	९	१७५७
६४	कालिकोट	२०९	६	६०४	१६१	०	८४३	७८	१	१९०२	१८	१८८४
६५	मूगू	११२	६	३६६	१३८	३	३६८	१८	२	१०१३	०	१०१३
६६	हुम्ला	७३	१	१३५९	१८०	०	२९५	४४	०	१९५२	५	१९४७
६७	जुम्ला	३२५	१५	११४२	३४०	७६	६७७	१८	०	२५९३	२०	२५७३

सि.नं.	जिल्ला	उत्पादन मूलक	उर्जा मूलक	कृषि तथा वनजन्य	पर्यटन	खनिज	सेवा	पूर्वाधार	सुचना तथा प्रविधि	जम्मा	लगत कट्टा	कूल जम्मा कायम*
६८	डोल्पा	७६	०	६७७	१२	३	६४७	२१	२	१४३८	१७	१४२१
६९	बाजुरा	१६८	५	८२७	१६	४	८४२	८५	३	१९५०	१५	१९३५
७०	बझाङ्ग	३१०	३	१०६०	१५८	७	८०५	१७	२	२३६२	१९	२३४३
७१	अछाम	९६	०	८०९	७६	११	७५४	१८९	१६	१९५१	१३	१९३८
७२	डोटी	१२२	५	११४४	१६८	६	५९६	९२	०	२१३३	१०	२१२३
७३	कैलाली	२९६६	०	४४८३	१४७	०	४२४६	०	०	११८४२	३०४	११५३८
७४	कञ्चनपुर	१३७८	३	३३४७	७५७	०	२८६९	०	४	८३५८	१८४	८१७४
७५	डडेलधुरा	२५९	१२	१८१६	२४३	१८	१००१	९९	०	३४४८	२३	३४२५
७६	बैतडी	३६८	१०	१४५१	१८९	२	९०३	१४४	३	३०७०	३१	३०३९
७७	दार्चुला	२३७	०	८९०	२०८	५	७५८	१०७	०	२२०५	४५	२१६०
<b>कूल जम्मा</b>		<b>१०७७७९</b>	<b>५८३</b>	<b>१३९१७६</b>	<b>५०९४०</b>	<b>४८३</b>	<b>१७८६६२</b>	<b>९६०८</b>	<b>४१२</b>	<b>४८७६४३</b>	<b>१४५६</b>	<b>४७८१८७</b>

\* दर्ता कायम भन्नाले अद्यावधिक नवीकरण नभई खारेजी भएका र उद्योगीको माग बमोजिम लगत कट्टा हुन गएका उद्योगहरूको संख्या कटाई दर्ता बाकी भएका उद्योगलाई जनाउँछ ।

माथि तालिकामा आ.व. २०७७/०७८ सम्ममा दर्ता कायम भएका कुल उद्योगहरू ४८७६४३ मध्ये सबैभन्दा बढी सेवामूलक १७८६६२ रहेका छन् । माथिको तालिकालाई वार चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छ ।



तालिका नं. ८  
शुरुदेखि आ.व. ०७७/७८ सम्म दर्ता कायम\* रहेका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको विवरण  
(कानूनी स्वरूपको आधारमा)

सि.नं.	जिल्ला	लघु			घरेलु			साना				कुल जम्मा		
		प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	प्रा.फ.	सा.फ.		प्रा.लि.	जम्मा
१	ताप्लेजुङ्ग	२३२	८	०	२४०	३३७	४४	४०	४२१	७६९	६७	३२	८६८	१५२९
२	पाचथर	१५१	८	०	१५९	२५०	४	१३	२६७	१३२५	७०	८९	१४८४	१९१०
३	इलाम	१४९	०	०	१४९	३२३	१५	१७	३५५	३३३९	१३९	१०१	३५७९	४०८३
४	भैया	६०	०	०	६०	१०८	२	५७	१६७	१२०५६	६७३	६००	१३५२९	१३५५६
५	मोरङ्ग	१३८	०	०	१३८	२३५	२०	४	२५९	१२२६६	७४५	५६९	१३५८०	१३९७७
६	सुनसरी	६८	०	०	६८	९७	०	०	९७	९३१३	४३०	५३१	१०२७४	१०४३९
७	धनकुटा	८७४	०	०	८७४	१७१	२२	४	१९७	२३१८	६५	५५	२४३८	३५०९
८	तेह्रथुम	३२९	०	०	३२९	२१८	३४	६	२५८	१०८३	३७	२२	११४२	१७२९
९	भोजपुर	९६०	६	२	९६८	१६०	८	६	१७४	१०१९	६१	८	१०८८	२२३०
१०	सखुवासभा	४८५	०	०	४८५	२२९	१८	२९	२७६	११७५	५१	१२५	१३५१	२११२
११	सोलुखुम्बु	५६५	१	०	५६६	२०१	१६	६	२२३	१७४६	८७	५२	१८८५	२६७४
१२	खोटाङ्ग	२५४	०	०	२५४	१५४	२६	४	१८४	२६९३	८४	४९	२८२६	३२६४
१३	ओखलढुङ्गा	१९४	०	०	१९४	२२५	१४	२३	२६२	१२७८	५४	२१	१३५३	१८०९
१४	उदयपुर	३३८	२	०	३४०	१३५	४	६	१४५	३३२९	१३२	१३७	३५९८	४०८३
निर्देशनालय (प्रदेश नं. १)		०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	७	७	७
१५	सिराहा	२२५	०	०	२२५	१७९	४	०	१८३	९०६	२४१	११५	९४६२	९८७०
१६	सप्तरी	१०	०	०	१०	२५	२	०	२७	४७३६	२६२	१०१	५०९९	५१३६
१७	महोत्तरी	१२८	०	०	१२८	२१७	३४	०	२५१	६२७४	५५	७१	६४००	६७७९
१८	धनुषा	२३३८	१६	१	२३५५	१३८	०	०	१३८	६६६७	१४३	३७०	७१८०	९६७३
१९	सर्लाही	०	०	०	०	०	०	०	०	७५६२	८५	५८	७७०४	७७०४

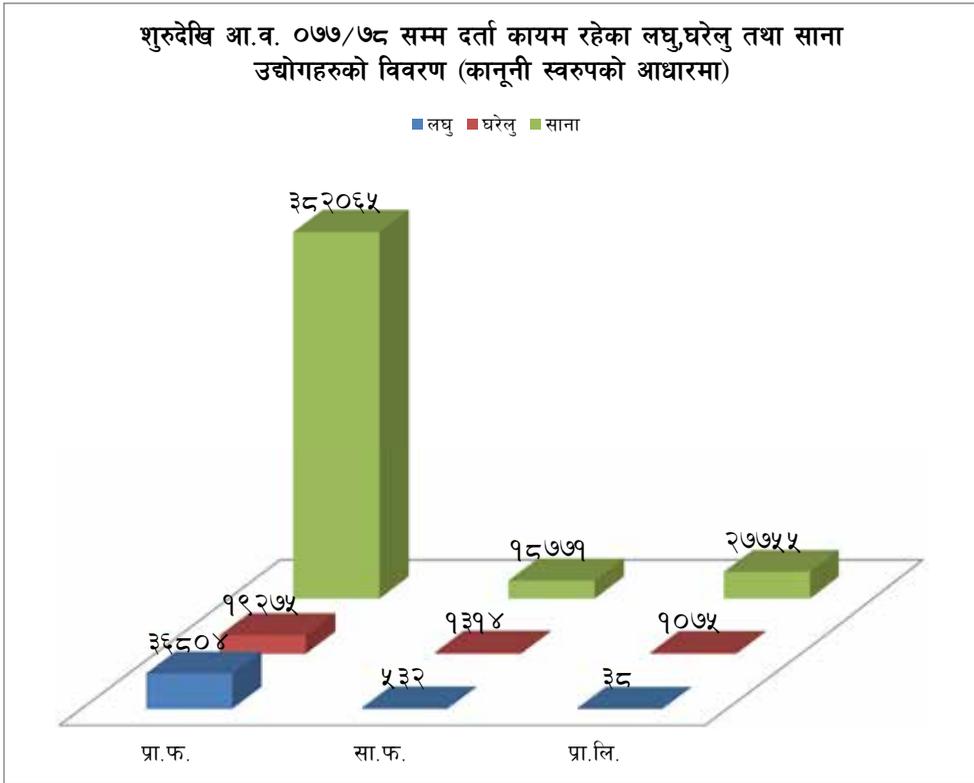
सि. नं.	जिल्ला	लघु				घरेलु				साना				कुल जम्मा
		प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	
२०	बारा	१३५	०	०	१३५	८६	१	०	८७	७२९१	१५२	१९४	७६३७	७८५९
२१	पर्सा	३०४	०	०	३०४	२०४	०	२	२०६	१०४९७	२९३	३९४	१११८४	११६९४
२२	रौतहट	४४	०	०	४४	०	०	०	०	६९९५	१२३	७०	७१८८	७२३२
२३	सिन्धुली	२०१	०	०	२०१	१४७	४	१०	१६१	४४१०	८५	१११	४६०६	४९६८
२४	रामेछाप	६३	२	०	६५	९३	३०	१०	१३३	२७४	१८१	१५८	३३१३	३३११
२५	दोलखा	८५०	०	०	८५०	१२२	१०	०	१३२	२५३३	२७६	६३	२८७२	३८५४
२६	चितवन	३६३१	७	०	३७०२	१८७	३	०	१९०	१०५९७	७१६	१०६९	१२३८२	१६२७४
२७	मकवानपुर	१४४५	३	०	१४४८	२८	६	१	३५	८९२४	३७२	३७६	९६७२	१११५५
२८	काठमाडौं	४९३५	३३	९	४९७७	२८६४	२८४	२१५	३३६३	३७७३३	३७९९	१११०६	५२६३८	६०९७८
२९	ललितपुर	१६५९	८	०	१६६७	२५८५	१९६	१३१	२९१२	९९८२	१००८	२४६८	१३४५८	१८०३७
३०	भक्तपुर	९८६	१	०	९८७	६०२	३१	०	६३३	५४७४	४९०	९३३	६८९७	८५१७
३१	काभ्रेपलान्चोक	७४८	३	०	७५१	४६	८	५	५९	७९५६	६८१	४८४	९१२१	९९३१
३२	सिन्धुपाल्चोक	९१	०	०	९१	१६८	२७	८	२०३	२९४१	१८०	६५	३१८६	३४८०
३३	नुवाकोट	१३०६	०	०	१३०६	१५७	७	७	१७१	४४९८	१९३	११८	४८०९	६२८६
३४	रसुवा	३३६	०	०	३३६	११६	८	३	१२७	१२०४	४४	४०	१२८८	१७५१
३५	धादिङ्ग	१४००	४	१३	१४१७	१६१	३	२	१६६	५१७०	१९५	१७३	५५३८	७१२१
३६	कास्की	१२२४	०	०	१२२४	३	०	०	३	१४७०८	६५८	१४६०	१६८२६	१८०५३
३७	लमजुङ्ग	२०	०	०	२०	३८०	१४	३०	४२४	३५०१	९७	६४	३६६२	४१०६
३८	तनहुँ	५६३	२	०	५६५	२७४	७	१३९	४२०	६८०४	१३१	१३०	७०६५	८०५०
३९	मनाङ्ग	८	०	०	८	२२	१	०	२३	३७२	४८	२२	४४२	४७३
४०	गोरखा	१९	०	०	१९	१०८	१०	७	१२५	४५६७	९४	२०४	४८६५	५००९
४१	स्याङ्जा	१०३	०	०	१०३	१४५	४२	०	१८७	४४६४	१७५	५७१	५२१०	५५००
४२	बाग्लुङ्ग	१३६	१	०	१३७	३०	१	०	३१	२२०२	५५	३६	२२९३	२४६१

सि. नं.	जिल्ला	लघु				घरेलू				साना				कुल जम्मा
		प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	
४३	मुस्ताङ्ग	५५	०	०	५५	७४	२	२१	९७	७९८	४०	२३	८६१	१०१३
४४	म्याग्दी	५	०	०	५	३७	१	२	४०	२३१२	४७	३४	२३९३	२४३८
४५	नवलपुर (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)	१७८	०	०	१७८	०	०	०	०	१७७०	१८७	१४७	२१०४	२२८२
४६	पर्वत	१५९	०	०	१५९	६१	२	३	६६	२७२४	६४	५४	२८४२	३०६७
४७	कपिलवस्तु	२२६	०	०	२२६	३८	४	०	४२	७९३८	२३०	१६०	८३२८	८५९६
४८	पाल्पा	३८०	०	०	३८०	४४	०	०	४४	३१२३	१५४	८३	३३६०	३७८४
४९	अर्घाखाँची	१४४	०	०	१४४	१३२	५	४	१४१	२५३१	८४	४९	२६६४	२९४९
५०	गुल्मी	९४	०	०	९४	११६	८	१	१२५	३८८१	५५	२०	३९५६	४१७५
५१	परासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम)	१२७	०	०	१२८	६७	१३	०	८०	९२३४	६७५	४०९	१०३१८	१०५२६
५२	स्पन्दली	२२७	०	०	२२७	३६६	२६	१३	४०५	१४१२६	९८२	११८२	१६२९०	१६९२२
५३	रोल्पा	२६५	०	०	२६५	१५६	२८	२८	२१२	३००९	४९	१०	३०६८	३५४५
५४	रुकुम पूर्व	७	१	०	८	०	०	०	०	३३९	२	३	३४४	३५२
५५	दाङ्ग	६८४	१	०	६८५	७८	२	०	८०	८५७६	४५७	२७४	९३०७	१००७२
५६	प्युठान	११०	०	०	१२५	१५६	८	१३	१७७	२५३८	५३	४५	२६३६	२९३८
५७	बाँके	१३६	०	०	१३६	१३	०	०	१३	८५३०	४३७	६७६	९७४६	९७४५
५८	बाँरिया	५७५	०	०	५७५	९	१	०	१०	७४९१	१६१	१२५	७७७७	८३६२
५९	रुकुम पश्चिम	२०३	०	०	२०३	२६८	८	६	२८२	१३३८	९९	४२	१४७९	१६६४
६०	सल्यान	९१	०	०	९१	३०५	१४	३९	३३८	२०५१	४३	२४	२११८	२५६७
६१	सुर्खेत	०	०	०	०	१४९	६३	२	२१४	७३४३	२७७	१५६	७७७६	७९९०
६२	दैलेख	४०५	०	०	४०५	१७०	१९	०	१८९	३०३०	५०	३६	३११६	३५१०

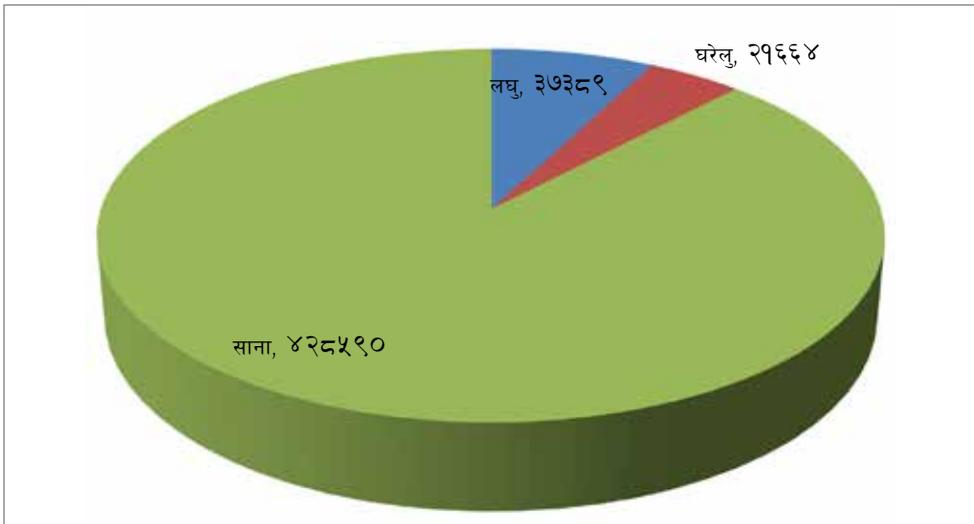
सि. नं.	जिल्ला	लघु			घरेलु			साना			कुल जम्मा			
		प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	प्रा.फ.		सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा
६३	जाजरकोट	९६	०	०	९६	२४९	१	४	२४४	१३९२	१७	९	१४१८	१५८८
६४	कालिकोट	२३४	१७	०	२५१	२४३	१७	११	२७१	१३३३	३२	१९	१३८४	१९०६
६५	म्याग्	१२	०	०	१२	९०	४	४	९८	८०९	३०	१६	८५५	९६५
६६	हुम्ला	२६९	०	०	२६९	५०	५	३	५८	१७९२	९०	१३	१८९५	२२२२
६७	जुम्ला	३७३	०	०	३७३	३९	१	०	४०	२१४४	९९	२३	२२६६	२६७९
६८	डोल्पा	७१	०	०	७१	४९	०	७	५६	१२४६	२४	२९	१२९९	१४२६
६९	बाजुरा	१०९	०	०	१०९	२२६	११	८	२४५	१५७१	२७	४	१६०२	१९५६
७०	बझाङ	९७२	३०५	१३	१२९०	३१०	८	११	३२९	७२७	८	१४	७४९	२३६८
७१	अछाम	४३	०	०	४३	४७	२	३	५२	१८३६	३२	६	१८७४	१९६९
७२	डोटी	४	०	०	४	२५४	१	११	२६६	१९०९	१३	८	१९३०	२२००
७३	कैलाली	२०९	०	०	२०९	१८८१	३३	२४	१९३८	८७६७	४८२	४४६	९६९५	११८४२
७४	कञ्चनपुर	६२	०	०	६२	८०	२	३	८५	७९००	१५६	१५५	८२११	८३५८
७५	डडेल्धुरा	१८७६	१९	०	१८९५	४३३	२६	१५	४७४	१०४०	२९	१७	१०८६	३४५५
७६	बैतडी	३६८	६	०	३७४	९७९	२६	४०	१०४५	१६५०	२१	७	१६७८	३०९७
७७	दार्चुला	३२९	१४	०	३४३	१७६	१३	१४	२०३	१६१६	३८	१२	१६६६	२२१२
	कुल जम्मा	३६८०४	५३२	३८	३७३६९	१९२७५	१३१४	१०७५	२१६६४	३६२०६४	१८७७१	२७७५५	४२८५९०	४८७६४३

शुरुदेखि आ.व. ०७७/७८ सम्म दर्ता कायम रहेका उद्योगहरूमध्ये लघु उद्योगहरू ३७३६९, घरेलु उद्योगहरू २१६६४ र साना उद्योगहरू ४२८५९० गरी जम्मा ४८७६४३ उद्योगहरू रहेको देखिन्छ। लघु, घरेलु र सानाको जम्मा सख्यालाई तलको चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छ।

क) कानूनी स्वरूपको आधारमा



ख) उद्योगको प्रकृतिको आधारमा



तालिका नं. ९  
प्रादेशिक आधारमा घरेलु तथा साना उद्योगहरूको दत्तको विवरण

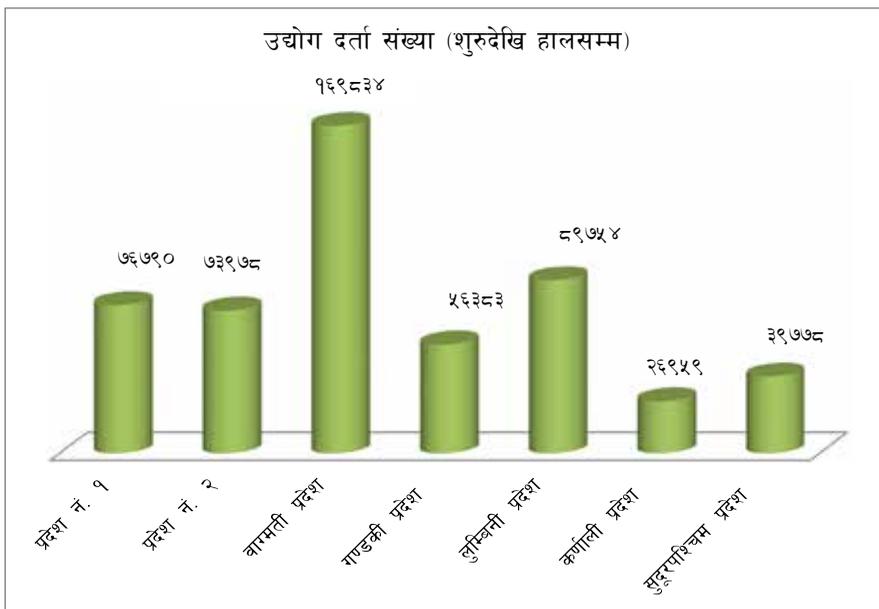
प्रदेश	जिल्ला	शुरु देखि आ.ब. ०६/८६	आ.ब. ०६९/७०	आ.ब. ०७०/७१	आ.ब. ०७१/७२	आ.ब. ०७२/७३	आ.ब. ०७३/७४	आ.ब. ०७४/७५	आ.ब. ०७५/७६	आ.ब. ०७६/७७	आ.ब. ०७७/७८	कुल जम्मा
पश्चिमी	ताप्लेजुङ्ग	४८२	७५	९९	१३१	८०	१०४	१२६	१४०	१५२	२५६	१६४५
	पाचथर	६६७	३५	६९	११७	१०५	१५१	१४६	१९९	२५६	४०६	२१५१
	इलाम	१४५९	१५२	३४१	३४१	१५५	२२८	३५४	३१७	४६२	१०५६	४६७६
	भापा	६४८३	५०७	४८१	७७३	७५६	८२२	१०१८	४८३	११९८	३११०	१५५९१
	मोरङ्ग	७६०५	५४०	६४७	९३७	६७६	७०५	९७९	१३४७	१३१७	२६३९	१७६८२
	सुनसरी	५१३२	३०६	२९८	४८५	४९१	६५४	९३०	१११५	१०२०	२०१६	१२४४७
	धनकुटा	११४१	७१	१०४	२३२	१७३	२८३	३३०	५३७	३९७	७३२	४०००
	तेह्रथुम	७२२	६७	८९	६१	६३	१७०	१७१	१७८	१२०	१५३	१७९४
	भोजपुर	५८३	४७	५५	१८७	१४५	१३६	२३४	१३४	३३४	६०५	२४६०
	संखुवासभा	६७५	६९	१०२	१४२	१४२	२६३	२०७	२४४	१३९	४८५	२४५२
	सोलुखुम्बु	३७२	११२	७७	२१०	२२१	२२२	१५४	२७०	२९०	७८६	२७५४
	खोटाङ्ग	६७७	६५	६०	१८१	२०७	२०७	२०१	२५२	२८४	६०८	२६७५
	ओखलढुङ्गा	६०१	६२	७३	९७	८३	११४	१६१	२२०	१७५	४५३	२०३९
उदयपुर	१२३७	१३५	१४९	२१२	१९६	२७४	३८१	५३८	४०९	९२६	४४५७	
निर्देशनालय		०	०	०	०	०	०	०	१	६	७	
जम्मा		२७८३६	२२४३	२४५५	४०८९	३३८७	४३३३	५३९२	५९७४	६५५४	१४५२७	७६७९०
पश्चिमी	सिराहा	३२६४	३१६	३३९	४०८	३६१	८४३	८६४	११४७	१६९८	१०६६७	१०६६७
	सप्तरी	२७९८	१९६	४४१	२५३	१६१	३४७	३७०	४३९	३९५	८१२	६२१२
	महोत्तरी	२६९२	२०२	१८१	२१०	१२२	३७७	४४६	८१२	५४०	१५०६	७०८८
	धनुषा	४०४३	३४३	३९०	३२८	६५२	७०२	७०२	११५१	८८०	१८०४	१०६८३
	सर्लाही	३०८०	२३०	२११	४८०	३०३	५४७	४८७	९०३	२०९३	२०९३	८८२०
	बारा	२९८२	२५७	२२४	३७०	२९९	६४४	७४४	१०२०	८२६	१५७६	८९४६
	पर्सा	६१६६	५८१	५४४	३४७	४३०	७८३	८८९	१२३७	१०६९	१४०९	१३४५५
	रौतहट	२३७६	२४०	२५३	३५७	३१४	६२३	६४२	८९२	६८२	१७५८	८१०७
	जम्मा	२७४०१	२३६५	२५८३	२८१५	२३१८	४८२०	५१४४	७४६४	६४४२	१२६९६	७३९७८

प्रदेश	जिल्ला	शुरु देखि आ.ब. ०६दासि ९ सम्म	आ.ब. ०६९/७०	आ.ब. ०७०/७१	आ.ब. ०७१/७२	आ.ब. ०७२/७३	आ.ब. ०७३/७४	आ.ब. ०७४/७५	आ.ब. ०७५/७६	आ.ब. ०७६/७७	आ.ब. ०७७/७८	कुल जम्मा
पश्चिमाञ्चल	सिन्धुली	१११९	१४६	२०२	३४०	४७५	७०८	९५९	१४०६	१९८९	२४०६	१४०६
	रामेछाप	८७८	१४९	२४३	२४९	२८९	३४५	४४१	५४९	६४९	७४८	३४८६
	दोलखा	१२४८	१७७	२८२	२८२	३२१	३६५	४३७	५७५	६७५	७४५	४४५०
	चितवन	५८४४	८९०	१००९	८३८	११४१	१६८८	१४४८	१६८८	२३९६	२३९६	१७५१६
	मकवानपुर	३२२०	४१३	६२४	७८०	९४८	१२३१	१२६४	१६९८	२३९६	३१२१०	११२१०
	काठमाडौं	३९०५५	२९१५	२८४३	२७०५	२४५६	२४५६	२४५६	३३३६	३३३६	३३३६	६८८८९
	ललितपुर	८३३२	७२८	८५९	१२५८	१२५८	१२५८	१२५८	१२५८	१२५८	१२५८	१२५८
	भक्तपुर	३८१३	४२२	४७५	५२१	५७७	६२१	६७७	७३१	७८७	८४१	९८२
	काभ्रे	३४५४	३९८	४२२	४७७	५३२	५८७	६४१	६९६	७५०	८०५	११०५८
	सिन्धुपाल्चोक	१४०६	२२४	२७७	२९७	३५२	४०७	४६२	५१७	५७२	६२७	३७०७
	नुवाकोट	१६६६	२४४	४१३	४६६	५२१	५७६	६३१	६८६	७४१	७९६	६७७९
	रसुवा	३६६६	७३	५३	१११	१६६	२२१	२७६	३३१	३८६	४४१	१८१३
धादिङ्ग	२१२९	३०५	४६४	५२२	५७७	६३२	६८७	७४२	७९७	८५२	७२०८	
जम्मा	७२६७	७४०८	८४१२	९४१७	१०४२२	११४७७	१२५३२	१३५८७	१४६४२	१५६९७	१५६९७	
पश्चिमाञ्चल	काभ्रे	६३३१	६४२	१०१३	७९९	१०१७	१२१७	१४१७	१६१७	१८१७	२०१७	१६४५६
	लमजुङ्ग	१३१२	११५	२७४	१५७	२९७	४३७	५७७	७१७	८५७	९९७	४५७५
	तनहुँ	२१३९	४२०	५३६	६६९	८०९	९४९	१०८९	१२२९	१३६९	१५०९	१०१५५
	मनाङ्ग	९३	३४	५३	८२	१३२	१८२	२३२	२८२	३३२	४४०	४४०
	गोरखा	१२०६	२०२	२७४	३३१	३९७	४६३	५२९	५९५	६६१	७२७	५२९४
	स्याङ्जा	१४४४	१२६	३६७	६३७	९०७	१२०७	१४७७	१७४७	२०१७	२२८७	१४५४२
	बाग्लुङ्ग	९४२	१३९	१९३	२६९	३३९	४०९	४७९	५४९	६१९	६८९	२५४२
	मुस्ताङ्ग	१४१	४०	३५	७०	१०५	१४०	१७५	२१०	२४५	२८०	९३२
	म्याग्दी	६४९	१०२	११३	११३	११३	११३	११३	११३	११३	११३	२४७२
	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२२८२
	पर्वत	९९६	१९०	१७७	१५३	१५३	१५३	१५३	१५३	१५३	१५३	३२१३
	जम्मा	१५३६३	२१३०	३०३५	३७३८	४६४२	५५४६	६४५०	७३५४	८२५८	९१६३	५६३६३
पश्चिमाञ्चल	काभ्रेपलवन्त	२८४८	३०४	४६२	६३२	८०२	९६२	११२२	१२८२	१४४२	१६०२	९२५३
	पाल्पा	१२६६	१७४	२३२	२९८	३६४	४३०	४९६	५६२	६२८	६९४	४१६७
	अर्घाखाँची	९०८	९९	२१३	२९१	३६९	४४७	५२५	६०३	६८१	७५९	३१२४
	गुल्मी	१२७३	१८२	३२७	४०३	४८९	५६५	६४१	७१७	७९३	८६९	४०९५
	परासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम)	३८८८	३८१	५४०	६३२	७२४	८१६	९०८	१०००	१०९२	११८४	११६१९
	रुपन्देही	८४८६	९३३	१०३७	११५६	१२७५	१३९४	१५१३	१६३२	१७५१	१८७०	११९०६
	रोल्पा	८००	१०४	१८५	२४७	३२६	४०५	४८४	५६३	६४२	७२१	३६४५

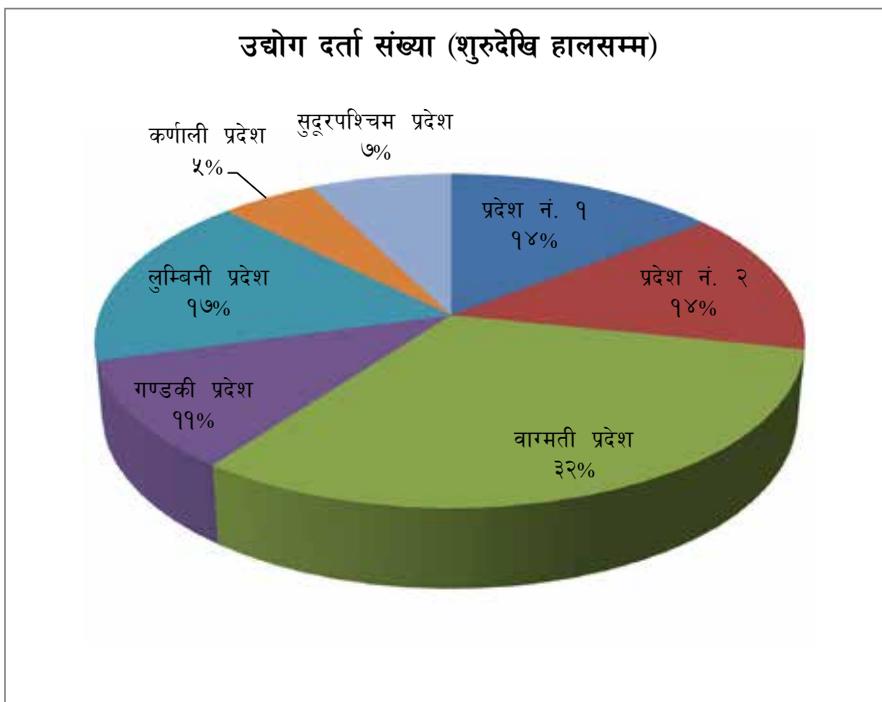
प्रदेश	जिल्ला	शुरु देखि आ.ब. ०६/न/१९ सम्म	आ.ब. ०६/१/७०	आ.ब. ०७०/७१	आ.ब. ०७१/७२	आ.ब. ०७२/७३	आ.ब. ०७३/७४	आ.ब. ०७४/७५	आ.ब. ०७५/७६	आ.ब. ०७६/७७	आ.ब. ०७७/७८	कुल जम्मा
	रुकुम पूर्व	०	०	०	०	०	०	०	६८	६७	२१७	३५२
	दाङ	३०४७	३९४	३९१	७२१	७३५	८८०	१००२	१०७२	७३१	२१८४	१११५७
	प्युठान	९०७	९२	१४३	१४१	२३०	३०९	४०२	३४९	१९४	५१७	३२८४
	बाँके	३३०५	२८५	४५९	५५४	६००	६२९	७८९	१००३	१०४०	२३४१	११००५
	बाँदिया	२०७६	१४४	१८६९	३८६	३२०	४११	६५६	१००१	८३५	१२४९	८९४७
	जम्मा	२८८२४	३१०३	५३३०	४८०७	४४९४	५६३७	७२५३	८८८६	७७४३	१३६७७	८९७५४
	रुकुम पश्चिम	३८५	३५	४०	६४	११०	१४४	२७६	२४७	२०७	३१८	१८२६
	सल्यान	५८४	७५	७७	२२१	१७३	१७०	२०९	३४७	२५९	३४७	२४६२
	सुर्खेत	१३६०	२४०	२३७	३७३	३६५	५३०	७६०	१२४५	९९१	१७७२	७९०३
	दैलेख	८३७	७४	६३	२०३	१४४	१६३	५६१	१९५	४३७	१०२८	३७६५
	जाजरकोट	३४५	१९	१६	४४	६६	८३	७२	२०३	३३५	५७१	१७५४
	कालीकोट	४६४	५३	३४	६५	७१	१५१	१७२	२३९	२५२	२९४	१७९५
	म्याग्	३५९	८२	५३	४७	४९	४०	६१	६१	६६	२३८	१०५६
	हुम्ला	३१६	१७७	४६	९९	७२	९१	१७७	१८४	४६५	५९६	२२२३
	जुम्ला	५९५	९५	१०१	७७	६६	१४७	३१८	३१५	३२५	७५३	२७५२
	डोल्पा	२५६	७२	७५	३१	५६	३०	३५	१८६	२५८	४२४	१४२३
	जम्मा	५५०१	९२२	७४२	१२२४	१२०२	१५७९	२६७१	३२२२	३५९५	६३०१	२६९५९
	बाजुरा	३०४	२६	३५	६९	३८	९४	१४१	३८६	३५३	४९४	१९४०
	बझाङ	३८३	३०	४४	१०४	७७	१०८	१५८	१५८	३९६	७५१	२२०९
	अछाम	४४९	४१	५४	८५	६१	४३	७५	२०८	५०९	४७६	२००१
	डोटी	५२८	५२	५८	१०३	११६	११५	१९२	२०१	२७१	७४७	२३८३
	कैलाली	३४०४	४२४	४९१	६३६	७६८	८९०	८२६	१२३४	११०८	२९६८	१२७४९
	कञ्चनपुर	३०९२	३२६	३६१	४९८	५७५	५९३	५६७	७३७	७५६	२१२०	९६२५
	डडेल्धुरा	५५८	१०९	१२२	१५२	२११	२२४	३१०	३९०	५१०	९६२	३४६८
	बैतडी	६५५	५६	७०	११२	८८	२५९	२९१	२७७	८१३	५९४	३२१५
	दार्चुला	३४३	४३	४५	१०३	१०९	१०७	१७१	४०१	४३३	४३३	२१८८
	जम्मा	९७१६	११०७	१२८०	१८६२	२०४३	२४३३	२७३१	३९१२	५१४९	९५४५	३९७७८
	तत्कालिन विभागमा दर्ता भएको	५१८	७	१	०	०	०	०	०	०	०	५२६
	कुल जम्मा	१८७८४०	१९३८५	२२१५५	२६२४४	२४३१७	३२०३९	३७५४३	५२६२९	४८८५४	८३३८६	५३४००२

माथिको तालिकामा उद्योग दर्ताको प्रादेशिक प्रवृत्ति स्पष्ट देखिएको छ । आ.ब.०५१/५२ देखि ०७७/७८ सम्म दर्ता भएका कुल उद्योग मध्ये सबैभन्दा बढी नटढडघट्टउद्योग दर्ता वारमती प्रदेशमा भएको र सबैभन्दा कम इटढछठ उद्योग दर्ता कर्णाली प्रदेशमा भएको देखिन्छ ।

(क) प्रादेशिक आधारमा लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको दर्ताको विवरण-(स्तम्भचित्रमा)



(ख) प्रादेशिक आधारमा लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको दर्ताको विवरण-(वृत्तचित्रमा)



तालिका नं. १०  
लघु, घरेलु र साना उद्योगको संख्या सम्बन्धी  
जिल्लागत विवरण

प्रदेश	जिल्ला	आ.ब. ०७६/७७	आ.ब. ०७७/७८	हालसम्म कुल जम्मा
प्रदेश नं. १	ताप्लेजुङ्ग	१५२	२५६	१६४५
	पाँचथर	२५६	४०६	२१५१
	इलाम	४६२	१०५६	४६७६
	भूपा	११९८	३११०	१५५९१
	मोरङ्ग	१३१७	२९२९	१७६८२
	सुनसरी	१०२०	२०१६	१२४४७
	धनकुटा	३९७	७३२	४०००
	तेह्रथुम	१२०	१५३	१७९४
	भोजपुर	३३४	६०५	२४६०
	संखुवासभा	१३९	४८५	२४५२
	सोलुखुम्बु	२९०	७८६	२७१४
	खोटाङ्ग	२८४	६०८	२६७५
	ओखलढुंगा	१७५	४५३	२०३९
	उदयपुर	४०९	९२६	४४५७
	निर्देशनालय (प्रदेश नं. १)	१	६	७
		जम्मा	६५५४	१४५२७
प्रदेश नं. २	सिराहा	११४७	१६९८	१०६६७
	सप्तरी	३९५	८१२	६२१२
	महोत्तरी	५४०	१५०६	७०८८
	धनुषा	८८०	१८०४	१०६८३
	सर्लाही	९०३	२०९३	८८२०
	बारा	८२६	१५७६	८९४६
	पर्सा	१०६९	१४०९	१३४५५
	रौतहट	६८२	१७२८	८१०७
	जम्मा	६४४२	१२६२६	७३९७८
बाराप्रादेश	सिन्धुली	९९८	९५९	५४०६
	रामेछाप	४४१	३०९	३४८६
	दोलखा	४३७	८७५	४४५०
	चितवन	१४४८	२३९६	१७५१६
	मकवानपुर	१२६४	१६९८	११९१०
	काठमाडौं	३६३६	३५६८	६८८८९

प्रदेश	जिल्ला	आ.ब. ०७६/७७	आ.ब. ०७७/७८	हालसम्म कुल जम्मा
	ललितपुर	९७९	९६७	१७८००
	भक्तपुर	७३७	१०३४	९८१२
	काभ्रे	११४८	१२७५	११०५८
	सिन्धुपाल्चोक	२२८	१७७	३७०७
	नुवाकोट	७७१	८८०	६७७९
	रसुवा	२२८	१८४	१८१३
	धादिङ्ग	६८३	९४६	७२०८
	जम्मा	१२९९८	१५२६८	१६९८३४
गण्डकी प्रदेश	कास्की	१५४१	३२३३	१८५९६
	लमजुङ्ग	६६९	९७०	४५७५
	तनहुँ	१२७४	२००१	१०११५
	मनाङ्ग	६५	५०	४५०
	गोरखा	७७५	९९०	५२९४
	स्याङ्जा	८२३	१३८०	५९५२
	बाग्लुङ्ग	८०	३१०	२५०२
	मुस्ताङ्ग	१०१	२२०	९३२
	म्याग्दी	१८९	५०७	२४७२
	नवलपुर (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)	५४६	१३७७	२२८२
	पर्वत	३१०	४०४	३२१३
	जम्मा	६३७३	११४४२	५६३८३
प्रदेश नं. ५	कपिलवस्तु	१०४७	१२९१	९२५३
	पाल्पा	४०७	६१९	४१६७
	अर्घाखाची	२४१	४२४	३१२४
	गुल्मी	५२२	४८८	४०९५
	परासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम)	११२१	२१६७	११६१९
	रुपन्देही	१३०५	१६९४	१९१०६
	रोल्पा	२३३	४८६	३६४५
	रुकुम पुर्व	६७	२१७	३५२
	दाङ्ग	७३१	२१८४	१११५७
	प्यूठान	१९४	५१७	३२८४
	बाँके	१०४०	२३४१	११००५
	बर्दिया	८३५	१२४९	८९४७
	जम्मा	७७४३	१३६७७	८९७५४

लघु, घरेलु तथा साना उद्योग तथ्याङ्क (उद्योग विभाग) २०७७/०७८

प्रदेश	जिल्ला	आ.व. ०७६/७७	आ.व. ०७७/७८	हालसम्म कुल जम्मा
कर्णाली प्रदेश	रुकुम पश्चिम	२०७	३१८	१८२६
	सल्यान	२५९	३४७	२४६२
	सुर्खेत	९९१	१७७२	७९०३
	दैलेख	४३७	१०२८	३७६५
	जाजरकोट	३३५	५७१	१७५४
	कालीकोट	२५२	२९४	१७९५
	मुगु	६६	२३८	१०५६
	हुम्ला	४६५	५९६	२२२३
	जुम्ला	३२५	७१३	२७५२
	डोल्पा	२५८	४२४	१४२३
	जम्मा	३५९५	६३०१	२६९५९
सुदूरपश्चिम प्रदेश	बाजुरा	३५३	४९४	१९४०
	बझाङ	३९६	७५१	२२०९
	अछाम	५०९	४७६	२००१
	डोटी	२७१	७४७	२३८३
	कैलाली	११०८	२९६८	१२७४९
	कञ्चनपुर	७५६	२१२०	९६२५
	डडेलधुरा	५१०	९६२	३४६८
	बैतडी	८१३	५९४	३२१५
	दार्चुला	४३३	४३३	२१८८
	जम्मा	५१४९	९५४५	३९७७८
तात्कालिन विभागमा दर्ता भएका				५२६
कुल जम्मा		४८८५४	८३३८६	५३४००२

माथिको तालिकामा पछिल्लो दुई आ.व. (आ.व. ०७६।७७ र आ.व. २०७७।७८) को लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको दर्ता सम्बन्धी जिल्लागत विवरण प्रस्तुत गरिएको छ। साथै हालसम्म सम्बन्धित जिल्लामा दर्ता भएका उद्योगको विवरण समेत एकैसाथ प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ११  
आ.व. ०७६/७७ मा दर्ता भएका  
लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको विवरण  
(कानूनी स्वरूपको आधारमा)

११.१ आ.व. ०७६/७७ मा ७७ जिल्लामा दर्ता भएका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको विवरण( कानूनी स्वरूपको आधारमा)

सि.नं.	जिल्ला	लघु				घरेलु				साना				कुल जम्मा
		प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	
१	ताप्लेजुङ	८९	६	०	९५	२	०	०	२	४५	८	२	५५	१५२
२	पाचथर	४	१	०	५	६३	०	१	६४	१७२	१३	२	१८७	२५६
३	इलाम	१४	०	०	१४	२	०	०	२	४०६	१७	२३	४४६	४६२
४	भक्रापा	१०	०	०	१०	०	०	०	०	१०५३	८३	५२	११८८	११९८
५	मोरङ	५	०	०	५	०	०	०	०	११८७	५९	६६	१३१२	१३१७
६	सुनसरी	०	०	०	०	०	०	०	०	९४१	४०	३९	१०२०	१०२०
७	धनकुटा	१९३	०	०	१९३	०	०	०	०	१९४	१	९	२०४	३९७
८	तेह्रथुम	५२	०	०	५२	५२	०	०	५२	१५	१	०	१६	१२०
९	भोजपुर	२७२	४	१	२७७	२	०	०	२	५२	२	१	५५	३३४
१०	संखुवासभा	५४	०	०	५४	०	०	०	०	७९	२	४	८५	१३९
११	सोलुखुम्बु	१७८	१	०	१७९	३	२	०	५	८८	१४	४	१०६	२९०
१२	खोटाङ	०	०	०	०	६	०	०	६	२५७	१४	७	२७८	२८४
१३	ओखलढुङ्गा	०	०	०	०	२	०	०	२	१६२	९	२	१७३	१७५
१४	उदयपुर	६७	०	०	६७	०	०	०	०	२८९	१७	३६	३४२	४०९
	निर्देशनालय (प्रदेश नं. १)	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	१
१५	सिराहा	३१	०	०	३१	९	०	०	९	१०८०	१२	१५	११०७	११४७
१६	सप्तरी	०	०	०	०	०	०	०	०	३८३	१२	०	३९५	३९५
१७	महोत्तरी	१०	०	०	१०	०	०	०	०	५२०	४	६	५३०	५४०
१८	धनुषा	४०२	३	०	४०५	०	०	०	०	४०९	१२	५४	४७५	८८०
१९	सर्लाही	०	०	०	०	०	०	०	०	८९१	६	६	९०३	९०३
२०	बारा	०	०	०	०	०	०	०	०	८०५	९	१२	८२६	८२६
२१	पर्सा	०	०	०	०	०	०	०	०	१०१२	१६	४१	१०६९	१०६९
२२	रौतहट	०	०	०	०	०	०	०	०	६६५	१३	४	६८२	६८२
२३	सिन्धुली	१	०	०	१	५	१	०	६	९३७	२६	२८	९९१	९९८

लघु, घरेलु तथा साना उद्योग तथ्याङ्क (उद्योग विभाग) २०७७/०७८

सि.नं.	जिल्ला	लघु				घरेलु				साना				कुल जम्मा
		प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	
२४	रामेछाप	०	०	०	०	०	०	०	०	३७३	२९	३९	४४१	४४१
२५	दोलखा	१५	०	०	१५	०	०	०	०	३८८	२४	१०	४२२	४३७
२६	चितवन	१०६३	२२	०	१०८५	२	०	०	२	२२८	३३	१००	३६१	१४४८
२७	मकवानपुर	२०९	३	०	२१२	०	०	०	०	९५२	३६	६४	१०५२	१२६४
२८	काठमाडौं	१५५९	२१	१	१५८१	५०	२	१	५३	१०५०	१४३	८०९	२००२	३६३६
२९	ललितपुर	२४५	८	०	२५३	४२	१	६	४९	५२४	३६	११७	६७७	९७९
३०	भक्तपुर	४२	०	०	४२	०	०	०	०	५७१	३०	९४	६९५	७३७
३१	काभ्रेपलान्चोक	१७	०	०	१७	०	०	०	०	९९२	६८	७१	११३१	११४८
३२	सिन्धुपाल्चोक	०	०	०	०	३	०	०	३	२०८	७	१०	२२५	२२८
३३	न'वाकोट	२७०	०	०	२७०	१	०	०	१	४८३	११	६	५००	७७१
३४	रसुवा	०	०	०	०	०	०	०	०	२०८	१०	१०	२२८	२२८
३५	धादिङ्ग	३०४	०	१	३०५	०	०	०	०	३७०	०	८	३७८	६८३
३६	कास्की	२८	०	०	२८	०	०	०	०	१३८२	६२	६९	१५१३	१५४१
३७	लमजुङ्ग	५	०	०	५	१	०	०	१	६३८	१८	७	६६३	६६९
३८	तनहुँ	५	०	०	५	९	०	०	९	१२३१	१९	१०	१२६०	१२७४
३९	मनाङ्ग	०	०	०	०	०	०	०	०	३८	१२	१५	६५	६५
४०	गोरखा	०	०	०	०	०	०	०	०	७४७	२६	२	७७५	७७५
४१	स्याङ्जा	६	०	०	६	२	०	०	२	८०१	२	१२	८१५	८२३
४२	बागलुङ्गा	५	०	०	५	०	०	०	०	६९	२	४	७५	८०
४३	मुस्ताङ्ग	०	०	०	०	१	०	०	१	९५	५	०	१००	१०१
४४	म्याग्दी	०	०	०	०	०	०	०	०	१८१	७	१	१८९	१८९
४५	नवलपुर (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)	०	०	०	०	०	०	०	०	४४३	८४	१९	५४६	५४६
४६	पर्वत	०	०	०	०	०	०	०	०	३००	२	८	३१०	३१०
४७	कपिलवस्तु	९	०	०	९	०	०	०	०	१००३	२४	११	१०३८	१०४७
४८	पाल्पा	०	०	०	०	०	०	०	०	३६२	३७	८	४०७	४०७
४९	अर्घाखाची	२	०	०	२	४	०	०	४	२१६	८	११	२३५	२४१
५०	गुल्मी	०	०	०	०	०	०	०	०	५२२	०	०	५२२	५२२
५१	परासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम)	६	०	०	६	०	०	०	०	९९७	९६	२२	१११५	११२१

सि.नं.	जिल्ला	लघु				घरेलु				साना				कुल जम्मा
		प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	
५२	रुपन्देही	१	०	०	१	४	०	०	४	११००	८९	१११	१३००	१३०५
५३	रोल्पा	०	०	०	०	०	०	०	०	२२०	८	५	२३३	२३३
५४	रुकुम पूर्व	६	१	०	७	०	०	०	०	५८	०	२	६०	६७
५५	दाङ्ग	८	०	०	८	०	०	०	०	६४७	४६	३०	७२३	७३१
५६	प्युठान	०	०	०	०	०	०	०	०	१८०	१०	४	१९४	१९४
५७	बाँके	०	०	०	०	०	०	०	०	९८२	२४	३४	१०४०	१०४०
५८	बर्दिया	०	०	०	०	०	०	०	०	८०४	२०	११	८३५	८३५
५९	रुकुम पश्चिम	१६	०	०	१६	०	०	०	०	१७०	२	१९	१९१	२०७
६०	सल्यान	०	०	०	०	०	०	०	०	२५३	२	४	२५९	२५९
६१	सुर्खेत	०	०	०	०	०	०	०	०	९२८	४१	२२	९९१	९९१
६२	दैलेख	०	०	०	०	०	०	०	०	४२६	८	३	४३७	४३७
६३	जाजरकोट	०	०	०	०	२३	०	२	२५	३०१	६	३	३१०	३३५
६४	कालिकोट	०	०	०	०	१	०	०	१	२४३	५	३	२५१	२५२
६५	मुगु	०	०	०	०	१	०	०	१	५०	१०	५	६५	६६
६६	हुम्ला	२	०	०	२	०	०	०	०	४५४	८	१	४६३	४६५
६७	जुम्ला	४९	०	०	४९	०	०	०	०	२६१	७	८	२७६	३२५
६८	डोल्पा	२१	०	०	२१	०	०	०	०	२२७	३	७	२३७	२५८
६९	बाजुरा	१५	०	०	१५	२२	०	०	२२	३१६	०	०	३१६	३३३
७०	बझाङ्ग	२३४	०	०	२३४	०	०	०	०	१५६	४	२	१६२	३९६
७१	अछाम	३	०	०	३	०	०	०	०	५०५	१	०	५०६	५०९
७२	डोटी	०	०	०	०	४	०	०	४	२६३	२	२	२६७	२७१
७३	कैलाली	१	०	०	१	०	०	०	०	१०१९	४५	४३	११०७	११०८
७४	कञ्चनपुर	०	०	०	०	०	०	०	०	७३४	८	१४	७५६	७५६
७५	डडेलधुरा	४३८	२	०	४४०	५८	८	४	७०	०	०	०	५१०	५१०
७६	बैतडी	२९	०	०	२९	६८	०	०	६८	७०९	५	२	७१६	८१३
७७	दार्चुला	६	०	०	६	२	०	०	२	४१८	६	१	४२५	४३३
<b>जम्मा</b>		<b>६००१</b>	<b>७२</b>	<b>३</b>	<b>६०७६</b>	<b>४४४</b>	<b>१४</b>	<b>१४</b>	<b>४७२</b>	<b>३८४३८</b>	<b>१५८१</b>	<b>२२८७</b>	<b>४२३०६</b>	<b>४८८५४</b>

तालिका नं. ११.२  
आ.व. ०७६/७७ मा दर्ता भएका  
लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको विवरण  
(वर्गको आधारमा)

११.२ आ.व. ०७६/७७ मा ७७ जिल्लामा दर्ता भएका लघु,घरेलु तथा साना उद्योगहरूको विवरण (वर्गको आधारमा)

सि.नं.	जिल्ला	उत्पादन मूलक	उर्जा मूलक	कृषि तथा वनजन्य	पर्यटन	खनिज	सेवा	पूर्वाधार	सुचना तथा प्रविधि	जम्मा
१	ताप्लेजुङ	१५	१	९२	१०	०	१९	१०	५	१५२
२	पाँचथर	६	०	१८२	०	०	६०	८	०	२५६
३	इलाम	८	०	३४७	३४	०	३८	३४	१	४६२
४	भापा	२३३	०	५८६	३	०	३६४	१२	०	११९८
५	मोरङ	२७९	०	६५४	३६	०	३०४	४४	०	१३१७
६	सुनसरी	२२१	०	४२७	८४	०	२४०	४८	०	१०२०
७	धनकुटा	१६	०	२५८	८२	०	३९	०	२	३९७
८	तेह्रथुम	६	०	९५	०	०	१९	०	०	१२०
९	भोजपुर	६	०	२८१	०	०	४३	४	०	३३४
१०	संखुवासभा	५	०	८४	११	०	२५	१४	०	१३९
११	सोलुखुम्बु	११	०	२३७	१	०	४१	०	०	२९०
१२	खोटाङ	६	०	१७३	०	०	१०५	०	०	२८४
१३	ओखलढुङ्गा	५	०	१२७	१	०	४१	१	०	१७५
१४	उदयपुर	३४	०	१८८	२४	०	११४	४९	०	४०९
	निर्देशनालय (प्रदेश नं. १)	०	०	१	०	०	०	०	०	१
१५	सिराहा	१२७	०	४९०	०	०	५३०	०	०	११४७
१६	सप्तरी	५३	०	१८२	६०	०	१००	०	०	३९५
१७	महोत्तरी	६३	०	२०१	०	०	२०५	७१	०	५४०
१८	धनुषा	९४	०	३४५	९०	०	३४७	०	४	८८०
१९	सर्लाही	३५१	०	१९१	१०३	०	१६९	८९	०	९०३
२०	बारा	७६	०	४००	०	०	३५०	०	०	८२६
२१	पर्स	१६०	०	२४०	०	०	६६९	०	०	१०६९
२२	रौतहट	८९	०	३५८	८७	०	१४८	०	०	६८२
२३	सिन्धुली	४७	०	६०७	०	०	३४४	०	०	९९८
२४	रामेछाप	५	०	२३८	८	०	१९०	०	०	४४१
२५	दोलखा	२१	०	२७१	८२	०	६३	०	०	४३७
२६	चितवन	२१२	०	८५८	१९०	०	१८५	०	३	१४४८
२७	मकवानपुर	११४	०	६०४	०	०	५४३	३	०	१२६४
२८	काठमाडौं	७६९	०	३१७	२०५	०	२१६३	१७१	११	३६३६

सि.नं.	जिल्ला	उत्पादन मूलक	उर्जा मूलक	कृषि तथा वनजन्य	पर्यटन	खनिज	सेवा	पूर्वाधार	सुचना तथा प्रविधि	जम्मा
२९	ललितपुर	२५३	०	२६१	२८	०	४२७	१	९	९७९
३०	भक्तपुर	१७१	०	१४३	९५	०	२५६	७२	०	७३७
३१	काभ्रेपलान्चोक	९४	०	५७४	१९५	०	२८०	०	५	११४८
३२	सिन्धुपाल्चोक	२६	०	१०२	३६	०	६४	०	०	२२८
३३	नुवाकोट	३१	०	३८०	१९५	०	१६३	२	०	७७१
३४	रसुवा	१	०	१७३	१८	०	१२	२४	०	२२८
३५	धादिङ्ग	२६	०	३६४	३६	०	२०५	५२	०	६८३
३६	कास्की	१९१	०	४१०	५९६	०	३३५	०	९	१५४१
३७	लमजुङ्ग	२४	०	३८२	०	०	२५०	१३	०	६६९
३८	तनहुँ	७७	०	५०३	४२२	०	२६४	८	०	१२७४
३९	मनाङ्ग	१६	०	२२	५	०	२२	०	०	६५
४०	गोरखा	२१	०	३११	३४३	०	९२	८	०	७७५
४१	स्याङ्जा	६२	०	३४१	१३१	०	२८६	०	३	८२३
४२	बागलुङ्ग	९	०	४२	९	०	२०	०	०	८०
४३	मुस्ताङ्ग	२	०	५४	३६	०	८	१	०	१०१
४४	म्याग्दी	१७	०	११२	२३	०	३७	०	०	१८९
४५	नवलपरासी व.सु.पू.	९८	०	१६४	६८	०	२१४	२	०	५४६
४६	पर्वत	२१	०	१६२	७७	०	४१	९	०	३१०
४७	कपिलवस्तु	६६	०	४२२	१	०	५५६	२	०	१०४७
४८	पाल्पा	३१	०	१६५	५०	०	१५५	६	०	४०७
४९	अर्घाखाँची	१२	०	१८४	२१	०	५	७	१२	२४१
५०	गुल्मी	४८	०	३२३	६६	०	८०	०	५	५२२
५१	परासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम)	११०	०	४०८	३१५	०	२८८	०	०	११२१
५२	रुपन्देही	३७२	०	३९५	१६३	०	३७५	०	०	१३०५
५३	रोल्पा	१६	०	१३६	४८	०	३२	१	०	२३३
५४	रुकुम पुर्व	५	०	४९	६	०	७	०	०	६७
५५	दाङ्ग	११९	०	३७०	९२	०	१५०	०	०	७३१
५६	प्यूठान	९	०	१२७	२६	०	३०	२	०	१९४
५७	बाँके	१९०	०	३९९	२०५	०	२४६	०	०	१०४०
५८	बर्दिया	५८	०	४०२	२२५	०	१५०	०	०	८३५
५९	रुकुम पश्चिम	२७	०	८८	८	०	५१	३२	१	२०७
६०	सल्यान	२४	०	१४४	३७	०	५३	१	०	२५९
६१	सुर्खेत	१३१	०	४२९	०	०	४२१	१०	०	९९१
६२	दैलेख	३२	०	२५९	८९	०	५७	०	०	४३७

लघु, घरेलु तथा साना उद्योग तथ्याङ्क (उद्योग विभाग) २०७७/०७८

सि.नं.	जिल्ला	उत्पादन मूलक	उर्जा मूलक	कृषि तथा वनजन्य	पर्यटन	खनिज	सेवा	पूर्वाधार	सुचना तथा प्रविधि	जम्मा
६३	जाजरकोट	२३	०	२२४	२४	१	६३	०	०	३३५
६४	कालिकोट	१८	०	६६	०	०	११३	५५	०	२५२
६५	मुगु	५	०	३५	९	०	१७	०	०	६६
६६	हुम्ला	१	०	४१७	१८	०	१४	१५	०	४६५
६७	जुम्ला	२६	०	१३६	७४	०	८८	१	०	३२५
६८	डोल्पा	२०	०	११७	०	०	१२०	०	१	२५८
६९	बाजुरा	९	०	१७८	०	०	१६६	०	०	३५३
७०	बझाङ्ग	२३	०	२९४	०	०	७५	४	०	३९६
७१	अछाम	५	०	२८६	०	०	१९३	१७	८	५०९
७२	डोटी	३	०	२००	०	०	६८	०	०	२७१
७३	कैलाली	१८८	०	५२०	१	०	३९९	०	०	११०८
७४	कञ्चनपुर	६४	०	५९२	०	०	९८	०	२	७५६
७५	डडेलधुरा	२०	०	४०९	१४	०	६७	०	०	५१०
७६	बैतडी	५५	०	५२०	८१	०	१५७	०	०	८१३
७७	दार्चुला	१३	०	२६९	०	०	१५१	०	०	४३३
	जम्मा	५८९५	१	२२०९७	४९९७	१	१४८७९	९०३	८१	४८८५४

तालिका नं. १२

आ.व.०७७/७८ मा दर्ता भएका

लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको विवरण

(कानूनी स्वरूपको आधारमा)

१२.१ आ.व. ०७७/७८ मा ७७ जिल्लामा दर्ता भएका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको विवरण (कानूनी स्वरूपको आधारमा)

सि.नं.	जिल्ला	लघु				घरेलु				साना				कुल जम्मा
		प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	
१	ताप्लेजुङ	७	२	०	९	०	०	०	०	२३७	७	३	२४७	२५६
२	पाचथर	२	१	०	३	५	०	०	५	३५६	११	३१	३९८	४०६
३	इलाम	२	०	०	२	९	०	०	९	९९२	२७	२६	१०४५	१०५६
४	भापा	९	०	०	९	१	०	५३	५४	२८४१	१३२	७४	३०४७	३११०
५	मोरङ	०	०	०	०	०	०	०	०	२७७०	८८	७१	२९२९	२९२९
६	सुनसरी	०	०	०	०	०	०	०	०	१९१९	६४	३३	२०१६	२०१६
७	धनकुटा	५९	०	०	५९	०	०	०	०	६५९	३	११	६७३	७३२
८	तेह्रथुम	०	०	०	०	२१	१	०	२२	१२९	२	०	१३१	१५३
९	भोजपुर	३६५	०	०	३६५	०	०	०	०	२३१	९	०	२४०	६०५

सि.नं.	जिल्ला	लघु				घरेलु				साना				कुल जम्मा
		प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	
१०	संखुवासभा	०	०	०	०	०	०	०	०	३९२	८	८५	४८५	४८५
११	सोलुखुम्बु	८४	०	०	८४	०	०	०	०	६५६	२८	१८	७०२	७८६
१२	खोटाङ	०	०	०	०	१०	१	०	११	५६९	१८	१०	५९७	६०८
१३	ओखलढुङ्गा	०	०	०	०	१	०	०	१	४४६	४	२	४५२	४५३
१४	उदयपुर	१६	०	०	१६	१	०	०	१	८४३	३७	२९	९०९	९२६
	निर्देशनालय (प्रदेश नं. १)	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	६	६	६
१५	सिराहा	०	०	०	०	०	०	०	०	१६२०	४७	३१	१६९८	१६९८
१६	सप्तरी	०	०	०	०	०	०	०	०	७८७	१३	१२	८१२	८१२
१७	महोत्तरी	१०	०	०	१०	०	०	०	०	१४३८	२७	३१	१४९६	१५०६
१८	धनुषा	१०५७	५	१	१०६३	२	०	०	२	६१६	२०	१०३	७३९	१८०४
१९	सर्लाही	०	०	०	०	०	०	०	०	२०८४	५	४	२०९३	२०९३
२०	बारा	११	०	०	११	०	०	०	०	१५३०	१६	१९	१५६५	१५७६
२१	पर्सा	०	०	०	०	०	०	०	०	१३४०	२६	४३	१४०९	१४०९
२२	रौतहट	१६	०	०	१६	०	०	०	०	१६७२	१७	२३	१७१२	१७२८
२३	सिन्धुली	०	०	०	०	४	०	०	४	९१२	२५	१८	९५५	९५९
२४	रामेछाप	०	०	०	०	०	०	०	०	२५४	३०	२५	३०९	३०९
२५	दोलखा	७७३	०	०	७७३	२	०	०	२	२	८८	१०	१००	८७५
२६	चितवन	१६८	९	०	१७७	१६	०	०	१६	२०४४	७२	८७	२२०३	२३९६
२७	मकवानपुर	०	०	०	०	०	०	०	०	१६२०	४७	३१	१६९८	१६९८
२८	काठमाडौं	८	४	४	१६	१७५	८	८	१९१	२४६४	१३६	७६१	३३६१	३५६८
२९	ललितपुर	०	०	०	०	९२	५	१	९८	७२७	४५	९७	८६९	९६७
३०	भक्तपुर	७२२	०	०	७२२	०	०	०	०	९५	४०	१७७	३१२	१०३४
३१	काभ्रेपलान्चोक	३७	३	०	४०	०	०	०	०	११०२	१३३	०	१२३५	१२७५
३२	सिन्धुपाल्चोक	०	०	०	०	०	०	०	०	१४८	२०	९	१७७	१७७
३३	न'वाकोट	०	०	०	०	०	०	०	०	८५७	२३	०	८८०	८८०
३४	रसुवा	०	०	०	०	०	०	०	०	१६७	९	८	१८४	१८४
३५	धादिङ्ग	०	०	०	०	०	०	०	०	९०९	१७	२०	९४६	९४६
३६	कास्की	९	०	०	९	०	०	०	०	३०८५	७४	६५	३२२४	३२३३
३७	लमजुङ्ग	०	०	०	०	०	०	०	०	९४१	२५	४	९७०	९७०
३८	तनहुँ	०	०	०	०	१०	०	०	१०	१९६६	१९	६	१९९१	२००१
३९	मनाङ्ग	०	०	०	०	०	०	०	०	३२	१२	६	५०	५०

लघु, घरेलु तथा साना उद्योग तथ्याङ्क (उद्योग विभाग) २०७७/०७८

सि.नं.	जिल्ला	लघु				घरेलु				साना				कुल जम्मा
		प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	
४०	गोरखा	०	०	०	०	०	०	०	०	८२१	२६	१४३	९९०	९९०
४१	स्याङ्जा	०	०	०	०	१२०	४०	०	१६०	१०५०	७९	९१	१२२०	१३८०
४२	बागलुङ्गा	०	०	०	०	०	०	०	०	२९९	९	२	३१०	३१०
४३	मुस्ताङ्ग	०	०	०	०	०	०	०	०	२१८	०	२	२२०	२२०
४४	म्याग्दी	०	०	०	०	०	०	०	०	४८६	१३	८	५०७	५०७
४५	नवलपुर (वर्दघाट सुस्ता पूर्व)	०	०	०	०	०	०	०	०	११६१	९६	१२०	१३७७	१३७७
४६	पर्वत	०	०	०	०	०	०	०	०	३७८	६	२०	४०४	४०४
४७	कपिलवस्तु	०	०	०	०	०	०	०	०	१२५०	२६	१५	१२९१	१२९१
४८	पाल्पा	०	०	०	०	०	०	०	०	५५६	४९	१४	६१९	६१९
४९	अर्घाखाची	०	०	०	०	५	०	०	५	३७७	२३	१९	४१९	४२४
५०	गुल्मी	८	०	०	८	०	०	०	०	४८०	०	०	४८०	४८८
५१	परासी (वर्दघाट सुस्ता पश्चिम)	०	०	०	०	०	०	०	०	१८७९	१९६	९२	२१६७	२१६७
५२	रुपन्देही	०	०	०	०	१	०	०	१	१४८०	९५	११८	१६९३	१६९४
५३	रोल्पा	०	०	०	०	०	०	०	०	४८२	२	२	४८६	४८६
५४	रुकुम पूर्व	१	०	०	१	०	०	०	०	२१४	१	१	२१६	२१७
५५	दाङ्ग	०	०	०	०	०	०	०	०	२०५७	९५	३२	२१८४	२१८४
५६	प्युठान	०	०	०	०	०	०	०	०	४७३	१२	३२	५१७	५१७
५७	बाँके	०	०	०	०	०	०	०	०	२२१३	४९	७९	२३४१	२३४१
५८	बर्दिया	०	०	०	०	०	०	०	०	१२२४	१५	१०	१२४९	१२४९
५९	रुकुम पश्चिम	१	०	०	१	०	०	०	०	३०५	६	६	३१७	३१८
६०	सल्यान	४५	०	०	४५	०	०	०	०	२९२	२	८	३०२	३४७
६१	सुर्खेत	०	०	०	०	०	०	०	०	१७१०	४९	१३	१७७२	१७७२
६२	दैलेख	०	०	०	०	०	०	०	०	१००३	१३	१२	१०२८	१०२८
६३	जाजरकोट	०	०	०	०	११	०	०	११	५५३	६	१	५६०	५७१
६४	कालिकोट	३८	०	०	३८	७४	३	६	८३	१६८	१	४	१७३	२९४
६५	मुगु	०	०	०	०	१२	०	०	१२	२१०	१०	६	२२६	२३८
६६	हुम्ला	०	०	०	०	०	०	०	०	५५९	३७	०	५९६	५९६
६७	जुम्ला	०	०	०	०	०	०	०	०	६९०	२३	०	७१३	७१३
६८	डोल्पा	२	०	०	२	०	०	०	०	४१२	१	९	४२२	४२४
६९	बाजुरा	४७	०	०	४७	९६	०	०	९६	३५१	०	०	३५१	४९४

सि.नं.	जिल्ला	लघु				घरेलु				साना				कुल जम्मा
		प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.	जम्मा	
७०	बझाङ्ग	४३३	३०५	१३	७५१	०	०	०	०	०	०	०	०	७५१
७१	अछाम	१०	०	०	१०	०	०	०	०	४६६	०	०	४६६	४७६
७२	डोटी	४	०	०	४	८८	०	०	८८	६४९	५	१	६५५	७४७
७३	कैलाली	२९	०	०	२९	१८७४	३३	२४	१९३१	९१३	४६	४९	१००८	२९६८
७४	कञ्चनपुर	४	०	०	४	०	०	०	०	२०७३	२६	१७	२११६	२१२०
७५	डडेलधुरा	८८३	१७	०	९००	५१	३	०	५४	४	२	२	८	९६२
७६	वैतडी	०	५	०	५	४२८	०	०	४२८	१६१	०	०	१६१	५९४
७७	दार्चुला	६	०	०	६	२	०	०	२	४१८	६	१	४२५	४३३
जम्मा		४८६६	३५१	१८	५२३५	३१११	९४	९२	३२९७	६९४८७	२४४९	२११८	७४८५४	८३३६६

१२.२ आ.व. ०७७/७८ मा ७७ जिल्लामा दर्ता भएका लघु,घरेलु तथा साना उद्योगहरूको विवरण (वर्गको आधारमा)

सि.नं.	जिल्ला	उत्पादन मूलक	उर्जा मूलक	कृषि तथा वनजन्य	पर्यटन	खनिज	सेवा	पूर्वाधार	सुचना तथा प्रविधि	जम्मा
१	ताप्लेजुङ	२	०	२०३	२०	०	१३	१५	३	२५६
२	पाँचथर	१२	०	२९५	०	०	६०	३९	०	४०६
३	इलाम	२६	०	८६३	७३	०	४२	५०	२	१०५६
४	झापा	३७१	०	१९०३	४	०	७९६	३६	०	३९१०
५	मोरङ	६३०	०	१८०३	८	०	४४६	४२	०	२९२९
६	सुनसरी	२९४	०	१०३०	२२४	०	३९७	७१	०	२०१६
७	धनकुटा	१९	०	५८७	५९	०	६२	०	५	७३२
८	तेह्रथुम	६	०	१२८	०	०	१९	०	०	१५३
९	भोजपुर	७	०	५२८	२२	०	३५	१३	०	६०५
१०	संखुवासभा	१४	०	३७७	२६	०	४०	२८	०	४८५
११	सोलुखुम्बु	३३	०	५९२	०	०	१४४	१७	०	७८६
१२	खोटाङ	१२	०	४९४	०	०	१०२	०	०	६०८
१३	ओखलढुङ्गा	१०	०	३५७	३७	०	४९	०	०	४५३
१४	उदयपुर	९९	०	५७२	५	०	२१३	३४	३	९२६
निर्देशनालय (प्रदेश नं. १)		२	०	३	०	०	१	०	०	६
१५	सिराहा	१४३	०	१२२८	०	०	३२७	०	०	१६९८
१६	सप्तरी	१११	०	४६०	५३	०	१८८	०	०	८१२
१७	महोत्तरी	५१२	०	४८८	०	०	४४१	६५	०	१५०६
१८	धनुषा	१४६	०	१००९	१३४	०	५१३	०	२	१८०४
१९	सर्लाही	१०५१	०	५९१	१०६	०	३४५	०	०	२०९३
२०	बारा	२३२	०	९१७	०	०	४२७	०	०	१५७६

लघु, घरेलु तथा साना उद्योग तथ्याङ्क (उद्योग विभाग) २०७७/०७८

सि. नं.	जिल्ला	उत्पादन मूलक	उर्जा मूलक	कृषि तथा वनजन्य	पर्यटन	खनिज	सेवा	पूर्वाधार	सुचना तथा प्रविधि	जम्मा
२१	पर्सा	२४५	०	४६२	०	०	७०२	०	०	१४०९
२२	रौतहट	२२३	०	९७६	१४१	०	३८८	०	०	१७२८
२३	सिन्धुली	२८	०	७५३	०	०	१७८	०	०	९५९
२४	रामेछाप	४	०	२३९	२	०	६४	०	०	३०९
२५	दोलखा	१७	०	६८७	७८	०	९३	०	०	८७५
२६	चितवन	२४५	१	१७०२	१५८	०	२९०	०	०	२३९६
२७	मकवानपुर	१४३	०	१२२८	०	०	३२७	०	०	१६९८
२८	काठमाडौं	८१८	५	४३९	७६	०	२११६	११२	२	३५६८
२९	ललितपुर	२७२	०	३४६	१०	०	३३२	०	७	९६७
३०	भक्तपुर	२३१	०	३५०	१०३	०	२६९	८१	०	१०३४
३१	काभ्रेपलान्चोक	९७	०	५२९	३८५	०	२६१	०	३	१२७५
३२	सिन्धुपाल्चोक	२१	०	९८	१३	०	४५	०	०	१७७
३३	नुवाकोट	१०५	०	३१३	१२८	०	३३४	०	०	८८०
३४	रसुवा	२	०	१५१	११	०	१०	१०	०	१८४
३५	धादिङ्ग	३२	१	७४१	७०	०	८१	१९	२	९४६
३६	कास्की	३०५	०	१३८०	८३०	०	७१२	०	६	३२३३
३७	लमजुङ्ग	३५	०	६६५	०	०	२५५	१५	०	९७०
३८	तनहुँ	१२९	०	१२१९	३२३	०	३११	१९	०	२००१
३९	मनाङ्ग	१६	०	१२	४	०	१८	०	०	५०
४०	गोरखा	४४	०	३६२	३४३	०	२३२	९	०	९९०
४१	स्याङ्जा	१६९	०	५९४	२९५	०	३२०	०	२	१३८०
४२	बागलुङ्ग	४१	०	१६५	५०	०	५४	०	०	३१०
४३	मुस्ताङ्ग	०	०	१८६	२०	२	७	५	०	२२०
४४	म्याग्दी	३१	०	३७०	३३	०	७३	०	०	५०७
४५	नवलपरासी व.सु.पू	१६८	०	५८७	२९८	०	३१९	५	०	१३७७
४६	पर्वत	४४	०	२४७	५६	०	४९	७	१	४०४
४७	कपिलवस्तु	७७	०	८९०	११	०	३१३	०	०	१२९१
४८	पाल्पा	७९	०	२२३	११९	०	१९४	४	०	६१९
४९	अर्घाखाँची	४५	०	३००	१७	०	४३	१९	०	४२४
५०	गुल्मी	२१	०	१९८	२११	०	५८	०	०	४८८
५१	परासी (वर्दघाट सुस्ता पश्चिम)	१४०	०	१५५७	०	०	४७०	०	०	२१६७
५२	रुपन्देही	४३५	०	८७४	१६४	०	२२१	०	०	१६९४
५३	रोल्पा	३२	०	३७४	२६	१	५०	३	०	४८६

सि.नं.	जिल्ला	उत्पादन मूलक	उर्जा मूलक	कृषि तथा वनजन्य	पर्यटन	खनिज	सेवा	पूर्वाधार	सुचना तथा प्रविधि	जम्मा
५४	रुकुम पुर्व	८	०	१६८	८	०	३२	१	०	२१७
५५	दाङ्ग	२०७	०	१५१२	१६८	०	२९७	०	०	२१८४
५६	प्यूठान	४६	०	३३०	५३	०	६९	१९	०	५१७
५७	बाँके	३१४	०	१२७३	३०२	०	४५२	०	०	२३४१
५८	बाँदिया	९९	०	९२२	९२	०	१३६	०	०	१२४९
५९	रुकुम पश्चिम	३६	०	१९२	३७	०	४१	१२	०	३१८
६०	सल्यान	२८	०	१६४	५३	०	७१	३१	०	३४७
६१	सुर्खेत	१८६	०	९५३	०	०	६२४	९	०	१७७२
६२	दैलेख	३४	०	७७६	९८	०	१२०	०	०	१०२८
६३	जाजरकोट	१८	०	४६०	२३	०	७०	०	०	५७१
६४	कालिकोट	२	०	१७४	३९	०	६३	१५	१	२९४
६५	मुगु	१६	०	१७९	१८	०	२०	३	२	२३८
६६	हुम्ला	१	०	५५२	०	०	२५	१८	०	५९६
६७	जुम्ला	२	०	६३४	३४	०	४१	२	०	७१३
६८	डोल्पा	५	०	३२५	०	०	९४	०	०	४२४
६९	वाजुरा	१८	०	३०३	०	०	१७१	०	२	४९४
७०	बझाङ्ग	३१	०	५६५	०	०	१५०	३	२	७५१
७१	अछाम	२३	०	३०७	०	०	११५	३१	०	४७६
७२	डोटी	२२	०	५९२	२	०	११९	१२	०	७४७
७३	कैलाली	३२७	०	१९२१	३	०	७१७	०	०	२९६८
७४	कञ्चनपुर	१६१	०	१३८५	०	०	५७२	०	२	२१२०
७५	डडेलधुरा	४५	०	७५८	०	०	१५९	०	०	९६२
७६	वैतडी	११	०	४९३	१७	०	६०	१२	१	५९४
७७	दार्चुला	१३	०	२६९	०	०	१५१	०	०	४३३
जम्मा		९६७९	७	४८८५२	५६९३	३	१८२१८	८८६	४८	८३३८६

माथि तालिकाहरुमा आ.व. २०७६/०७७ मा दर्ता भएका कुल उद्योगहरु ४८८५४ मध्ये सबैभन्दा बढी कृषि तथा वनजन्य उद्योग २२०९७ वटा रहेकोमा आ.व. २०७७/०७८ मा दर्ता भएका कुल उद्योगहरु ८३३८६ मध्ये सबैभन्दा बढी कृषि तथा वनजन्य उद्योग ४८८५२ वटा दर्ता भएको देखिन्छ ।

तालिका नं. १३

१३.१ आ.व. ०७६/७७ मा ७७ जिल्लामा दर्ता भएका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगका उद्यमी, प्रस्तावित रोजगारी र लगानी सम्बन्धी संख्यात्मक विवरण

पूँजी रु (हजारमा)

सि.नं.	जिल्ला	उद्योग दर्ता संख्या	स्थिर पुजी	चालू पूँजी	कूल पूँजी	उद्यमी			रोजगारी		
						महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
१	ताप्लेजुड	१५२	१२२२०१	८२४०९	२०४६१०	४९	१३३	१८२	३५०	४५५	८०५
२	पाचथर	२५६	२९०५३९	१९८०२०	४८८५५९	२६	५८	८४	४०८	४९१	८९९
३	इलाम	४६२	६०५६६९	३७६४१८	९८२०८७	२५९	२२६	४८५	८७३	१०८०	१९५३
४	भक्रापा	११९८	१०४८३२३	१८०५५१२	२८५३८३५	४६४	९९३	१४५७	१०४३	१७४३	२७८६
५	मोरङ	१३१७	३२२९५९०	१०९३२४७	४३२२८३७	६३३	८९०	१५२३	१२२४	२२४९	३४७३
६	सुनसरी	१०२०	१२६९१५२	८८६८१२	२१५५९६४	४९३	६६४	११५७	१५१२	३०५२	४५६४
७	धनकुटा	३९७	२९४२५६	१४७५८६	४४१८४२	१९९	१९७	३९६	६१९	७९६	१४१५
८	तेह्रथुम	१२०	५८७९९	६३२१५	१२२०१४	६३	५७	१२०	२१०	२२७	४३७
९	भोजपुर	३३४	८६७४९	१०८६३५	१९५३८४	९१	२५२	३४३	३८८	३७२	७६०
१०	संखुवासभा	१३९	५७७४५	५३३८५	११११३०	३९	१०१	१४०	१९८	२३५	४३३
११	सोलुखुम्बु	२९०	१२१५०१	३०३९९६	४२५४९७	६३	२९४	३५७	७९०	८०६	१५९६
१२	खोटाङ	२८४	२६५५०८	१३७४२४	४०२९३२	१७०	१४५	३१५	४७९	६०४	१०८३
१३	ओखलढुङ्गा	१७५	८०९९३	११८९५७	१९९९५४	४७	१४३	१९०	१९०	२८८	४७८
१४	उदयपुर	४०९	३६२५२६	७३५०७९	१०९७०५	१४०	२८४	४२४	१६३	१०२९	११९२
निर्देशनालय (प्रदेश नं. १)		१	४५९५०	२४०५०	७००००	२	२२	२४	२	११	१३
१५	सिराहा	११४७	१०६७७५८	९१३७२	१९८१४७०	७६६	४०३	११६९	१५२	३५११	३७४३
१६	सप्तरी	३९५	२९१२९९	१४५६२८	४३६९२७	१०५	२९०	३९५	४६३	९०४	१३६७
१७	महोत्तरी	५४०	११३४०६४	२६५८६१	१३९९९२५	८४	२८५	३६९	१०४	१०९५	११९९
१८	धनुषा	८८०	११०५९१८	११३०४७७	२२३६३९५	२४१	६६३	९०४	४९	४२७४	४३२३
१९	सर्लाही	९०३	९३६९९५	७९८६१४	१७३५६०९	२१५	५०१	७१६	१२०१	२३११	३५१२
२०	बारा	८२६	१००२७९८	५५२६३५	१५५५४३३	३००	५३८	८३८	२०००	२१५६	४१५६
२१	पर्सा	१०६९	११६४२९१	६४०५००	१८०४९९१	१९४	९०६	११००	६३२	४८७१	५५०३
२२	रौतहट	६८२	६२९२१५	८४६७७९	१४९५९९४	१७२	५३०	७०२	२१११	१४४५	३५५६
२३	सिन्धुली	९९८	१०३४८१२	९५२५४३	१९८७३५५	५८५	४४२	१०२७	११९८	१६२२	२८२०
२४	रामेछाप	४४१	४६४२५५	३८५६९५	८४९९५०	२०२	३४०	५४२	७२८	९४५	१६७३
२५	दोलखा	४३७	४२००५७	३५४२०३	७७४२६०	२८०	१९३	४७३	५७३	८४९	१४२२
२६	चितवन	१४४८	२०३९५३७	१४९३५२९	३५३३०६६	५६६	१२१३	१७७९	४६०३	३५५८	८१६१
२७	मकवानपुर	१२६४	१८७९९११	६४७३९९	२५२७३१०	६४४	९०८	१५५२	२६७०	२०७४	४७४४
२८	काठमाडौं	३६३६	३६०९८८०	२९६९४२३	६५७९३०३	३०७८	१६६७	४७४५	८९५०	५५१०	१४४६०
२९	ललितपुर	९७९	९८०४७९	१७७४७५८	२७५४२३७	४१८	५५४	९७२	२००१	३०३२	५०३३
३०	भक्तपुर	७३७	७७०८३८	८०५६२६	१५७६४६४	३९३	४७४	८६७	११४०	१४१७	२५५७
३१	काभ्रेपलान्चोक	११४८	१६७९६६१	११३४६३७	२८१४२९८	३६४	१०३७	१४०१	१९८९	२५२९	४५१८

सि.नं.	जिल्ला	उद्योग दर्ता संख्या	स्थिर पुजी	चालू पुँजी	कूल पुँजी	उद्यमी			रोजगारी		
						महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
३२	सिन्धुपाल्चोक	२२८	१०९६३०६	८८२५३७२	१९७८५६७८	१२६	१९६	३२२	७१७	७४३	१४६०
३३	नंवाकोट	७७	३७९७५४	३११४०३	६९११५७	५२०	६१५	११३५	१०४०	१२६७	२३०७
३४	रसुवा	२२८	२८३२१८	२१७६९९	५००९१७	१०३	१४३	२४६	३९६	५३८	९३४
३५	धादिङ्ग	६८३	२७५५००	३८३६५०	६५९१५०	३७	३१२	६८३	११९	३५५	४७४
३६	कास्की	१५४१	२३९४७०८	१४३०८४७	३८२५५५५	२९७	३०९	६०६	३५२	४१२	७६४
३७	लमजुङ्ग	६६९	३७३७३३	२६१११९	६३४८७२	३००	३७७	६७७	८८७	१३५६	२२४३
३८	तनहुँ	१२७४	७५५७३६	४७९९४७	१२३५६८३	५३०	८००	१३३०	१४९०	१८१८	३३०८
३९	मनाङ्ग	६५	५६३२१	२७०७५	८३३९६	१४	२०	३४	१५	१८	३३
४०	गोरखा	७७	५११५९२	२९७७०४	८०९२९६	३८७	४१६	८०३	१०७४	१८२४	२८९८
४१	स्याङ्जा	८२३	६३१५१२	२८६७०४	९१८२९६	२६४	४००	६६४	८१२	९७७	१७८९
४२	बागलुङ्ग	८०	३५६३५	२७५१५	६३१५०	१७	६९	८६	१२९	४७२	६०१
४३	मुस्ताङ्ग	१०१	१७५००	११७००	२९२००	३१	७०	१०१	१२०	१९२	३१२
४४	म्याग्दी	१८९	१७०७००	९४५००	२६५२००	४२	१६१	२०३	३६२	२४४	६०६
४५	नवलपुर (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)	५४६	२२३३९८	१११२३२	३३४६३१	९८	१३६	२३४	६९८	७२३	१४२१
४६	पर्वत	३१०	३२८५४५	२२३५३०	५५२०७५	२३०	११८	३४८	५९८	७८५	१३८३
४७	कर्णालिबस्तु	१०४७	९५७७२५	३८४०१०	१३४१७३५	४४७	७८५	१२३२	१२१६	१७२०	२९३६
४८	पाल्पा	४०७	१३१९४९	९४१९६	२२६१४५	१९७	२१०	४०७	२३९	४८७	७२६
४९	अर्घाखाँची	२४१	११६०४००	८०८५	११६८४८५	११७	३५४	४७१	४६२	४८८	९५०
५०	गुल्मी	५२२	४०६१४०	३०३४८१	७०९६२१	२३०	३२६	५५६	४२८	१०७८	१५०६
५१	परासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम)	११२१	११७०३३३	६३१४२०	१८०१७७४	४७६	६८७	११६३	१४१५	२७५६	४१७१
५२	रुपन्देही	१३०५	२५६३४१८	११७६१८२	३७३९६००	३१०	९९५	१३०५	१३७२	३९७४	५३४६
५३	रोल्पा	२३३	१०००००	८११५०	१८११५०	६१	१६७	२२८	१५६	४९२	६४८
५४	रुकुम पूर्व	६७	३३९८०	२६६५०	६०६३०	१४	५३	६७	९३	१३२	२२५
५५	दाङ्ग	७३१	६१४५९४	५९४१४८	१२०८७४२	२१२	६८६	८९८	१२४	२७७०	२८९४
५६	प्यूठान	१९४	१२३२३६	१२९२७९	२५२५१५	८६	१४९	२३५	२५९	३३४	५९३
५७	बाँके	१०४०	११९१४	११९१४	२३८२९	४५२	६१९	१०७१	२१९२	२०३२	४२२४
५८	बर्दिया	८३५	१०६४७२९	७०९७७०	१७७४४९९	४७	४०१	८७२	९१२	१११३	२०२५
५९	रुकुम पश्चिम	२०७	६२६०६	५३८९४	११६५००	४२	१७३	२१५	२७४	४३३	७०७
६०	सल्यान	२५९	१२८०५६	८६५३८०५	८७८१८६१	२५	२५९	२८४	८१	५९३	६७४
६१	सुर्खेत	९९१	४९६८६९	२३५१०९	७३१९७८	५७२	५०२	१०७४	१३१९	१६६२	२९८१
६२	दैलेख	४३७	२०६९८५	११५६७७	३२२६६२	१५६	२८१	४३७	६०५	७८५	१३९०
६३	जाजरकोट	३३५	६७६८८	४६१३०	११३८१८	०	०	०	४८४	५८३	१०६७
६४	कालिकोट	२५२	१३३५००	९४५२०	२२८०२०	२६७	२६७	५३४	२९४	२९६	५९०
६५	मुगु	६६	३१७००	४९५५०	८१२५०	९८	२१७	३१५	२००	१३३	३३३
६६	हुम्ला	४६५	१४३५४१	६६०५९	२०९६००	१५३	३२८	४८१	११३८	१२३६	२३७४
६७	जुम्ला	३२५	९७२५०	६२५५०	१५९८००	१६६	१५१	३१७	४४२	७७१	१२१३
६८	डोल्पा	२५८	२२८१००	१५३०००	३८११००	१३३	१३१	२६४	४४३	४६५	९०८

लघु, घरेलु तथा साना उद्योग तथ्याङ्क (उद्योग विभाग) २०७७/०७८

सि.नं.	जिल्ला	उद्योग दर्ता संख्या	स्थिर पुजी	चालू पुँजी	कूल पुँजी	उद्यमी			रोजगारी		
						महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
६९	वाजुरा	३५३	१०५६००	४०७००	१४६३००	१२१	२३२	३५३	३६३	६३९	१००२
७०	बन्नाङ्ग	३९६	३४७५	२३३११	५८०२६	१०५	२२५	३३०	३१०	५१५	८२५
७१	अछाम	५०९	१४४१४०	१४१३६०	२८५५००	११०	३५१	४६१	७५९	९११	१६७०
७२	डोटी	२७१	१०१०४३	७३४६३	१७४५०६	२९८	३६०	६५८	११३	१७१	२८४
७३	कैलाली	११०८	१११२७६३	५८१५०८	१६९४२७१	३८०	८६२	१२४२	५८०	३७७९	४३५९
७४	कञ्चनपुर	७५६	१७५४८५२	१२१८२२९	२९७३०८१	२५४	५१२	७६६	७३७	१७७२	२५०९
७५	डडेलधुरा	५१०	३४२६१०	२८३९१७	६२६५२७	१४८	३६२	५१०	९४९	११८९	२१३८
७६	वैतडी	८१३	१८७५९३	५०८८५१	६९६४४४	२३७	१७९	४१६	९२८	११९२	२१२०
७७	दार्चुला	४३३	२२६०५०	१५६९८०	३८३०३०	१४९	३३१	४८०	४४७	७६९	१२१६
जम्मा		४८८५४	५९५१३५४६	५१६४५८६०	११११५९४०७	२१६२	३०७००	५१८६२	६७५६	१०२६१५	१६९७७१

१३.२ आ.व. ०७७/७८ मा ७७ जिल्लामा दर्ता भएका लघु,घरेलु तथा साना उद्योगका उद्यमी, प्रस्तावित रोजगारी र लगानी सम्बन्धी संख्यात्मक विवरण

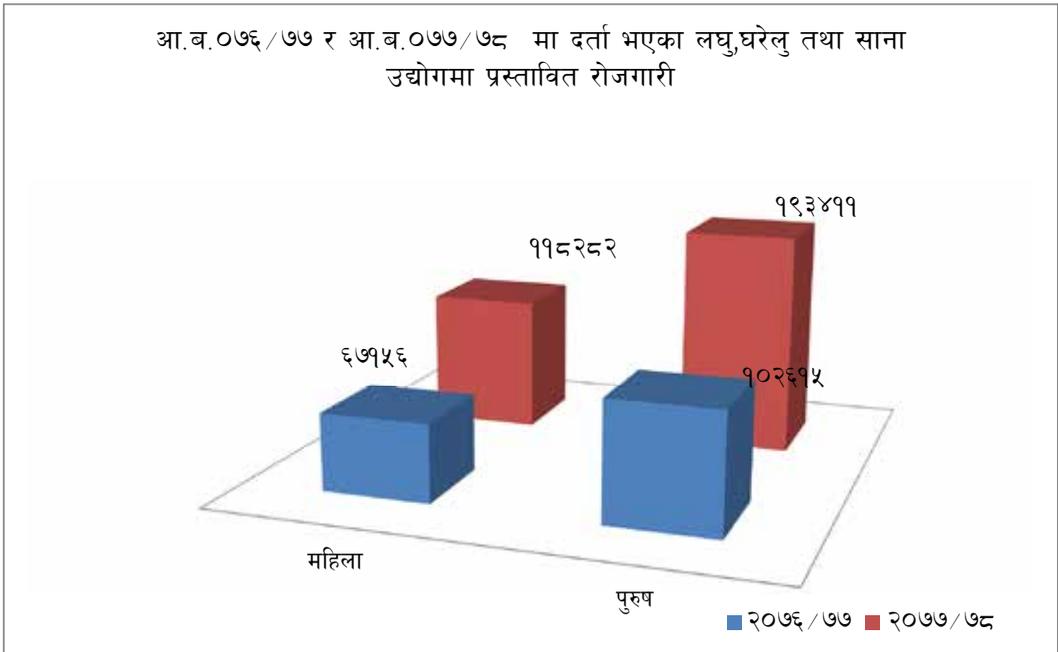
पुँजी रु (हजारमा)

सि.नं.	जिल्ला	उद्योग दर्ता संख्या	स्थिर पुजी	चालू पुँजी	कूल पुँजी	उद्यमी			रोजगारी		
						महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
१	ताप्लेजुङ	२५६	२६६,४१३	२८४,१४०	५५०,५५३	८७	२०२	२८९	६२८	८०६	१४३४
२	पााचथर	४०६	५४०,८१५	६६४,३७८	१,२०५,१९३	२९३	४०१	६९४	५९९	८१८	१४१७
३	इलाम	१०५६	१,४४७,१३३	९९०,२६८	२,४३७,४०१	६११	५१४	११२५	१७२१	२१२२	३८९३
४	भकापा	३११०	२,४४४,८५५	४,६८०,४५८	७,१२५,०४३	१६३०	१५९४	३२२४	२२२८	३६६०	५८८८
५	मोरङ	२९२९	४,९९९,१६८	३,०६६,११९	८,०६५,२८७	१४९९	१६५७	३१५६	२४२५	४९३२	७३६७
६	सुनसरी	२०१६	२,२७३,५०७	१,७६३,९८७	४,०३७,४९४	११९०	९६६	२१५६	२३२६	४४४८	६७७४
७	धनकुटा	७३२	६०६,४५५	५५१,५१८	१,१५७,९७३	३३९	३९४	७३३	१२७३	१५७५	२८४८
८	तेह्रथुम	१५३	२२०,६८९	२७६,८५२	४९७,५४१	६४	१०१	१६५	४५५	७७१	१२२६
९	भोजपुर	६०५	१६०,४६९	४१७,५२६	५७७,९९५	१५६	४६७	६२३	७७०	८३१	१६०१
१०	संखुवासभा	४८५	३७६,०५५	३५७,९२४	७३३,९७९	२०३	२९४	४९७	५३६	७८०	१३१६
११	सोलुखुम्बु	७८६	४५९,३४०	८०५,०२३	१,२६४,३६३	१९०	६२३	८१३	१६५२	१८१८	३४७०
१२	खोटाङ	६०८	६८१,५०२	४१५,९६७	१,०९७,४६९	२८३	३६६	६४९	१३८०	१०६७	२४४७
१३	ओखलढुङ्गा	४५३	३०७,२२४	३६४,२३५	६७१,७५९	१६४	२९१	४५५	५९३	६७८	१२७१
१४	उदयपुर	९२६	६४४,८४९	६३७,०२९	१,२८१,८७८	४५२	५८८	१०४०	७७९	१९७७	२७५६
निर्देशनालय (प्रदेश नं. १)		६	५३४,६१०	२४१,४७३	७७६,०८३	४	११	१५	२०	२५३	२७३
१५	सिराहा	१६९८	१०७,२५८	३,४३७,७१६	४,५०८,९७४	१२६०	८७६	२१३६	३९०३	२९१३	६८१६
१६	सप्तरी	८१२	१०१०,४३१	५३१,८५७	१,५४२,२८८	३६४	४४८	८१२	१२३६	२२२२	३४५८
१७	महोत्तरी	१५०६	१०९,८४५	९५७,५५५	२,०५६,०००	५२७	१२२७	१७५४	२५९	६४९७	६७५६
१८	धनुषा	१८०४	२६११३५८	३,१८७,४९१	५,७९८,८४९	७००	११५२	१८५२	२१	१०६३०	१०६५१
१९	सर्लाही	२०९३	८३२४५७	६५७,४८९	१,४८९,९४६	३१४	५२१	८३५	८७७	९६५	१८४२
२०	बारा	१५७६	३४५८१३५	२,०५५,६२९	५,५१३,७६४	३६८	४५७	८२५	३००	४७४	७७४

सि.नं.	जिल्ला	उद्योग दर्ता संख्या	स्थिर पुँजी	चालू पुँजी	कूल पुँजी	उद्यमी			रोजगारी		
						महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
२१	पर्सा	१४०९	४१५०८०२	२३२,९९०	४,३८३,७९२	१३३४	५१०	१८४४	५१३६	२६७५	७८११
२२	रौतहट	१७२८	२४१४२१९	२,६४३,६१३	५,०५७,८३२	५७२	११७२	१७४४	३१२२	५४३३	८५५५
२३	सिन्धुली	९५९	७९३२८८	६६७,७१३	१,४६१,००१	४४८	५७३	१०२१	१५४८	१४१६	२९६४
२४	रामेछाप	३०९	४४२१००	१७६,९५१	६१९,०५१	१२७	३३६	४६३	५५६	८१३	१३६९
२५	दोलखा	८७५	८९९०९१	१,०३२,९५०	१,९३२,०४१	४५५	४८४	९३९	१३२३	१५२४	२८४७
२६	चितवन	२३९६	२९६६३९	२,६६२,३९३	५,६३२,०३२	१४६९	११५२	२६२१	७६५७	२८००३	३५६६०
२७	मकवानपुर	१६९८	१०७२५८	३,४३७,७१६	४,५०८,९७४	१२६०	८७६	२१३६	३९०३	२९१३	६८१६
२८	काठमाडौं	३५६८	३९५४८२८	४,४८६,१०३	८,४४०,९३१	२३१३	२५७५	४८८८	९४९८	७४२४	१६९२२
२९	ललितपुर	९६७	१०४३३३६६	१,९९८,२६०	११,६३१,६२६	६१	५२२	५८३	१६९८	२१२३	३८२१
३०	भक्तपुर	१०३४	१३६९९५	२३८,६१४	३७५,६०९	६७	५०१	११७२	१४०४	१५२८	२९३२
३१	काभ्रेपलान्चोक	१२७५	३३६४४२९	२,४०४,०४२	५,७६८,४७	११५६	११२७	२२८३	४४९९	४२७४	८७७३
३२	सिन्धुपाल्चोक	१७७	१४३०२०९६	४,८९३,६०३	१९,१९५,६९९	६१	१३८	१९९	३७८	५५०	९२८
३३	नैवाकोट	८८०	४९५५३०	३४६,१२०	८४९,६५०	४६७	३६७	८३४	९९४	९९१	१९८५
३४	रसुवा	१८४	२४३२१८	२७७,६९९	५२०,९१७	१४३	१२७	२७०	२९९	५१६	८१५
३५	धादिङ्ग	९४६	८४९,७५५	१,१६६,८४५	२,०९६,६००	३६१	६६६	१०२७	१२०६	१८०६	३०१२
३६	कास्की	३२३३	४५९५४१७	१,४७१,८२१	६,०६७,२३८	२६६५	१००२	३६६७	४०६४	४४८३	८५४७
३७	लमजुङ्ग	९७०	८३९९४९	५५४,१९६	१,३८६,१४५	६३१	३८१	१०१२	१५६३	१७९०	३३५३
३८	तनहुँ	२००१	५४७२२२	१,१६०,८१९	१,७०८,०७	१३९१	६११	२००२	२८३५	५५१०	८३४५
३९	मनाङ्ग	५०	४५३९१	१८,०८०	६३,४७	१२	१४	२६	१३	१६	२९
४०	गोरखा	९९०	५८९८९२	३१२,७०४	९०५,५९६	४१२	४३०	८४२	११२१	१८७७	२९९८
४१	स्याङ्जा	१३८०	४३२२२२	१९९,०८२	६३१,३३४	३६४	१०३७	१४०१	१९८९	२५२९	४४१८
४२	बागलुङ्ग	३१०	२७३७५	२४७,७३४	५२१,४९९	१०२	१२१	२२३	६६२	८४९	१५११
४३	मुस्ताङ्ग	२२०	३५७६००	२८१,९००	६३९,५००	८४	१३६	२२०	१५८	४५४	६१२
४४	म्याग्दी	५०७	४०५६००	२१६,५००	६२२,१००	३१८	२४०	५५८	११५४	९०१	२०५५
४५	नवलपुर (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)	१३७७	४२११९८	२४१,२३५	६६२,४३३	१२६	१९६	३२२	७१७	७४३	१४६०
४६	पर्वत	४०४	५६५५४५	२८०,१३०	८४५,६७५	२५०	१५४	४०४	६३१	८२५	१४५६
४७	कपिलवस्तु	१२९१	१८६०२५०	७७४,०७४	२,६३५,३२४	७५८	९७	१७२९	२०५८	२२५३	४३११
४८	पाल्पा	६१९	२३१९४८	८४,१६६	३१६,११४	२०२	४४४	६४६	३३९	४२१	७६०
४९	अर्घाखाँची	४२४	२१८८३६२	२,५२७,८०१	४,७६६,१६३	१२७	३५९	४८६	५०९	११७७	१६८६
५०	गुल्मी	४८८	२२३९२०	१४९,६८०	३७३,६००	१७२	३९१	५६३	४४०	११९९	१६३९
५१	परासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम)	२१६७	३१७६७६२	१,८८३,३०४	५,०६०,०६६	१०९३	१३०३	२३९६	३६८३	५४४९	९१३२
५२	रूपन्देही	१६९४	३२६२९२४	१,३५४,५६३	४,६१७,४८७	७९०	९८१	१७७१	२३९६	३५९९	५९९५
५३	रोल्पा	४८६	३६४८५५	२३३,३७९	५९८,२३४	२१७	२६८	४८५	७७८	९१३	१६९१
५४	रुकुम पूर्व	२१७	७१००	१०५,७९५	१७७,४९५	४८	१६९	२१७	२२१	३५४	५७५
५५	दाङ्ग	२१८४	२२५४३३१	२,२२७,९९१	४,४८२,३२२	११९२	१२६२	२४५४	२६३५	५५४२	८१७७
५६	प्युठान	५१७	३४८८०४	३२१,६९५	६७०,४९९	२९८	२८७	५८५	७३४	९२१	१६५५
५७	बाँके	२३४१	२९२३	७२,२६८	७५,९९०	१४११	९३०	२३४१	३५९९	५३६२	८९६१
५८	बर्दिया	१२४९	९७७९६९	७६७,२१८	१,७४५,१८७	७११	५६९	१२८०	१६३४	१९९३	३६२७
५९	रुकुम पश्चिम	३१८	१९८९८४	१८६,६१६	३८५,६००	१००	२२६	३२६	६०७	८६०	१४६७
६०	सल्यान	३४७	१२८८४६	७४,३७७	२०३,२२३	६५	२८०	३४५	१३९	१४४२	१५८१
६१	सुर्खेत	१७७२	९८२०२५	५९४,५३२	१,५७६,५५७	९४०	९३०	१८७०	१५१०	४१००	५६१०
६२	दैलेख	१०२८	५७६८००	५३८,२००	१,११५,०००	३९५	६४१	१०३६	१००३	२००३	३००६

सि.नं.	जिल्ला	उद्योग दर्ता संख्या	स्थिर पुजी	चालू पुँजी	कूल पुँजी	उद्यमी			रोजगारी		
						महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
६३	जाजरकोट	५७	४२५,३००	३७२,०३०	७९७,३३०	१५०	४३३	५८३	१३१७	२०२६	३३४३
६४	कालिकोट	२९४	१९,३६००	१२६,४००	३२०,०००	८८	२०५	२९३	२९८	५०६	८०४
६५	मुगु	२३८	३५६९०	५५,७५०	९१,४४०	११७	२२६	३४३	२०३	२५६	४५९
६६	हुम्ला	५९६	१८३०००	११९,५००	३०२,५००	२८९	३०८	५९७	१२२०	१७६४	२९८४
६७	जुम्ला	७३	१५५७७५०	६२,५५०	१,६२०,३००	२१६	९६	३१२	३१२	१२४८	१५६०
६८	डोल्पा	४२४	७३३३००	४३६,७००	१,१७०,०००	८४३	८३९	१६८२	२६१	१६५	४२६
६९	वाजुरा	४९४	२६८५२०	२१७,११२	४८५,६३२	२१०	३५१	५६१	९३४	१२१७	२१५१
७०	बझाङ्ग	७५१	४९९५०	२९,६५०	७९,६००	४७	११५	१६२	२७५	५१५	७९०
७१	अछाम	४७६	११४५०९०	१,०८२,३९०	२,२२७,४८०	१९३	२८९	४८२	६९३	७३	१३२६
७२	डोटी	७४७	४५३८००	२९७,७९९	७५१,५९९	१०९२	१११९	२२११	४१६	४३४	८५०
७३	कैलाली	२९६८	३३२८०५६	१,८०६,७४७	५,१३४,८०३	१६२८	१५७३	३२०१	२२१६	७७७	९९३३
७४	कञ्चनपुर	२१२०	१७५४८५२	१,२१८,२२९	२,९७३,०८१	११७२	९८६	२१५८	३३४८	४९७	८३१९
७५	डडेलधुरा	९६२	२८६५२०	२६४,१२३	५५०,६४३	६६५	२९७	९६२	१३४०	५८६	१९२६
७६	बैतडी	५९४	२२०५७७	१२२,३१४	३४२,६९१	२३७	५८१	८१८	६८८	६८३	१३७१
७७	दार्चुला	४३३	२२६०५०	१५६,९८०	३८३,०३०	१४९	३३१	४८०	४४७	७६९	१२१६
<b>जम्मा</b>		<b>८३३८६</b>	<b>१०९,७४५१३०</b>	<b>७५,४६०,३७४</b>	<b>१,८५,२०५,५०४</b>	<b>४३५६६</b>	<b>४६३५८</b>	<b>८९९२४</b>	<b>११८२८२</b>	<b>१९,३४११</b>	<b>३१९६९३</b>

आ.व. २०७६/०७७ मा देशभर दर्ता भएका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूमा महिला उद्यमी २११६२ र पुरुष ३०,७०० उद्यमीहरू गरी जम्मा ५१,८६२ उद्यमीहरू रहेकोमा माथिको तालिकामा आ.व. २०७७/०७८ मा महिला उद्यमी ४३५६६ र पुरुष ४६३५८ उद्यमीहरू गरी जम्मा ८९९२४ उद्यमीहरू रहेको देखिन्छ। ती उद्योगहरूमा कुल रोजगारी संख्या ३१९६९३ मध्ये १,१८,२८२ महिला र १,९३,४११ पुरुष रहेका छन्। उद्योग दर्ताको आधारमा यो आ.व. को उद्यमी र रोजगारी संख्या तलको चित्रमा देखाइएको छ।



तालिका १४

घरेलु तथा साना उद्योगको फर्म वर्गीकरण अनुसार दर्ता

घरेलु तथा साना उद्योग विभागको फर्म वर्गीकरण				जम्मा	पूँजीलगानी रु. करोडमा	रोजगारी संख्या
आर्थिक वर्ष	प्रा.फ.	सा.फ.	प्रा.लि.			
आ.व.०४६/०४७ देखि आ.व.०६४/०६५सम्म	१७५४८९	११३७५	१२०७७	१९८९४१	१२९९२.५	१७६१८६३
०६५/०६६ को जम्मा	१६२३८	५४१	९४३	१७७२२	१५३२	८२०४५
०६६/०६७ को जम्मा	११२५०	६५४	१११६	१३०२०	१५३३	७०५६१
०६७/०६८ को जम्मा	१२३५९	११४५	११५४	१४६५८	१४७५	७२९१८
०६८/०६९ को जम्मा	१५८३१	९५२	१२२५	१८००८	१७२७	७५११०
०६९/०७० को जम्मा	१७१२६	१०७८	११७९	१९३८३	१९९३	७८२०९
०७०/०७१ को जम्मा	१९२२६	१४३२	१४९६	१६५५२	२११७	१७०३८
०७१/०७२ को जम्मा	२३५७७	१५३०	११६३	२६२६९	३२३६	१०५६१९
०७२/०७३ को जम्मा	२१८०२	१२९६	१२१९	२४३१७	५३२७	७४०१०
०७३/०७४ को जम्मा	२८८१४	१३०७	१९१८	३२०३९	३३७९	१२९६१९
०७४/०७५ को जम्मा	३४१०१	१२२३	१८१९	३७१४३	५८८४.४	१३९०९४
०७५/०७६ को जम्मा	४६७८५	१९४२	३८८८	५२६२९	९३५६.९	२०१९६६
०७६/०७७ को जम्मा	४४८८३	१६६७	२३०४	४८८५४	११११५.९	१६९७७१
०७७/०७८ को जम्मा	७७४६४	२८९४	३०२८	८३३८६	१८५२०.६	३११६९३
<b>कुल जम्मा</b>	<b>५४४९४५</b>	<b>२९०३६</b>	<b>३४५२९</b>	<b>६०२९२१</b>	<b>८०१८९।३</b>	<b>३२८९५१६</b>

नोट: प्रा.फ.- प्राइभेट फर्म,सा.फ- साझेदारी फर्म, प्रा.लि.- प्राइभेट लिमिटेड

आर्थिक वर्ष २०४६।०४७ देखि २०७७।०७८ सम्ममा मुलुकभर कुल ६०२९२१ लघु,घरेलु तथा साना उद्योग दर्ता भएकोमा ती उद्योगहरुमा प्रस्तावित कुल पूँजी लगानी रु. ८०१८९।३ करोड लगानी भई प्रस्तावित रोजगारी ३२८९५१६ जना रहेको छ ।

पुनश्च: यस तालिकामा आर्थिक वर्ष २०४६।०४७ देखिको तथ्यांक सममवेश भएकोले अन्य तालिकामा भन्दा यस तालिकामा उद्योग दर्ता संख्या बढि देखिएको र आ.व. २०४६।०४७ देखि हालसम्म उद्योग दर्ता संख्या ६०२९२१ रहेको छ, जसमा पहिलेका वर्षको लगत कट्टा भएका उद्योग घटाइएको छैन ।

तालिका नं. १५

१५ तात्कालिन घरेलु तथा साना उद्योग विभाग अन्तर्गतका जिल्लास्थित कार्यालयहरुबाट प्रदान गरिएको प्रशिक्षणमा सहभागी प्रशिक्षार्थीहरुको विवरण

क्र.सं.	जिल्ला	आ.ब. ०५१/५२ देखि ६६/६७ सम्म	२०६७/६८	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	कुल जम्मा
१	भापा	५०४३	२३८	२५९	२१७	३०९	२५१	१७०	२६०	३६०		७१०७
२	मोरङ	४७६४	३६५	२१२	१४६	२७२	२३५	१६९	३३९	१९९		६७०१
३	सुनसरी	५७८०	२०३	१८७	१३९	३४२	११९	२१९	२९५	३३३		७६१७
४	सप्तरी	४७१८	१९६	२०५	२३६	२८१	२६९	२०३	२७०	२२४		६६०२
५	सिराहा	५०४०	१६१	३६६	२९४	३२२	२९३	२९५	२८८	२५२		७३११
६	धनुषा	५०९३	२१५	१३४	१२८	४२९	१५३	१७०	२७९	२६९		६८७०
७	महोत्तरी	४७९७	१४९	१६०	१५५	२१२	०	१४७	२९६	२२३		६१३९
८	सर्लाही	५३२१	१८२	३९९	७०	१२०	१७८	१४२	२९४	३३५		७०४१
९	रौतहट	४८४८	२५३	९०	१३९	११०	२६४	२१४	२०८	२५०		६३७६
१०	बारा	४६४३	१८४	१९४	१९३	२९०	२८९	१४५	१७६	२६५		६३७९
११	पर्सा	४९८२	३०२	३५५	१९२	१६३	२०८	१७०	१९२	२४८		६८१२
१२	मकवानपुर	४७७३	२००	२१०	३१४	२२२	२३७	२३२	२९७	२३४		६७१९
१३	चितवन	५२५९	२२०	१६८	१६३	२८०	२२७	१८०	२३९	५४७		७२८३
१४	काठमाडौं	५०२४	२२२	३१४	११९	५८२	२६०	३१०	३८८	३८६		७६०५
१५	ललितपुर	५१६८	२७३	३५४	१७०	१३०	३५३	३१८	३९९	४२५		७५९०
१६	भक्तपुर	४४५८	२०५	११२	१४२	१३४	२२५	२३४	२८२	४०४		६१९६
१७	काभ्रेपलान्चोक	५०६७	२२३	१९८	१४९	२१६	२२१	१५०	४६२	३९०		७०७६
१८	कास्की	४९०१	२१५	२२३	१५६	३५३	२५२	१६०	२८७	२५०		६७९७
१९	पाल्पा	४८१५	२०८	१७९	१३७	१९४	२२६	२४४	२३०	३०९		६५४२
२०	परासी (वर्दघाट मुस्ता पश्चिम)	४६२७	३१८	१९४	१३४	२९२	१९०	२१६	२१६	२३१		६४१८
२१	नवलपुर (वर्दघाट मुस्ता पूर्व)	०	०	०	०	०	०	०	०	०		
२२	रुपन्देही	४८४८	२३०	२२५	१५७	१३०	२१०	१७२	२७८	३३२		६५८२
२३	कपिलवस्तु	४५२६	१५९	२५२	१५१	२८८	१६२	१३७	२८६	२९०		६२५१
२४	दाङ	४७४४	२९९	१७७	१३६	२५४	२१५	१७२	२५०	२१०		६४५७
२५	बाँके	४७५८	२५८	१८५	१४०	३८१	२८९	२१८	३२६	३०१		६८५६
२६	बर्दिया	४४०५	१८६	१७६	१५४	३००	२०१	१४०	२५०	२८१		६०९३
२७	कैलाली	४१४९	१९६	१५७	१३२	१८६	२७६	१६५	३५५	४५१		६०६७
२८	कञ्चनपुर	४१५३	१९६	२००	१४९	८३	२३३	१६९	२२४	३५४		५७६१
	साविक विभागबाट स्वीकृत	१५१४	०	०	०	०	०	०	०	०		१५१४
	विभाग अन्तर्गत (२८ जिल्ला) जम्मा	१३२२१८	६०५६	५८८५	४४१२	६८७५	६०३६	५२६१	७६६६	८३५३		१८२७६२

# विवरण प्राप्त नभएको

(Data Trend अध्ययनको लागि पुरानै विवरण प्रस्तुत गरिएको)

तालिका नं. १६  
 आ.व. ०७४/०७५ मा साविक घरेलु तथा साना उद्योग विभाग अन्तर्गत कार्यालयबाट संचालित तालिममा सहभागी महिला तथा पुरुषहरूको संख्या

१. साविक विभाग अन्तर्गत

जिल्ला	बाह्रमण		आ.जनजाति		मधेशी		दलित		मुशालमान		अपाङ्क		एकल		अन्य		जम्मा		
	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	जम्मा
भापा	३०	२६	५६	२२	५०	३२	५०	२०	२०	०	०	०	०	०	०	२	५२	२५०	३३०
मोरङ	१५	२	१७	७	२१	७	११	१	२०	०	०	०	०	०	०	५	१६	१६०	१९९
सुनसरी	६०	५७	११७	७५	१०	७०	११	०	०	०	०	०	०	०	०	२३	३५	२१७	३३३
सप्तरी	५	१०	१५	२९	६४	४०	३०	२५	५९	२	३	१	२	१	०	१०	१०	१०९	११५
सिराहा	८	३	११	३६	१६	५२	३९	९	३८	२	०	०	०	०	०	२	२९	१४२	२५२
धनुषा	१०	२०	३०	३६	३५	५०	१२५	४८	५४	०	०	०	०	०	०	४	११९	१५०	२६९
सप्तथी	४७	३०	७७	२५	३१	५६	१५	१५	२४	२	०	०	०	०	०	५	२९	१०९	२२३
महोत्तरी	७	५	१२	२०	१५	३५	१०	१०	१०	०	०	०	०	०	०	३०	४५	२४०	२८५
रौतहट	६	२	८	२९	१०	३९	५१	१९	२	०	०	०	०	०	०	४६	५६	१४९	२५०
बारा	२८	३२	६०	२५	२९	५४	३८	३०	५२	०	०	५	१	६	०	१५	७	१४१	२६५
पर्सा	२६	३१	५७	२१	१९	४०	३४	६९	६०	२२	०	०	०	०	०	०	०	१४१	२४८
मकवानपुर	१२	३१	४३	१३	२२	३५	०	०	१३	५४	१४७	६	३	९	०	०	०	१२४	२३४
चितवन	१६१	५९	२२०	७४	३६	११०	५५	२७	६५	२०	११५	२	१८	०	०	०	०	३८७	५४७
काठमाण्डौ	९४	४०	१३४	९३	५०	१४३	०	०	४१	२३	६४	०	०	२	१	३	६	२६५	३६६
ललितपुर	७८	३६	११४	४१	१९१	५	७	६२	३१	९३	०	०	०	२	१	४	३	१४४	४२५
भक्तपुर	९६	३७	१३३	१४१	७०	२११	०	०	३६	४	४०	०	०	०	०	०	०	२९३	४०४
नवलपरासी	३०	२६	५६	८४	६४	१४८	१०	३८	११	२६	११	०	०	०	१०	११	२१	२४०	३९०
कास्की	३१	६२	४७	१७	३४	५१	६	५६	३५	९१	१	१	२	०	४	२	६	११५	२५०
पासा	७०	३१	१०१	९५	२५	१२०	०	२५	५	३०	०	०	०	०	२५	३३	५८	२१५	३०९
काभ्रे	५२	६२	११४	१८	३५	५३	०	४०	५४	०	०	२	१	३	०	०	७	११७	२३१
काभ्रेपल्लु	६	५	११	५४	२८	६२	३२	५	१०	०	०	०	०	०	२४	७४	९८	१२१	२३२
रामेची	१९	३९	५८	१७	३१	४८	१०	६०	७२	०	०	०	०	०	३४	६२	९६	१४०	२९०
दाङ	३१	११	४२	४०	१०	५०	६	२९	९	३८	०	०	५	२	५	१४	६५	१६१	२१०
बाँके	२४	१३	३७	२१	२९	६२	८	४३	४३	६	१	७	४	२	६	०	०	१४४	३०१
बर्दिया	२०	४३	६३	६३	५६	११९	०	१५	४९	०	०	०	०	०	२२	२६	४८	१६१	२८१
कैलाली	२४	४०	६४	८०	७०	१४०	३८	३६	७६	०	०	०	०	०	२२	४०	७२	२००	४५१
कञ्चनपुर	७	४०	१२१	४१	३४	७५	२८	४१	९५	०	०	०	०	०	०	०	९	२११	३३४
जम्मा	१०६१	८०३	१६८६	१०६०	४७६	११९९	८५६	१०३३	२२	४६	१०	३३	९	५४५	४७४	१०१९	४९११	३३२२	८२३३

नोट: आ.व. २०७४/७५ को उक्त विवरण प्राप्त नभएको (Data Trend अध्ययनको लागि पुरानै विवरण प्रस्तुत गरिएको)

**द. बन्दी प्रशिक्षण कार्यक्रम**

नेपाल सरकारको जेल सुधार योजना मुताबिक घरेलु तथा साना उद्योग विभाग अन्तर्गत केन्द्रीय कारागार काठमाडौं तथा भापा, कास्की र पाल्पा कारागारमा तालिम केन्द्रहरू खोली कपडा बुनाई तथा रंगाई सम्बन्धी तालिम दिइँदै आएको छ, जसको उद्देश्य विभिन्न प्रकारका अभियोगमा लामो अवधिको जेल जीवन विताउनुपर्ने बन्दीहरूले जेलभित्र बसेको अवधिमा सीपमूलक तालिम प्राप्त गरी जेल जीवनको समाप्ति पश्चात् स्वावलम्बी बन्न सक्नु भन्ने रहेको छ। यसै कार्यक्रम अन्तर्गत केन्द्रीय कारागार कारखाना काठमाडौंका पुरुष बन्दीहरूलाई उपयुक्त अनुसार तालिम दिई उत्पादन कार्यमा समेत सरिक गराइन्छ भने महिला बन्दीगृहका बन्दीहरूलाई सिलाई, बुनाई सम्बन्धी तालिम दिइन्छ। यस कारखानाले पुरुष बन्दीहरूलाई टेक्सटाइल (कपडा बुनाई र रंगाई) विषयको ६ महिने तालिम दिई तत्पश्चात् उत्पादन कार्यमा संलग्न गराउने गरिएको छ। कारागारहरूमा सञ्चालित तालिमको विवरण र उत्पादन तथा विक्रीको विवरण निम्न तालिका नं. १७ र १८ मा देखाइएको छ।

**तालिका नं. १७**

**कारागार कारखानाहरूद्वारा बन्दी प्रशिक्षण कार्यक्रम**

क्र.सं.	कारागारको नाम	आ.व. २०१६/१७ देखि २०६८/६९ सम्म	आ.व.									
			आ.व. ०६१/७०	आ.व. ०७०/७१	आ.व. ०७१/७२	आ.व. ०७२/७३	आ.व. ०७३/७४	आ.व. ०७४/७५	आ.व. ०७५/७६	आ.व. ०७६/७७	आ.व. ०७७/७८	
१	केन्द्रीय कारागार कारखाना, काठमाडौं	३०८६	३९	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५

**तालिका नं. १८**

**आ.व. २०७०/७१ देखि केन्द्रीय कारागार कारखानाद्वारा सञ्चालित बन्दी प्रशिक्षण कार्यक्रमको प्रगति विवरण**

सि.नं.	विवरण	आ.व. २०७२/०७३		आ.व. २०७३/०७४		आ.व. २०७४/०७५		आ.व. २०७५/०७६		आ.व. २०७६/०७७		आ.व. २०७७/०७८	
		लक्ष्य	प्रगती	लक्ष्य	प्रगती	लक्ष्य	प्रगती	लक्ष्य	प्रगती	लक्ष्य	प्रगती	लक्ष्य	प्रगती
१	बन्दी तालिम	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५
२	कपडा उत्पादन (मीटरमा)	५००००	४६६९३.५	५००००	७५०००	७५०००	७२०००	७५०००	७५०००	७५०००	७५०००	७५०००	५६०००
३	कपडा विक्री (रु. लाखमा)	३९.५	४३.९	४०	७०	७०	७२	७०	७०	७०	७०	९०	७९

यस कारखानाले तन्ना, पर्दा, सारी, सटिई, पप्लीन तथा अन्य आकर्षक डिजाइन र रंगको सुतीकपडा उत्पादन गर्नुको साथै ग्राहकको चाहना अनुरूपको नमूना बमोजिम रंग तथा डिजाइनको सुतीकपडा अर्डरमा पनि तयार गर्ने गर्दछ।

केन्द्रीय कारागार कारखानाले निम्न सेवा प्रदान गर्दछः

- (क) जेल सुधार योजना अनुसार बन्दीहरूका लागि टेक्सटाइल विषयको तालिम दिने र तत्पश्चात् उत्पादन कार्यमा संलग्न गराउने ।
- (ख) ग्राहकको माग तथा चाहना अनुसारको सुतीकपडा उत्पादन गर्ने ।
- (ग) उत्पादित सुतीकपडा थोक तथा खुद्रा बिक्री वितरण गर्ने ।

**नोट :-** कारखानाबाट उत्पादित कपडा व्यापारिक उद्देश्यबाट सञ्चालित संघ, संस्था, व्यापारीवर्गको थोक खरिदमा १० प्रतिशत छुटको पनि व्यवस्था छ ।

## ९. हस्तकला प्रवर्द्धन इकाई

नेपालको परम्परा र संस्कृतिमा आधारित हस्तकला डिजाइन र मोडेलको विकास गरी हस्तकलाका उत्पादनहरूको निकासी प्रवर्द्धनमा सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले यस इकाईको स्थापना २०२४ सालमा भएको हो । २०३९ सालदेखि तक्मा, शिल्ड र ट्रफी उत्पादन समेत सुरु गरेको यो इकाई २०४९ सालदेखि घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय ललितपुरमा गाभिएँ सञ्चालन हुँदै आएको छ । यस इकाईका मुख्य मुख्य कार्यहरू निम्न प्रकार छन् ।

- (क) हस्तकला सम्बन्धी डिजाइनको विकास गरी वितरण गर्ने ।
- (ख) हस्तकलाका उत्पादनमा प्रयोग हुने औजारहरूको डिजाइनहरू सुधार गर्ने ।
- (ग) व्यावसायिक उत्पादनको लागि नयाँ हस्तकला डिजाइनहरू उपलब्ध गराउने ।
- (घ) तक्मा, शिल्ड र ट्रफीहरू उत्पादन गर्ने ।
- (ङ) हस्तकला सम्बन्धी सीपमूलक तालिम प्रदान गर्ने र त्यस्ता तालिम प्रदान गर्ने अन्य निकायहरूलाई सहयोग गर्ने ।

## उद्योग दर्ता किन गर्नुपर्दछ ?

- ❖ उद्योग व्यावसाय दर्ता गरेर मात्र सञ्चालन गर्नुपर्ने कानूनी प्रावधान ।
- ❖ ऐन कानूनबाट प्रत्याभुत गरिएका सुविधा सहूलियत प्राप्तीका लागि ।
- ❖ सरकारी राजश्व प्राप्तीको लागि कानूनी दायरामा ल्याउँदा सरल, सहज एवं पारदर्शी हुने ।
- ❖ उद्योग, व्यवसायको नियमित नियमन, अनुगमन, निरिक्षण, संरक्षणका लागि सजिलो हुने ।
- ❖ उद्योग/व्यावसायको तथ्याङ्कीय अभिलेख दुरुस्त हुने ।
- ❖ संस्थागतरूपमा बैंक तथा वित्तिय संस्थाबाट ऋण प्रवाह गर्नका लागि सहजतता हुने ।
- ❖ औद्योगिक उत्पादन, उपभोग बचत एवं आपूर्ति व्यवस्थापनको लेखाजोखा गर्न सजिलो हुने ।
- ❖ कानूनी कारवाही प्रकृया गर्न सहजता एवं छिटो छरितो हुन सक्ने ।
- ❖ उत्पादित वस्तुको स्वदेशी तथा विदेशी बजारमा आफ्नो पहिचान सहित बिक्री गर्न र निर्यातमा सरलीकरण गर्न ।

**“धन कमाउन व्यापार गरौँ, धर्म कमाउन दान गरौँ,  
इज्जत कमाउन समाजसेवा गरौँ, यी सबै कमाउन उद्योग-व्यवसाय गरौँ”**

घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयका e-mail र सम्पर्क नम्बर

जिल्ला	E-Mail Adress	Contact No.
धनकुटा	ghareludhankuta@gmail.com	026-520285
भोजपुर	gharelubhojpur@gmail.com	029-420119
संखुवासभा		029-560113
उदयपुर	csidbudayapur@gmail.com	035-420202
खोटाङ्ग	csidbkhohang@gmail.com	036-420106
ओखलढुङ्गा	csidbokhaldhunga@gmail.com	037-520106
सोलुखुम्बु	csidbsolu@gmail.com	038-520106
दोलखा	csidbdolakha@gmail.com	049-421126
रामेछाप	csidbramechhap@gmail.com	048-540036
सिन्धुली		047-520124
नुवाकोट	csidbnuwakot72@gmail.com	010-560004
रसुवा	csidbrasuwa@gmail.com	010-540104
धादिङ्ग	csidbdhading@gmail.com	010-520177
सिन्धुपाल्चोक	csidbsindu@gmail.com	011-620129
तनहुँ	csidbdamauli@gmail.com	065-563091
मनाङ्ग	manangcsidb@gmail.com	066-440104
गोरखा	gorkhagharelu@gmail.com	064-420193
स्याङ्गजा	gharelusyangja@gmail.com	063-420102
बाग्लुङ्ग	sciobaglung@gmail.com	068-520123
म्याग्दी	myagdicsidb@gmail.com	069-520162
मुस्ताङ्ग	csidbmustang@yahoo.com	069-440124
पर्वत	csidbparbat@gmail.com	067-420118
अर्घाखाँची	csidbargha@gmail.com, csioarghakhanchi@gmail.com	077-420136
गुल्मी	csidbgulmi@gmail.com	079-520112
सुर्खेत	csidbsurkhet@gmail.com	083-520134
कालिकोट	csidbkkt@gmail.com	087-440010
जुम्ला	jumlagharelu@gmail.com	087-520021
जाजरकोट	csidbjkt@gmail.com	089-430034
मुगु	csidbmugu@gmail.com	087-460087
डोटी	csidbdoti@gmail.com	094-440114
बाजुरा	csidbbajura2015@gmail.com	097-541041

जिल्ला	E-Mail Address	Contact No.
बझाङ्ग		092-421049
दार्चुला	ghareludarchula@gmail.com	093-420121
डडेलधुरा	csidbddl@gmail.com	096-410164
वैतडी		095-520172
प्युठान	gharelupyuthan@gmail.com	086-420077
सल्यान	gharelusalayan@gmail.com	088-520012
रोल्पा		086-440086
रुकुम	gharelurukum@gmail.com	088-530012
अछाम	csidbachham1@gmail.com	097-620109
हुम्ला		087-680052
डोल्पा	csidbdolpa@gmail.com	087-550045
ईलाम	csidbllam@gmail.com	027-520023
ताप्लेजुङ्ग	csidbtpj@gmail.com	024-460106
पाँचथर	bdiscphidim@gmail.com	024-520106
लम्जुङ्ग	csidbl2017@gmail.com	066-520206
दैलेख	csidbdailekh1@gmail.com	089-420136
तेह्रथुम		026-460117
भापा	csiobrd@gmail.com, csiojhapa@gmail.com	023-455028
मोरङ्ग	csiobrt@gmail.com	021-472964
सुनसरी	gharelusunsari@gmail.com	025-581992
सिराहा	csio.lahan@gmail.com	033-560128
सप्तरी	gharelusaptari@gmail.com	031-520218
महोत्तरी	gharelumh@gmail.com	044-520095
धनुषा	ghareludh123@gmail.com	041-520167
सर्लाही	gharelusarlahi@gmail.com, dcsisarlahi@gmail.com	046-520186
रौतहट		055-520172
चितवन	csiochitwan@gmail.com	056-520136
मकवानपुर	pbhatarai4@yahoo.com	057-520437
बारा		053-550145
पर्सा	csioparsa@gmail.com	051-521967
काठमाडौं	csiokathmandu@gmail.com	01-4261450
ललितपुर	csiolalitpur@gmail.com	01-5521502

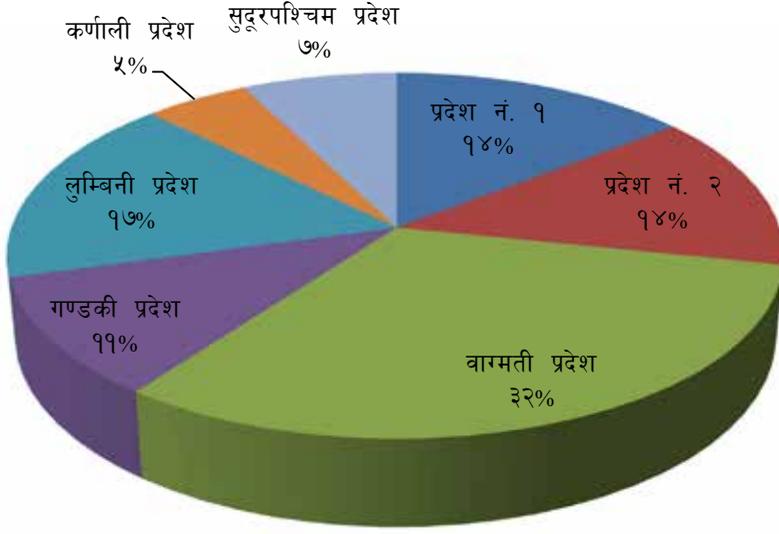
जिल्ला	E-Mail Adress	Contact No.
भक्तपुर		01-5092696
काभ्रेपलान्चोक	banepa3@gmail.com	011-490154
कास्की	csiokaski2015@gmail.com	061-520204
पाल्पा	csiopalpa@gmail.com	075-520232
नवलपरासी	nawalparasi.csio@gmail.com	078-520169
नवलपरासी सुस्ता पूरव	csionawalpur@gmail.com	078-418151
रुपन्देही	csiobhw@gmail.com	071-520204
कपिलवस्तु	csiokapilbastu@gmail.com	076-560065
दाङ्ग	csiodang2015@gmail.com	082-560004
बाके	csiobanke@gmail.com	081-520314
बर्दिया	dcsiobardia@gmail.com	084-420106
कैलाली	dcsikailali@gmail.com	091-521306
कञ्चनपुर		099-521307
प्रशिक्षण केन्द्र		01-4261762
कारागार कारखाना		01-4222641

**द्रष्टव्य :**

- नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को निर्णय एवं (मा.मन्त्रीस्तर) मिति २०७५/०४/०१ को निर्णयानुसार घरेलु तथा साना उद्योग विभाग र उद्योग विभाग गाभिएर एउटै उद्योग विभाग कायम भइ लघु, घरेलु तथा साना उद्योग विकास कोष र महिला उद्यमशीलता विकास कोषको कार्यप्रवाह उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय अन्तर्गतको उद्योग विभागबाट सञ्चालन भइरहेको छ ।
- नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्बाट स्वीकृत संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण प्रतिवेदन अनुसार नेपाल सरकार (मा.मन्त्रीस्तरको) मिति २०७५/०४/१५ को निर्णयानुसार साविक घरेलु तथा साना उद्योग विभाग मातहतका जिल्लास्थित कार्यालय र साविक घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति अन्तर्गतका जिल्लास्थित कार्यालयहरू सम्बन्धित प्रदेशको उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय मातहत रही कार्य सञ्चालन गर्दछन् ।
- नेपाल सरकार (मा.मन्त्रीस्तर) मिति २०७५/०४/१५ को निर्णय एवं नेपाल सरकार, उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय (सचिवस्तर) मिति २०७५/०६/०९ को निर्णयानुसार घरेलु तथा साना उद्योग प्रवर्द्धन केन्द्र (साविक घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति ) तर्फका ४८ जिल्लास्थित कार्यालयहरूको साविक घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति (केन्द्र) ले गर्दैआएको काम तथा साविक घरेलु तथा साना उद्योग विभाग अन्तर्गतका २७ जिल्लास्थित कार्यालयहरूको साविक घरेलु तथा साना उद्योग विभागले गर्दैआएको काम सम्बन्धित प्रदेशको उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय वा अन्तर्गतको उद्योग, वाणिज्य तथा उपभोक्ता हित संरक्षण निर्देशनालयबाट कार्य सञ्चालन भइरहेको छ ।
- मिति २०७६।१०।२८ देखि औद्योगिक व्यवसाय ऐन २०७३ लाई प्रतिस्थापन गरी औद्योगिक व्यवसाय ऐन २०७६ लागु भएको छ ।



## उद्योग दर्ता संख्या (शुरुदेखि हालसम्म)



## सम्पर्क ठेगाना

नेपाल सरकार

उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय

## उद्योग विभाग

त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं

फोन नं.: ०१-५३५९७९७, ४२६१३०२, ४२६१२०३, ४२५६९१३

फ्याक्स नं.: ०१-४२६१११२

E-mail: [planning.doind@gmail.com](mailto:planning.doind@gmail.com)

Website: <http://www.doind.gov.np>